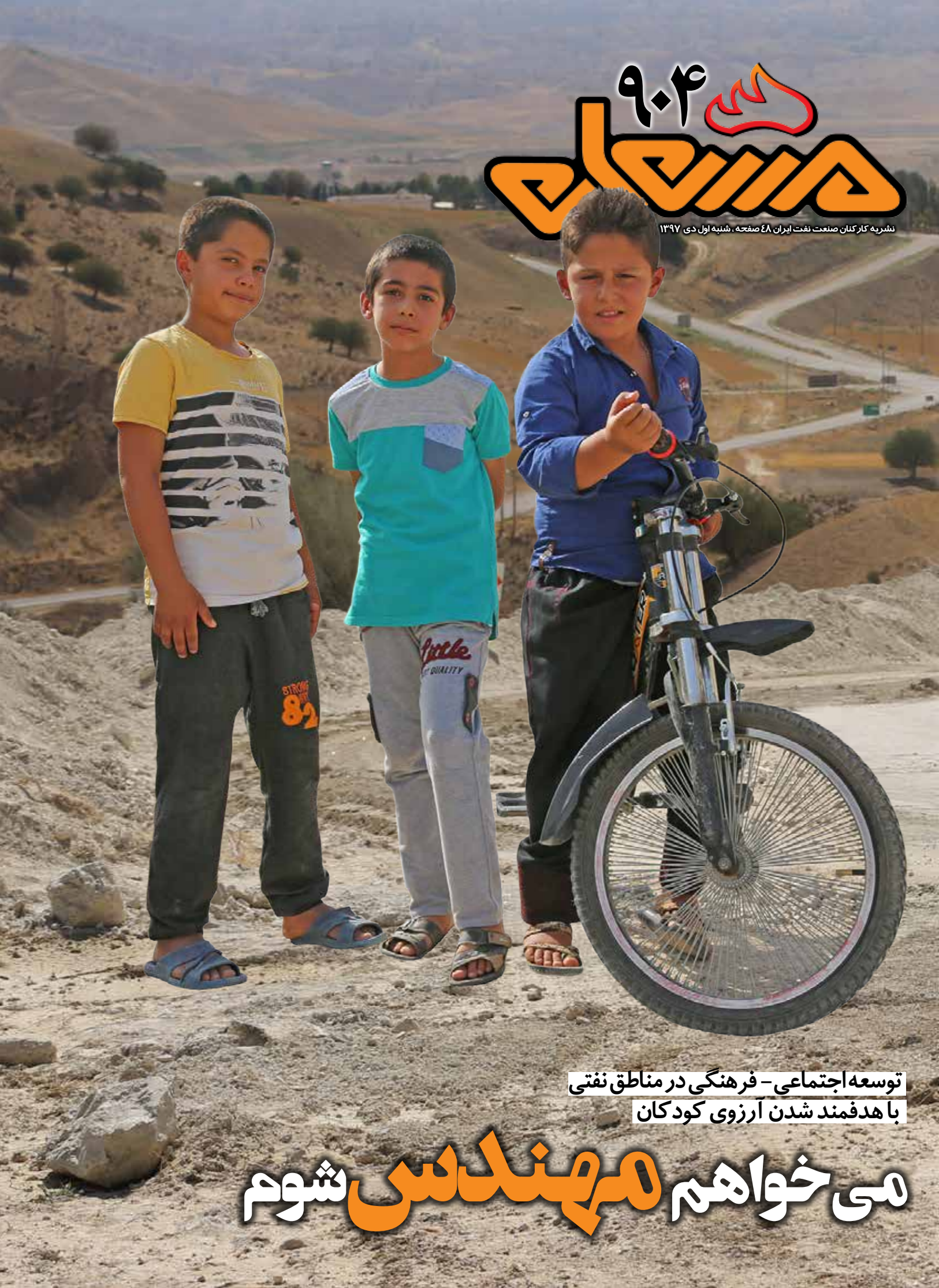

هر سه ۹۰۴

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران ۴۸ صفحه، شنبه اول دی ۱۳۹۷

توسعه اجتماعی - فرهنگی در مناطق نفتی
با هدفمند شدن آرزوی کودکان

می خواهم مهندس شوم

مرکز انتقال نفت چشم شور

عکس : رضا رستمی

فرا رسیدن سال روز ولادت با سعادت پیامبرخدا

حضرت مسیح (ع) مبارک باد.

مشعل

شناسنامه

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

مدیر مسئول:
کسری نوری

سردبیر:
حمیدرضا شاکری راد

دبیر سرویس اقتصادی: مهدی مهرابی

دبیر سرویس فرهنگی: علی بهرامی

همکاران تحریریه: اکرم برنجی، آرش جعفری، راحله خالقی، سمیه راهپیما، معصومه اصغری، مرجان طباطبایی، سعید محمدبگی

آتلیه و فنی

صفحه آرا: حسین گلپایگانی، بهاره افتخاری

عکس: عبدالرضا محسنی، سید مصطفی حسینی، سید حسن حسینی، رضا رستمی، مجتبی محمدقلی، نرگس مختار

ویراستاری: زهرا شهبازی، مرضیه بیگی فرانی

حروفچین: رقیه مصطفوی

هماهنگی و ارتباطات: مریم دهلوی

نشریه مشعل را در WWW.MASHAL.IR دنبال کنید

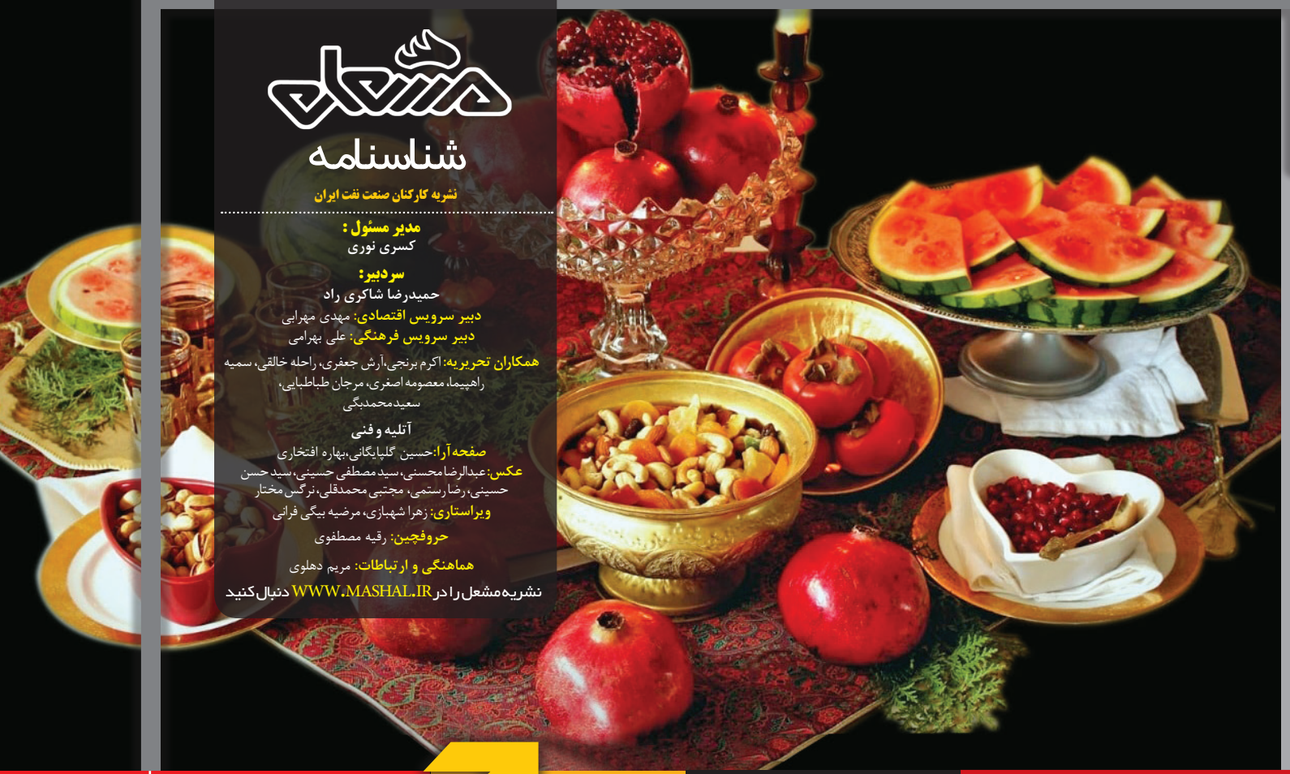

شنبه اول دی ۱۳۹۷

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۳۴ نفت-طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت جمهوری اسلامی ایران
MASHAL.MOP.IR
Email: mashal@mop.ir

۳۴ کوتاه از آیین یک شب بلند

تشکیل کارگروه ویژه قاچاق فرآورده‌های نفتی تا پایان سال ۵

۲۲ قرارداد فاز دوم طرح پژوهشی هیدرات های گازی امضا شد ۲۰

روایت «مشعل» از تلمبه خانه‌های نفت خوزستان
مارپیچ سوخت از سبز آب تا آبادان ۸

نوسازی تاسیسات در پایانه‌های نفتی ۲۴

خط مشی اچ‌اس‌ای شرکت ملی نفت ایران ابلاغ شد ۲۳

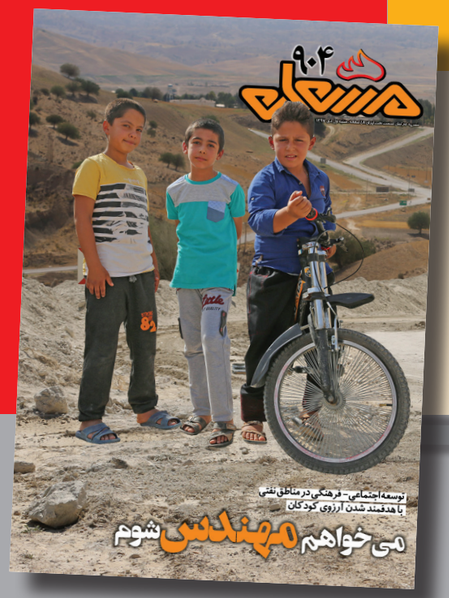

تشکیل کارگروه ویژه قاچاق فرآورده‌های نفتی تا پایان سال ۵

انصراف چینی‌ها از سرمایه‌گذاری در صنعت نفت ایران رسمیت ندارد ۴

ساخت ۱۲۰ قطعه مورد نیاز در پتروشیمی ایلام ۲۷

رامهرمزی: در آسیا هم مقتدرانه ظاهر می‌شویم ۴۲

۳۲ ایران در حنجره‌ها و سرپنجه‌های موسیقی دانان و خوانندگان معاصر

سرمربی تیم وزنه‌برداری ملی حفاری اهواز عقیده دارد که این باشگاه از پیشاگامان وزنه‌برداری در ایران و آسیا بوده و هست و کسب افتخارات متعدد بر درستی این موضوع دلالت می‌کند.

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد سایت مشعل شوید.

سخنگوی وزارت امور خارجه:

انصراف چینی‌ها از سرمایه‌گذاری در صنعت نفت ایران رسمیت ندارد

سخنگوی وزارت امور خارجه در واکنش به انصراف شرکت چینی برای سرمایه‌گذاری در صنعت نفت ایران گفت: تا زمانی که نامه انصراف شرکت چینی را به‌طور رسمی دریافت نکنیم، آن را نوعی جنگ روانی علیه ایران می‌دانیم. بهرام قاسمی، روز دوشنبه (۲۶ آذرماه) در نشست هفتگی با خبرنگاران تصریح کرد: برخی خبرها درباره انصراف شرکت چینی از سرمایه‌گذاری در صنعت نفت ایران از کانال‌ها و کانون‌های مشخص علیه ایران پخش می‌شود.

وی با تاکید بر این که فشار آمریکا روی شرکت‌های بزرگ برای همکاری با ایران وجود دارد، اما قضاوت نهایی در این باره باید با تامل انجام شود، اظهار کرد: آخرین اخبار را در این خصوص بدون شک وزارت نفت بیان خواهد کرد، اما وزارت خارجه نیز به‌طور جدی در شرایط فعلی در کنار دیگر دستگاه‌ها و به عنوان تسهیل کننده نقش اساسی خود را ایفا می‌کند.

قاسمی در ادامه به موضوع سازوکار مالی ایران و اروپا اشاره کرد و در پاسخ به این پرسش که آیا قرار است در این سازوکار ایران در قبال پول نفت نیازهای غذایی و دارویی خود را تامین کند، گفت: سازوکار مالی، سازوکاری است برای تسهیل مبادلات ایران با اروپا که اقلام بسیاری را شامل می‌شود و می‌تواند دارو و مواد غذایی نیز باشد. وی عنوان کرد: ما می‌توانیم با این سازوکار حتی با دیگر کشورهای جهان نیز مبادلاتی داشته باشیم یا مجموع مبادلات و همکاری‌ها و حتی سرمایه‌گذاری‌ها را نیز شامل شود.

قدردانی مجلسی‌ها از دیپلماسی وزارت نفت در نشست اوپک

نمایندگان مجلس شورای اسلامی نتیجه نشست ۱۷۵ اوپک را اقتدار دیپلماتیک نفتی ایران دانستند و اعلام کردند: بدون شک این موفقیت با درایت شخص وزیر نفت رقم خورده است.

رحیم زارع، رئیس کمیته اقتصاد مقاومتی مجلس شورای اسلامی و عضو کمیسیون اقتصادی گفت: نشست این دوره سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) با دوره‌های دیگر متفاوت بود، زیرا تلاش برخی کشورهای تولیدکننده نفت به این موضوع معطوف شده بود که سهم ایران در اوپک کاهش یابد و رئیس جمهوری آمریکا موضوعی با این مضمون توئیت کرده بود که اعضای اوپک تولید نفت خود را کاهش ندهند. وی افزود: صدو هفتاد و پنجمین نشست عادی وزیران نفت و انرژی اوپک نشان داد که تصمیم‌های اعضای این سازمان همچنان می‌تواند بر قیمت‌های جهانی نفت خام و معادلات این بازار اثرگذار باشد، همچنین صنعت نفت ایران را نمی‌توان با حربه‌هایی نظیر تحریم یا فشارهای سیاسی از حرکت باز داشت.

در همین حال، غلامعلی جعفرزاده ایمن‌آبادی به نشست اخیر کشورهای عضو و غیر عضو اوپک اشاره کرد و گفت: امارات و عربستان تحت فشار آمریکا قصد داشتند سهم ایران را در اوپک کاهش دهند که موفقیتی کسب نکردند. به اعتقاد من، همین استثنا شدن ایران در کاهش سهمیه تولید، یک پیروزی نفتی برای ایران بود.

وی افزود: نتیجه این نشست را اقتدار دیپلماتیک نفتی ایران می‌دانم که با درایت وزیر نفت رقم خورد. این عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: در این نشست، مطالبات ایران به نتیجه رسید و سرانجام اعضای اوپک ناگزیر شدند دلایل منطقی ایران را بپذیرند و به خواسته ایران تمکین کنند.

جعفرزاده ایمن‌آبادی عنوان کرد: در حالی که آمریکایی‌ها قصد دخالت در امور اوپک را داشتند و امیدوار بودند بتوانند تعادل در عرضه نفت را برهم بزنند، خوشبختانه با مقاومت کشورهای عضو و اهتمام جمهوری اسلامی ایران و شخص وزیر نفت، برنامه آنها خنثی شد و شکستی دیگر را برای سیاست‌های مداخله‌گرانه آمریکا رقم زد.

احمد مرادی، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی نیز به نشست اخیر کشورهای عضو و غیر عضو اوپک اشاره و نتیجه آن را پیروزی نفتی برای ایران قلمداد کرد و گفت: برخی کشورها سعی داشتند با همراهی و دخالت‌های آمریکا، سهمیه ایران را در اوپک کاهش دهند، اما نه تنها تیر آنها به خطا رفت، بلکه متوجه شدند حذف نفت ایران از بازارهای جهانی ممکن نیست.

وی ادامه داد: این توافق و همچنین معافیت ایران از کاهش تولید نفت نشان داد تحریم نفت ایران امکان‌پذیر نیست و بازار جهانی به نفت ما نیاز دارد.

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: اگر کاهش تولید نفت را قبول می‌کردیم، این موضوع به نفع عربستان، امارات و روسیه و به ضرر ایران تمام می‌شد و در عین حال مشخص نبود که با این اقدام قیمت نفت افزایش یابد.

آموزش و پیشگیری اساس کار مدیریت بحران

رئیس سازمان مدیریت بحران کشور، از آموزش استانداران برای مدیریت بحران خبر داد و گفت: ما از هیچ اقدامی برای ارتقای آموزش مردم در زمینه مدیریت بحران، کوتاهی نمی‌کنیم.

اسماعیل نجار در نشست مدیریت بحران و هماهنگی با استان‌های معین که روز دوشنبه (۲۶ آذرماه) با حضور سعید مومنی، مدیر گازرسانی شرکت ملی گاز و محمدرضا یوسفی‌پور، رئیس اچ اس ای شرکت ملی گاز ایران برگزار شد، اظهار کرد: پیشگیری، اساس کار ماست تا با مشکلات و معضلات کمتری هنگام کار روبه‌رو شویم. وی با بیان این‌که آموزش در مدیریت بحران، بسیار مهم است و ما از هیچ اقدامی برای ارتقای آموزش مردم در زمینه بحران کوتاهی نمی‌کنیم، اظهار کرد: همه مدیران استانی و استانداران آموزش‌های لازم را برای مدیریت بحران دریافت کرده‌اند. رئیس سازمان مدیریت بحران کشور، بحران را یک حادثه آنی توصیف کرد که جامعه را تحت تاثیر قرار می‌دهد و روند عادی حرکت جامعه را مختل می‌سازد، به همین سبب، آموزش و پیشگیری اساس کار مدیریت بحران است و هرگز نباید نسبت به این موضوع، غفلت کرد.

تشکیل کارگروه ویژه قاچاق فرآورده‌های نفتی تا پایان سال

دبیر ستاد مبارزه با قاچاق سوخت از تشکیل کارگروه ویژه‌ای برای تعیین تکلیف پرونده‌های مرتبط با قاچاق فرآورده‌های نفتی تا پایان سال خبر داد و گفت: احیای کارت‌های سوخت در کاهش قاچاق تاثیری بسزا دارد.

به گزارش ایرنا، علی مویدی خرم‌آبادی در پایان نشست ویژه بررسی وضع قاچاق سوخت گفت: وزارت نفت و سازمان ملی استاندارد موظف بودند تکلیف فرآورده‌های نفتی را که به قاچاق سوخت منجر می‌شود، تعیین کنند و بررسی بعضی از آنها نیز در دستور کار قرار گیرد و مقرر شد با همکاری این ۲ نهاد، تا پایان سال کارگروه ویژه‌ای با نظارت این ستاد تشکیل و این پرونده‌ها تعیین تکلیف شود.

وی همچنین درباره قاچاق سوخت در خودروهای ترانزیتی خارجی عنوان کرد: قرار شد وزارت نفت در مبادی ورودی تجهیزات، امکانات و زیرساخت‌های لازم را فراهم کند تا از خروج غیرقانونی سوخت توسط خودروهای ترانزیتی جلوگیری شود.

دبیر ستاد مبارزه با قاچاق سوخت افزود: در این نشست تاکید شد همه ناوگان حمل‌ونقل سوخت باید به طرح پیمایش تجهیز شوند و به وظایف خود عمل کنند، دستگاه‌های متولی باید با جدیت این موضوع را پیگیری کنند و حوزه‌های نظارتی برای تکمیل این طرح نظارت کافی داشته باشند.

مویدی خرم‌آبادی عنوان کرد: مقرر شده است از این پس نیروی انتظامی هر خودروی جدیدی را که پلاک‌گذاری می‌کند، کارت سوخت به همراه داشته باشد، درباره خودروهای اسقاطی مراتب از طریق نیروی انتظامی به مبادی مربوط اعلام می‌شود که کارت‌های سوخت آنها مورد سوءاستفاده دیگران قرار نگیرد.

وی گفت: با اقدام‌های به عمل آمده و فروش سوخت در جدار مرز به صورت تعادلی و موانع پیشگیرانه وزارت نفت، این رقم به مقدار ۳ میلیون لیتر در روز رو به کاهش است. دبیر ستاد مبارزه با قاچاق سوخت، رقم تعادلی فروش سوخت برای مرزهای شمال شرق، شمال غرب، جنوب شرق و جنوب غرب را متفاوت عنوان کرد و افزود: سوخت و به‌طور عمده گازوئیل به قیمت مناسبی که با آن سوی مرز تفاوت محسوسی داشته باشد، فروخته و درآمد این فروش برای مرزنشینان به کار گرفته می‌شود.

بورس انرژی؛ میزبان عرضه فرآورده‌های پالایشی و پتروشیمی

بورس انرژی ایران، امروز میزبان عرضه متنوع فرآورده‌های پالایشگاهی و پتروشیمی خواهد بود.

به گزارش بورس انرژی، رینگ داخلی این بورس، روز یکشنبه (۲۵ آذرماه) شاهد عرضه کالاهای حلال ۴۰۰، ۴۰۲، ۵۰۲، ۵۰۳ و آیزوریسایکل پالایش نفت اصفهان، نفتای سنگین پالایش نفت تهران، آیزوفید، آیزوریسایکل، نفتای سنگین تصفیه نشده، بلندینگ نفتا حلال ۴۱۰ و حلال ۴۰۴ پالایش نفت شیراز، سی‌او پالایش نفت آبادان و پروپیلن پالایش نفت شازند بود.

در این روز، ۶،۶۷۶ تن فرآورده هیدروکربوری به ارزش بیش از ۳۲۲ میلیارد و ۱۸۸ میلیون ریال در بازار فیزیکی بورس انرژی ایران معامله شد. روز دوشنبه (۲۶ آذرماه) کالاهای آیزوریسایکل پالایش نفت اصفهان و تهران در رینگ داخلی بورس انرژی عرضه می‌شود.

معرفی گروه‌های برتر در نخستین رویداد کارآفرینی حوزه انرژی

نخستین رویداد کارآفرینی (استارت اپی) حوزه انرژی ایران پس از سه روز رقابت میان استارتپ‌های فناورانه حوزه انرژی با حضور و ارائه محصولات ۱۰ گروه استارت‌اپی به کار خود پایان داد.

در این رویداد سه روزه که از سوی شتاب‌دهنده تخصصی آی‌تک و به‌میزبانی صندوق نوآوری و شکوفایی برگزار شد، پس از ارائه ایده‌های اولیه، ۱۰ ایده برتر از میان ۳۰ ایده انتخاب شدند و پس از تشکیل گروه در کنار حضور گروه رصد با تجربه در مسیر دستیابی به محصول اولیه با یکدیگر به رقابت پرداختند. پس از ارائه نهایی گروه‌ها در برابر داوران، سه گروه نخست به شرح زیر انتخاب شدند که گروه‌های یادشده در قالب برنامه شتاب‌دهی به‌منظور دستیابی به محصول نهایی به‌مدت ۶ ماه به فعالیت خود ادامه خواهند داد.

گروه نخست: OPT Energy خدمات یکپارچه بهینه‌سازی انرژی ساختمان از طریق طراحی و پیشنهاد سیستم‌های تاسیساتی بهینه؛

گروه دوم: W2E تبدیل زباله‌های صنعتی و بهداشتی به انرژی با کمک فناوری پلاسما؛

گروه دوم فایر کار: پلتفرم ارائه محصولات و خدمات احتراقی استاندارد؛

گروه سوم بامش: پلتفرم فروش مواد شیمیایی؛

گروه سوم: My HSE نرم‌افزار مدیریت HSE با رویکرد توسعه پایدار.

براساس این گزارش، هدف از برگزاری این رویداد، توانمندسازی و توسعه شبکه ذی‌نفعان اکوسیستم استارت‌آپ‌های فناورانه است که در آن چالش‌ها و ناکارآمدی‌های حوزه انرژی و الگوگیری از نمونه‌های موفق بین‌المللی، گروه‌ها و هسته‌های اولیه در بستر پلتفرم‌های نوین همچون اینترنت اشیا، هوش مصنوعی، بلاک‌چین و آنالیز داده شناسایی می‌شود. امکانات نیز در قالب منتورینگ و مشاوره‌های تخصصی، کارگاه‌های آموزشی ایده‌های برتر بستر لازم برای رقابت و هم‌افزایی گروه‌های مختلف را مهیا می‌کنند.

اخبار بین الملل

ثبات بازار با کاهش تولید نفت

تحلیلگران باور دارند توافق جهانی کاهش تولید نفت می‌تواند به تثبیت بازار نفت کمک کند، اما خطرها در این بازار پابرجاست.

به گزارش روزنامه گالف تایمز، تحلیلگران اعلام کرده‌اند که اجرای کامل توافق جهانی کاهش تولید نفت که به‌تازگی بین سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و متحدانش به دست آمد، می‌تواند بازار نفت را در سال آینده میلادی تثبیت کند و از خطر کاهش قیمت نفت در کوتاه مدت بکاهد.

با این همه، تحلیلگران همچنین درباره ادامه جنگ تجاری میان آمریکا و چین و تأثیر منفی آن بر تقاضای نفت در سال آینده میلادی هشدار دادند.

کاربیس آیریدین، اقتصاددان ارشد مؤسسه اینترنشنال فایننس گفت: توافق اخیر کاهش تولید نفت، اگر به‌طور کامل اجرا شود، بازار نفت را در سال آینده میلادی تثبیت می‌کند و از خطر کاهش جدید قیمت نفت در کوتاه مدت می‌کاهد.

با این همه، وی انتظار دارد رشد تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۱۹ میلادی کمتر از سال ۲۰۱۸ میلادی باشد که دلیل اصلی آن کند شدن رشد واقعی تولید ناخالص داخلی در چین، هند و دیگر کشورهای آسیایی است.

این کارشناس گفت: این کند شدن، به‌طور عمده ناشی از تنش‌های تجاری و سیاست‌های انقباضی‌تر پولی در جهان است. ما انتظار داریم با فرض پایبندی قوی عربستان، امارات و کویت (به کاهش تولید) و پایبندی ضعیف‌تر عراق و کشورهای غیر عضو اوپک، میانگین قیمت شاخص‌های برنت و دبلیوتی‌آی در سال ۲۰۱۹ میلادی به ترتیب ۶۷ و ۵۹ دلار باشد.

اوله هانسن، از مدیران ساکسو بانک نیز پیش‌بینی کرد که قیمت نفت افزایش یابد و احتمال می‌رود دوباره به بازه ۶۰ تا ۷۰ دلار برای هر بشکه بازگردد، اما اعلام کرد که در کوتاه‌مدت داده‌های مربوط به اقتصاد کلان و بازارهای سهام جهت حرکت قیمت نفت را تعیین خواهد کرد.

وی گفت: احتمال می‌رود کاهش ۳۰ درصدی (قیمت نفت) از ماه اکتبر سبب افزایش تقاضا شود و افزایش تولید در آمریکا را در ماه‌های آینده مهار می‌کند. این تحولات در کنار استمرار کاهش عرضه ایران باید سرانجام سبب افزایش قیمت نفت شوند.

با این همه، آیریدین با اعلام این که احتمال سقوط قیمت نفت به کمتر از ۵۰ دلار نیز وجود دارد، گفت: اگر تولید نفت آمریکا بتواند بر محدودیت زیرساخت‌های حمل‌ونقل چیره شود، یا اگر پایبندی (به توافق جهانی کاهش تولید نفت) بسیار ضعیف باشد، در آن صورت قیمت‌ها می‌توانند به کمتر از ۵۰ دلار برسند.

تحولات صنعت نفت در هفته ای که گذشت

وزیر نفت تاکید کرد:

ضرورت به‌کارگیری جوانان در بخش‌های مختلف صنعت نفت

وزیر نفت بر ضرورت به‌کارگیری جوانان در بخش‌های مختلف صنعت نفت تاکید کرد و گفت: ابلاغیه محدودیت چهار ساله برای عهده‌داری یک سمت باید هر چه سریع‌تر اجرایی شود.

بیژن زنگنه روز دوشنبه (۲۶ آذرماه) در نشست مشترک با معاونان قدیم و جدید وزارت نفت با قدردانی از معاونان پیشین اظهار کرد: به‌منظور بهره‌گیری بهتر از ظرفیت‌های مدیریتی در سطوح مختلف، باید جابه‌جایی مدیرانی که چهار سال در یک سمت بودند، اجرایی شود.وی با بیان اینکه تغییر مدیران صنعت نفت، حسب قانون منع به‌کارگیری بازنشستگان انجام شد وگرنه برنامه‌ای برای تغییر مدیران نداشته‌ام، یادآور شد: در طول سال‌های وزارتم، تلاش کردم مدیرانی را انتخاب کنم که تا پایان کار حضور داشته باشند.وزیر نفت به سهم ۱۴/۵ درصدی شرکت ملی نفت ایران در لایحه بودجه کل کشور اشاره کرد و با بیان اینکه می‌دانم این رقم بودجه کفاف امور جاری این شرکت را هم نمی‌دهد، گفت: دولت هم‌اکنون برای تامین منابع مالی خود با کمبود روبه‌روست، بنابراین باید از راه‌حل‌های دیگری برای تامین منابع مالی شرکت ملی نفت استفاده کرد. زنگنه همچنین بر ضرورت به‌کارگیری جوانان در سمت‌های مدیریتی تاکید کرد و با بیان اینکه آقای کاردر در این زمینه پیشروست، افزود: مدیران در استفاده از جوانان دلهره نداشته باشند و همانند آقای کاردر که نتیجه خوبی هم گرفتند، عمل کنند.وزیر نفت از آقایان علی کاردر، سیدمهدی رحمتی، رکن‌الدین جوادی، حبیب‌الله بیطرف، حمیدرضا عراقی، رضا نوروززاده و مرضیه شاهدایی به دلیل همراهی با وزارت نفت قدردانی کرد و گفت: انتخاب جایگزین‌ها کار سختی بود.

حمیدرضا عراقی، معاون پیشین وزیر نفت در امور گاز نیز در این نشست از همراهی وزیر نفت با شرکت ملی گاز ایران در این سال‌ها قدردانی کرد و یادآور شد: مقدار گاز تولیدی، منابع مالی و نیروی انسانی سه مشکل اساسی این شرکت در ابتدای کار دولت یازدهم بود که با تدابیر اتخاذ شده، این مشکلات هم‌اکنون برطرف شده است.

وی افزود: مشکل مقدار گاز تولیدی با افزایش تولید گاز از میدان پارس جنوبی، مشکل منابع مالی با نوآوری بند «ق» تبصره ۲ بودجه سال ۹۳ و مشکل نیروی انسانی نیز با شایسته‌سالاری در شرکت ملی گاز ایران در پنج سال اخیر حل شده است.رکن‌الدین جوادی، معاون پیشین نظارت بر منابع هیدروکربوری وزیر نفت نیز به سال‌های حضور خود در جایگاه مدیرعاملی شرکت ملی نفت ایران (۹۲ تا ۹۵) اشاره کرد و گفت: جهش تولید نفت و بازگشت به بازار نفت در مدت زمان کوتاه پس از تحریم، مهم‌ترین کارهایی بود که در دوره مسئولیتم انجام شد.وی افزود: در دوران تحریم و پس از آن، تصمیم‌های شرکت ملی نفت ایران از حالت فردگرایانه به نهادگرایانه تغییر کرد و تصمیمات فردی، هیچ جایگاهی در این شرکت نداشت.مرضیه شاهدایی، قائم‌مقام پیشین وزیر نفت نیز با قدردانی از اعتماد وزیر نفت به یک خانم برای سپردن معاونت پتروشیمی و همچنین قائم‌مقامی وزیر نفت اظهار کرد: در دوران مسئولیتم در شرکت ملی صنایع پتروشیمی تلاش کردم انسجام بخش خصوصی و شرکت ملی صنایع پتروشیمی که به دلیل خصوصی‌سازی از بین رفته بود، بازگردد.

با حکم زنگنه

معاون برنامه‌ریزی وزیر نفت منصوب شد

وزیر نفت در حکمی هوشنگ فلاحتیان را به‌عنوان معاون برنامه‌ریزی وزارت نفت منصوب کرد.

در حکم بیژن زنگنه به هوشنگ فلاحتیان آمده است:

«با عنایت به تعهد، خدمات و تجارب جنابعالی، با استعانت از خداوند دانای توانا، به موجب این حکم به عنوان معاون وزیر در برنامه‌ریزی منصوب می‌شوید.امید است با بهره‌گیری از تمام ظرفیت خود و همکاری محترم آن معاونت برای تحقق وظایف محوله گام‌های موثری بردارید.انتظار می‌رود که در دوره تصدی جنابعالی، در خصوص انضباط‌بخشی در بودجه چهار شرکت اصلی زیرمجموعه وزارت نفت و به‌ویژه تنظیم روابط مالی آنها با دولت، ساماندهی و نشر اطلاعات مبتنی بر حقوق شهروندی و استقرار دولت الکترونیک در صنعت نفت، اصلاح ساختار برای شفاف‌سازی بیشتر حوزه‌های کاری آن معاونت و به‌کارگیری نیروهای جوان و آموزش نسل جدیدی از متخصصان در حوزه برنامه‌ریزی، قدم‌های جدی‌تری برداشته شود.از خداوند قادر متعال توفیقات جنابعالی را در انجام وظایف محوله مسالت دارم.»

مدیرکل امور پژوهش وزارت نفت خبر داد:

پژوهشگران نفتی در جمع منتخبان کشوری

مدیرکل امور پژوهش وزارت نفت گفت: نام یک پژوهشگر برتر و دو پروژه پژوهشی وزارت نفت در میان منتخبان نوزدهمین جشنواره پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری قرار گرفت.مهدی خان‌بیگی از انتخاب پروژه‌های «شناسایی و ارزیابی منابع شیل گازی در توالی‌های رسوبی ژوراسیک میانی تا کرتاسه زیرین در ناحیه لرستان» و «تدوین دانش فنی، طراحی و ساخت ابزار درون‌چاهی اشعه گامای طبیعی قابل نصب به سیستم» به‌عنوان دو پروژه منتخب در جشنواره پژوهش و فناوری کشوری خبر داد.مدیرکل امور پژوهش وزارت نفت همچنین به انتخاب پژوهشگر برتر وزارت نفت در مراسم نوزدهمین جشنواره تجلیل از پژوهشگران و فناوران برگزیده کشور اشاره کرد و افزود: تنها دو دستگاه اجرایی در میان منتخبان این بخش بوده‌اند که وزارت نفت حائز کسب این افتخار شد و دیگر برگزیدگان پژوهشی از میان دانشگاه‌های کشور انتخاب شده‌اند.وی این موضوع را نشانه ظرفیت بالای علمی متخصصان صنعت نفت و تسلط کامل بر مرزهای دانش در میان پژوهشگران وزارت نفت دانست.خان‌بیگی در ادامه به برگزاری «نخستین نمایشگاه معرفی تقاضای ساخت و تولید تجهیزات، قطعات، مواد و سیستم‌های مورد نیاز صنایع کشور» از سوی دبیرخانه شورای عالی عتف (علوم، تحقیقات و فناوری) در هفته پژوهش اشاره کرد و افزود: با توجه به دستور وزیر نفت مبنی بر همکاری وزارت نفت با نمایشگاه یاد شده، استفاده از ظرفیت این رخداد، ساخت و تولید و مشارکت همه شرکت‌ها و ارکان تابع وزارت نفت در تجمیع تقاضای تجهیزات و تکمیل بانک اطلاعات مربوط به این حوزه، از اقدام‌های مناسب وزارت نفت در این هفته است.وی ضمن اشاره به طراحی سایت «تستا» از سوی شورای عالی عتف که با هدف اطلاع‌رسانی تقاضای ساخت انواع تجهیزات صنعتی، تعداد و مشخصات دقیق فنی آنها انجام شده است، از تغذیه اطلاعات گردآوری شده از سوی ارکان پژوهشی در این سایت در هفته‌های آینده خبر داد.

در حاشیه نمایشگاه بین‌المللی دریایی کیش

ساخت ۶ شناور فلات قاره به بخش خصوصی سپرده شد

نمایشگاه بین‌المللی دریایی با هدف ارائه پتانسیل‌ها و توانمندی‌های داخلی و آشنایی با توانمندی شرکت‌های خارجی روزهای ۲۶ تا ۲۸ آذرماه با حضور شرکت‌های دریایی، کشتیرانی، خدمات بندری و صنایع فرا ساحل در جزیره کیش برگزار شد. نمایشگاهی که زمینه امضای ۴ تفاهم‌نامه میان شرکت‌های داخلی و شرکت نفت فلات قاره را فراهم کرد تا بار دیگر شرکت‌های ایرانی با حمایت وزارت نفت از ساخت داخل، توان حضور در عرصه بازارهای داخلی و خارجی را در شرایط نامناسب بین‌المللی داشته باشند. شرکت نفت فلات قاره ایران در حاشیه برگزاری نمایشگاه بین‌المللی دریایی با هدف صرفه‌جویی و بهره‌برداری حداکثری از ظرفیت ساخت داخل، ۴ تفاهم‌نامه همکاری با شرکت‌های داخلی در زمینه ساخت شناورهای فراساحل و استانداردسازی خطوط لوله انعطاف‌پذیر امضا کرد.به گزارش «مشعل»، سه تفاهم‌نامه با شرکت‌های برزین انرژی نوآور، شرکت مروارید پارسیان کیش و شرکت Batservice-Contractingدر زمینه ساخت داخل شناورهای فراساحل و یک تفاهم‌نامه با شرکت پرتو تدبیر پارس با عنوان استانداردسازی خطوط لوله انعطاف‌پذیر دریایی منعقد شد.

آماده همکاری با شرکت‌های سازنده شناور

حمید بورد، مدیرعامل شرکت نفت فلات قاره ایران در حاشیه این مراسم با بیان اینکه امضای این تفاهم‌نامه‌ها به منظور بهره‌برداری حداکثری از توان ساخت داخل و صرفه‌جویی در اجاره شناورهای مورد نیاز این شرکت صورت گرفته است، گفت: در امضای سه تفاهم نامه مربوط به ساخت شناورهای فراساحل و ساخت ۶ شناور با ارزش ۵۰/۴ میلیون دلار به شرکت‌های ایرانی واگذار شده است.وی ادامه داد: این تفاهم نامه‌ها سه بعد تامین سرمایه از سوی بخش خصوصی، سازنده و بهره بردار را پوشش می‌دهد و انتظار می‌رود با بهره برداری از این شناورها، هزینه‌های مربوط به سرمایه گذاری اولیه جبران شود.بورد همچنین درباره تفاهم نامه استانداردسازی خطوط لوله انعطاف پذیر نیز گفت: لوله‌های انعطاف پذیر در حوزه فراساحل بسیار گران و پرهزینه است و ضرورت مدیریت جامع و نظارت همه جانبه بر آن احساس می‌شود.وی تاکید کرد: این تفاهم نامه با هدف طراحی و ساخت نرم افزاری برای مدیریت جامع خطوط لوله منعقد شده است.به گفته بورد، ۲ شرکت حاضر در این تفاهم نامه‌ها از مزیت مشارکت با شرکت‌های صاحب‌نام خارجی در حوزه انتقال فناوری و سرمایه‌گذاری برخوردار هستند.

مدیرعامل شرکت نفت فلات قاره ایران در عین حال از تعهد شرکت متبوعش برای حضور حداکثری بخش خصوصی در صنایع فراساحل یاد کرد و گفت: شرکت نفت فلات قاره ایران آمادگی دارد تا با تمام شرکت‌هایی که در حوزه ساخت شناورهای ویژه تخصص دارند، همکاری و تعهدات مربوط به اشتغال آنها را تامین کند.وی افزود: هم‌اکنون تعداد شناورهای خارجی که در کشور فعالیت دارند، در دو سال گذشته به حداقل ممکن رسیده که امیدواریم با امضای این تفاهم‌نامه‌ها، همه شناورهای فراساحلی با مالکیت داخلی به فعالیت خود ادامه دهند.

مالکیت تمامی شناورهای فلات قاره ایرانی می‌شود

در ادامه، رئیس امور قراردادهای شرکت نفت قاره ایران نیز در جمع خبرنگاران با تاکید بر اینکه امضای این چهار یادداشت تفاهم در راستای بخشنامه اخیر وزیر نفت بوده است، گفت: در بخشنامه مقام عالی وزارت نفت که پایان شهریور ماه ابلاغ شد، ضرورت مالکیت ایرانی تمامی شناورهای عملیاتی و خدماتی شرکت نفت فلات قاره ایران تا افق ۱۴۰۰ مورد تاکید قرار گرفت. سلمان خسروی افزود: با توجه به هزینه‌های ناشی از اجاره شناورهای عملیاتی و خدماتی، شرکت نفت فلات قاره ایران از ۲ سال پیش تاکنون، نسبت به جایگزینی شناورهای خارجی با شناورهای ایرانی اقدام کرده است.وی گفت: با اقدام‌های انجام شده طی همین مدت توانسته ایم تا ۳۰ درصد از شناورهای فراساحل را در داخل کشور تولید کنیم. این در حالی است که پیش از این از تعداد ۸۵ شناور فعال در حوزه شرکت نفت فلات قاره ایران، ۹۵ درصد با مالکیت و پرچم خارجی بوده است.رئیس امور قراردادهای شرکت نفت قاره ایران افزود: بیشتر این شناورها در یارد کشتی‌سازی آبادان و بوشهر ساخته شده و با تداوم روند کنونی، تمامی ظرفیت‌های داخلی مربوط به تعمیرات اساسی که هم اکنون بخش عمده‌ای از آنها خالی هستند، تامین می‌شود.وی ادامه داد: این تفاهم‌نامه‌ها، با هدف بومی‌سازی فناوری مربوط به ساخت این شناورها و بالا بردن میزان اشتغال در کشور امضا شده است.رئیس امور قراردادهای شرکت نفت قاره ایران تاکید کرد: در این تفاهم نامه ساخت ۲ فروند شناور مورد تاکید بوده که در صورت تایید آنها از سوی کارفرما، ادامه خواهد داشت.

وی مدت این تفاهم‌نامه را سه سال و مبلغ آن را ۲۰ میلیون دلار عنوان کرد.به گفته خسروی، در تفاهم نامه ۲ ساله استانداردسازی خطوط لوله انعطاف پذیر دریایی نیز که میان شرکت نفت فلات قاره و شرکت پرتو تدبیر پارس منعقد شده، انتقال دانش فنی اروپای غربی در حوزه ساخت این لوله‌ها مدنظر بوده است.خسروی متذکر شد: سرمایه گذاری مربوط به این پروژه از سوی شرکت‌های حمل و نقل ایرانی صورت گرفته و مدت انجام آن نیز حدود ۳ سال به اضافه ۹ ماه در نظر گرفته شده است.

رئیس امور قراردادهای شرکت نفت قاره ایران در ادامه با بیان اینکه شرکت مروارید پارسیان کیش نیز یک شرکت صاحب نام در حوزه ترابری دریایی است، گفت: تفاهم نامه منعقد شده با این شرکت، با هدف ساخت ۲ فروند شناور HSTA صورت گرفته که تاکنون از خارج از کشور تامین شده است.وی ادامه داد: این تفاهم‌نامه سه ساله بوده و مبلغ آن در حدود ۲۰ میلیون دلار تخمین زده می‌شود.

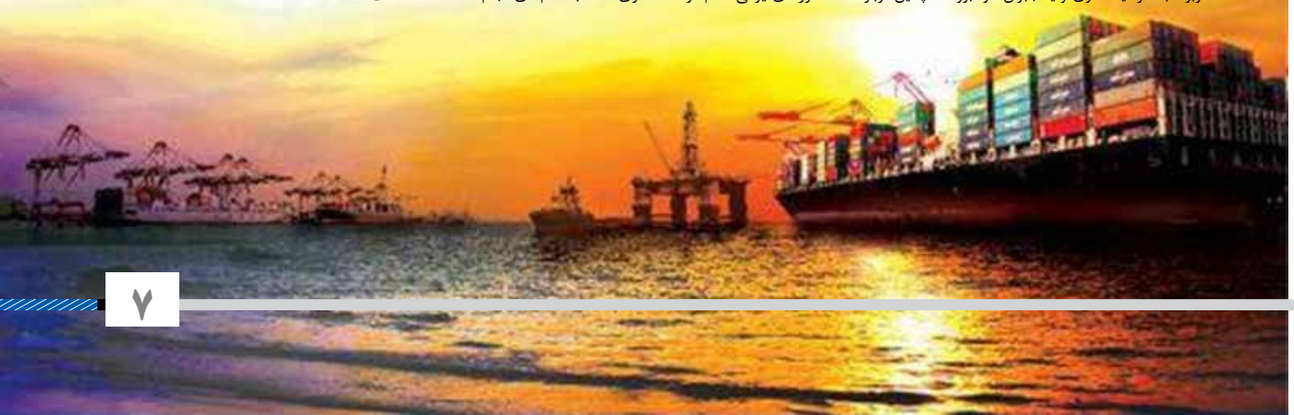

روایت «مشعل» از تلمبه خانه‌های نفت خوزستان

مارپیچ سوخت از سبز آب تا آبادان

سعید محمد بگی – خوزستان، این سرزمین گرم باخاکی تفتیده از تابش سوزان آفتاب واقع در جنوب غرب کشور، پیشینه‌ای دارد از جنس مقاومت وایستادگی در یک جنگ نابرابر؛ جنگی که در آن مردم این دیار با گذشتن از مال و ایثار جان خویش نگذاشتند که دشمن تابن دندان مسلح به مطامع و مقاصد خود دست یابد و اسطوره شدند در تاریخ یک ملت. در آن روزهای دود و آتش، ملت ایران، مشتی آهنین شد و بر سر صدام و صدامیان کوفت تا دشمن بعث نتواند به آرزویی که غصب خاک کشورمان بود، برسد و این آرزو را با خود به گور ببرد که البته برد. باوجود ایثارگری‌های فراوان رزمندگان، دشمن زبون با حمایت‌های فراوان تسلیحاتی کشورهای سلطه گر، تاسیسات و زیرساخت‌های نفتی را هدف حملات خود قرار داد، اما با تلاش صنعتگران نفت این اجازه به دشمن داده نشد تا فعالیت این بخش مهم اقتصادی کشور متوقف شود. اکنون از آن روزهای جنگ، بیش از سه دهه گذشته و خوزستان، این سرزمین پر نخل با آن روزهای دود و آتش، تفاوت‌های بسیار کرده است. امروز دیگر از تجهیزات نفتی (پالایشگاه، خطوط لوله و...) آسیب دیده از آن دوران خبری نیست و خرابی‌های این حوزه از اقتصاد (نفت) به همت و غیرت تلاشگران این عرصه ترمیم، بازسازی و نوسازی شده است. خوزستان، سرزمینی عجین شده با نفت است و احیای بخش‌های مختلف مانند خطوط لوله و مخابرات با گذشت سال‌ها پس از جنگ، روحی دیگر در کالبد آن دمیده است. سفر به خوزستان، فرصتی بود تا فعالیت‌های شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خوزستان به عنوان یکی از مناطق دوازده گانه شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران و بخشی از صنعت نفت از زبان حمیدرضا کیهان پور، مدیر این منطقه عملیاتی و روسای مراکز انتقال نفت شهید زنگنه (سبزاب) وسیدی آبادان به رشته تحریر در آید.

غالب اوقات، برنامه روی کاغذ یک چیزاست و اجرای آن چیز دیگر، مثل سفر اخیر به خوزستان ومصاحبه باکیهان پور، مدیرشرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خوزستان در هنگام ورود.

هواپیماست و تاخیرهای چند ساعته آن، انگار کاریش هم نمی‌توان کرد. قراربود ساعت ۷ صبح بپرد، اما ۹ و اندی پرید، خم به ابروی کسی نیامد و کسی هم اعتراض نکرد؛ نقص فنی است دیگر؛ مهم جان انسان‌هاست.

با تاخیر ایجاد شده در پرواز، زمان گفت و گوبا کیهان پورهم تغییر کرد؛ به همین خاطربه جای رفتن به دفتر مدیرمنطقه در اهواز، به اتفاق عوامل روابط عمومی منطقه خوزستان، راهی ۱۵۰کیلومتر آن طرف تر یعنی مرکزانتقال نفت شهید زنگنه یا همان سبزآب در نزدیکی شهرستان اندیمشک شدیم. مسیر دو ساعته جاده اهواز– اندیمشک و خستگی ناشی از کم خوابی، این مجال را می‌دهد تا پلک‌های چشم روی هم قرار گیرند و استراحتی کوتاه داشته باشند.

باران شب قبل، زمین‌های کشاورزی دو طرف جاده را مالامال از آب و انعکاس تصویر درختان در آنها، نقاشی زیبایی خلق کرده است.

لطافت هوا با دمای بیست وچند درجه سانتیگراد برای خوزستان که خرما پزان آن معروف است، یک موهبت به شمارمی آید به خصوص که از ریزگردها هم خبری نباشد و مردم آن بتوانند به راحتی نفس بکشند.

اندیمشک در شمال اهواز قرار دارد؛ به همین خاطر هم از درختان نخل در این مسیر خبری نیست و تنها محصولات جالیزی مثل هندوانه در آن خودنمایی می‌کنند.

اندکی جلوتر نیزماهی فروشانی را می‌بینی که سهم و روزی شان را از دریای خدا گرفته اند و ماهی‌های صید شده را به طریقی چند شاخه برای عرضه به مسافران به چوب‌هایی قلاب کرده‌اند تا با فروش آنها لقمه نانی سر سفره اهل منزل بگذارند.

ایستگاه اول، سبزآب

دو ساعت زمان سپری شده است. با ورود به جاده فرعی و طی مسافتی، تاسیسات انتقال نفت شهید زنگنه یا سبزآب از پشت فنس‌ها هویدا می‌شود.

تاسیساتی که سهمی مهم درنفت خام و فرآورده‌هایش به اقصی نقاط کشور دارد.

آنتن بلند وبالای مخابرات این مرکزانتقال نفت، آشیانه پرندگان مهاجری شده است که لانه خود رابر آن بنا کرده‌اند تا زمستانی را در آن بگذرانند.

«شهرت سبزآب به خاطر آب فراوان و سرسبزی این منطقه است و هنوز هم کشت و زراعت خوبی در آن انجام می‌شود.»

این را عزت الله اسدیان، رئیس مرکزانتقال شهیدزنگنه (سبزآب) می‌گوید و ادامه می‌دهد: این مرکزانتقال نفت ازجمله مراکز انتقال نفت شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خوزستان است که به دلیل جغرافیای منطقه، اهمیتی خاص دارد.

اسدیان می‌گوید: سبزآب را مرکز انتقال نفت «مادر»هم می‌گویند به این دلیل که یکی از بزرگترین مراکز انتقال نفت کشور است وخطوط متعددی با اینچ –قطرهای مختلف از آن عبور می‌کند. او ادامه می‌دهد: دربالادست سبزآب، مراکز انتقال نفت نظامیه و چمران قرار دارند که با خطوط ۱۰، ۱۶و۳۰ اینچ، سیالات نفتی را به ما می‌رسانند واین مرکز(سبزآب) با بهره گیری از توربو کمپرسورها و الکترو موتورهای خود، ارسال نفت خام و فرآورده‌های نفتی را برای ارسال به نقاط مصرف (پالایشگاه‌ها) به مراکز انتقال نفت پایین دست خود انجام می‌دهد.

به گفته رئیس مرکزانتقال نفت سبزآب، این مرکز با مخازن تعبیه شده در آن هم قابلیت ذخیره سازی سیلات نفتی را دارد و هم با فعالیتی مستمر و بدون وقفه، نفت و فرآورده‌های نفتی مورد نیاز بیشتر پالایشگاه‌های کشور را با راهبری دیسپچینگ ستاد خطوط لوله و مخابرات نفت ارسال و تامین می‌کند؛ به همین دلیل از موقعیت راهبردی و مهمی برخوردار است. اسدیان، اهل بیدرویه خوزستان، نزدیکی استان لرستان است و به همین خاطر گویش «لری» دارد تا لهجه خوزستانی.

وی براهمیت مرکزانتقال نفت سبزآب تاکیدی دوباره دارد و می‌گوید: درمرکزانتقال نفتی مانند عبدالخان تنها یک رشته خط ۱۰اینچ و دو کمپرسورکه معمولا یکی از آنها روی بار است، فعالیت می‌کند؛ اما سبزآب انتقال نفت خام و فرآورده‌های نفتی را با چند رشته خط لوله وچندین دستگاه توربین والکتروموتور انجام می‌دهد.

رئیس مرکز انتقال نفت شهید زنگنه (سبزاب) به نکته‌ای دیگر هم اشاره می‌کند و آن ژنراتورهای تولید برق در این مرکز است و ادامه می‌دهد: به دلیل تعداد وتنوع عبورخطوط لوله از مرکز انتقال سبزآب، دراین مرکز چندین دستگاه ژنراتورمولد برق اضطراری وجود دارد که به واسطه آنها، عملیات انتقال در این حوزه عملیاتی بدون لحظه ای توقف انجام می‌شود.

گشت‌های منظم برای حفظ سرمایه‌های ملی

اسدیان درباره حفظ و صیانت از خطوط لوله درحوزه عملیاتی خود نیز می‌گوید: حفظ وصیانت ازخطوط لوله وتاسیسات جانبی به عنوان سرمایه‌های ملی، کاری دشوار است. دراین خصوص نیروهای حراست و خط بان‌ها، مسئولیت مهمی به عهده دارند وبا گشت‌های منظمی که در مسیر خطوط انجام می‌دهند، تلاش می‌کنند فرایند نقل و انتقال نفت خام و فرآورده‌های نفتی بدون مشکل و توقف انجام شود. او ادامه می‌دهد: این گشت زنی‌ها در گستره ای به وسعت ۸۰ کیلومتر مربع وبه وسیله گشت‌های موتوری وحراست پوشش داده می‌شود تا فرآیند انتقال نفت خام و فرآورده‌های نفتی از این مرکز به خوبی انجام شود. رئیس مرکز انتقال نفت سبزآب، ایمنی این مرکز انتقال نفت را نیز خوب توصیف می‌کند و می‌گوید: درمرکز انتقال نفت سبزآب تجهیزاتی مانند یک دستگاه خودرو آتش نشان و دو مخزن ۵۰۰هزار لیتری آب، همچنین دستگاه‌های فوم پخش کن و فوم کش وجود دارد که همیشه آماده به کار هستند.

اسدیان با تاکید برشرایط مطلوب مرکزانتقال نفت سبزآب در حوزه ایمنی، ادامه می‌دهد: ممکن است همیشه شرایط ایده آل نباشد اما حرکت باید در جهتی باشد که کاستی‌های احتمالی برطرف شوند.

> خوزستان خاستگاه نفت درکشوراین منطقه عملیاتی نیز قدیمی ترین و بزرگترین منطقه درحوزه‌های نفتی است که مبدأ ارسال و تامین خوراک نفت خام تقریبا نیمی از پالایشگاه‌های نفت کشور به شمار می‌آید

> در سال‌های اخیر نیز زیرساخت‌های مخابراتی با استفاده از فناوری و تجهیزات جدید روزآمدتر شده به طوری که مفهوم هر جا لوله هست، ارتباطات تلفنی هم هست، بیش از پیش معنا پیدا کرده است

لوله و مخابرات، مکمل یکدیگر

انتقال نفت و فرآورده‌های نفتی، موضوع دیگری است که رئیس مرکز انتقال نفت شهید زنگنه(سبزآب) به آن اشاره دارد و می گوید: مخابرات نقش مهمی در خطوط لوله دارد. هر جا خط لوله است، مخابرات هم باید باشد اینها مکمل یکدیگر هستند یعنی اگر مشکلی در مسیر خطوط لوله یا تجهیزات مراکز انتقال نفت به وجود آید، این مخابرات است که می تواند در رفع مشکل و بروز مشکل جدید تر، ایفای نقش کند. تجهیزات مخابراتی مثل هات لن (تلفن مستقیم، زنگ خور مستقیم و بدون شماره گیر)، همچنین سیستم‌های تله متری که میان این مرکز و دیگر مراکز انتقال نفت وجود دارد، شرایط خوبی را برای ارتباط با دیگر تلمبه خانه‌ها ایجاد کرده است.

ضرورت حضور پزشک در بهداری مرکز

می گویند پول، حلال مشکلات است، اما در کنار آن تامین نیازهای روحی، مهم تر است. توجه بیشتر به نیروی انسانی، بیشتر کردن همدلی ها و با هم بودن ها، مواردی هستند که انگیزه افراد را در کاری که انجام می دهند، افزایش می دهد. اسدیان درباره مشکلات مرکز انتقال سبزآب می گوید: در این مرکز، بهداری فعال است و یک پزشکیار هم دارد که در حد مداوای اولیه عمل می کند، اما پزشکی نیست که ارائه دهنده خدمات به صورت تخصصی باشد برای مثال دندانپزشک و خدمات دندانپزشکی، یکی از نیازهای اساسی مرکز انتقال نفت سبزآب است که متاسفانه کارکنان این مرکز از آن بی بهره اند و برای دریافت خدمات باید به اهواز بروند وی ادامه می دهد: البته پول هم خوب است و می تواند به انجام فعالیت‌های بهتر و بیشتر کمک کند اما در بسیاری از موارد، با اتکا به توان و تخصص نیروهای عملیاتی، فعالیت‌های بزرگی انجام شده است، مثل تعمیرات تجهیزاتی که نیازمند تعمیر هستند و ارائه خدمات مشابه به تلمبه خانه‌های همجوار.

خطوط لوله یک خانواده است

اسدیان می گوید: کارکنان خطوط لوله و مخابرات نفت به ویژه در بخش‌های عملیاتی همانند یک خانواده هستند بسیاری از فعالیت‌ها با همدلی که میان آنها وجود دارد انجام می شود و این نکته مهمی است. برگزاری اردوهای خانوادگی که در افزایش روحیه کارکنان و ایجاد روابط صمیمی میان خانواده کارکنان، تاثیر بسزایی دارد، همچنین توجه به «سختی کار» کارکنان این مرکز که از آیتم «سختی کار» بی بهره‌اند، افزایش برخی سهمیه‌ها برای استفاده از مراکز تفریحی مانند محمودآباد، دیگر مواردی است که رئیس مرکز انتقال نفت سبزآب به آنها اشاره می کند. رئیس مرکز انتقال سبزآب در پایان این گفت‌وگو چند یک جمله کوتاه اضافه می کند و با تاکید بر توجه به نیروی انسانی می گوید: دستگاه مهم نیست. انسان‌ها مهم هستند. باید مراقب انسان‌ها باشیم.

ساعت چهاربعد از ظهر و آفتاب رنگ باخته است، اهواز، مقصد دوباره برای گفت‌وگویی دیگر، این بار، حمید رضا کیهان پور، مدیر خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خوزستان.

ایستگاه دوم، اهواز

پنج شنبه، ۱۵ آذر، ساعت ۸ و ۳۰ دقیقه صبح فاصله مامورسرا تا دفتر حمید رضا کیهان پور، مدیر خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خوزستان در حد چند دقیقه است. این دومین بار است که با کیهان پور گفت و گو می کنم. نوبت اول به حدود دوسال قبل که ریز گردها، صدایش را خش دار و حرف زدن را برایش مشکل کرده بودند، برمی گردد. اهل دزفول است و فارغ التحصیل رشته الکترونیک از دانشگاه صنعت نفت و فعالیت در صنعت نفت را از سال ۱۳۷۳ از واحد ابزار دقیق خطوط لوله و مخابرات منطقه خوزستان آغاز و پله پله این مسیر کاری تا مدیریت منطقه را طی کرده است.

کیهان پور درباره اهمیت و جایگاه خطوط لوله و مخابرات می گوید: وجود ۱۴ هزار کیلومتر خط لوله در گستره کشور و انتقال روزانه چند میلیون تن—کیلومتر، نفت خام و فرآورده‌های نفتی به وسیله آنها گویای اهمیت این بخش از صنعت نفت کشور است.

خوزستان، خاستگاه نفت کشور

او ادامه می دهد: خوزستان خاستگاه نفت در کشور و این منطقه عملیاتی نیز قدیمی ترین و بزرگترین منطقه در حوزه‌های نفتی است که مبدأ ارسال و تامین خوراک نفت خام تقریبا نیمی از پالایشگاه‌های نفت کشور به شمار می آید، پالایشگاه‌هایی مانند امام خمینی (ره) شازند، تهران، تبریز و کرمانشاه که تامین خوراک آنها با یک رشته خط لوله ۳۰ اینچ انجام می شود. کیهان پور می افزاید: منطقه عملیاتی خوزستان به عنوان یکی از مناطق دوازده گانه شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران با بهره گیری از مراکز انتقال نفتی چون شهید چمران، شهید دهنوی (نظامیه)، شهید زنگنه (سبزآب) شهید شمعونی (عبدالخان)، شهید باغبان (بیدرویه) و شهید علیان (خوردورق)، انتقال نفت خام و فرآورده‌های نفتی را انجام می دهد و از آنجا که نقطه صفر و نقطه شروع عملیات است، تلاش می کند این مهم بدون کوچک ترین وقفه انجام شود وی همچنین تامین بخشی از خوراک پالایشگاه آبادان را که بزرگترین پالایشگاه نفت خام رومیانه ونمادی مهم دراستان خوزستان است، دیگر مسئولیت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خوزستان بر می شمارد و ادامه می دهد: ظرفیت تولید این پالایشگاه به قدری است که شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خوزستان یک چهارم آن را در این استان منتقل و بقیه را به دیگر نقاط کشور ارسال می کند

ویژگی‌های شاخص

چند لحظه ای سکوت می کند و به اوراق زیر دست خود نگاهی می اندازد تا انسجام مطالبی را که قرار است بگوید، حفظ کرده باشد. مدیر شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خوزستان ستاره‌ای بودن مراکز انتقال نفت، همچنین تنوع خطوط لوله (۶ اینچ تا ۳۰ اینچ) وسیال درون آنها را وجه تمایز دیگر این منطقه نسبت به دیگر مناطق می خواند و می گوید: این منطقه عملیاتی با ۱۳ مرکز انتقال نفت، چهار تاسیسات و چندین خط لوله اصلی و فرعی، به صورت رفت و برگشت فعالیت می کنند. کیهان پور، انتقال نفت کوره تولیدی پالایشگاه آبادان را دیگر فعالیت مهم این منطقه عملیاتی می داند و اضافه می کند: روزانه مقادیر زیادی نفت خام این پالایشگاه در خطوط لوله خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خوزستان جریان می یابد که اختلال در این فرآیند فعالیت پالایشگاه آبادان تحت تاثیر قرار می دهد وی همچنین از انتقال «او آردی» به عنوان خوراک واحدهای پتروشیمی با خطوط لوله این منطقه می گوید و ادامه می دهد: یکی دیگر از فعالیت‌های خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خوزستان، انتقال این محصول به ماهشهر برای استفاده در واحدهای پتروشیمی است. کیهان پور همچنین انتقال ام تی بی ئی و میعانات گازی از ماهشهر به آبادان، همچنین تامین سوخت نیروگاه‌های خوزستان (آبادان و خرمشهر) را که نیروگاه‌های مهمی هستند، از دیگر فعالیت‌های منطقه خوزستان بر می شمارد و در یک جمله می گوید: مجموعه این فعالیت‌ها از اهمیت راهبردی و جایگاه ویژه شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خوزستان

بوشهری:
باید افراد جوان تری جایگزین شوند تا ضمن کسب تجربه از پیشکسوتان، با بازنشسته شدن آنها، مشکلی در فرآیند کار ایجاد نشود

حکایت دارد و این جایگاه مرهون تلاش افرادی است که در نقاط عملیاتی (تلمبه خانه‌ها) تلاش می کنند تا جریان انتقال نفت بدون هیچ گونه وقفه ای انجام شود.

زیرساخت‌های مخابراتی

تا خیر ایجاد شده در پروژ هواپیما، کار را کمی عقب انداخته است. تلمبه خانه ناحیه فنی آبادان هم در پیش است، اما مخابرات و زیرساخت‌های آن هم موضوع مهمی است که کیهان پور به آن اشاره دارد و می گوید: گستره عملیات مخابرات در این منطقه کم از خطوط لوله نیست، به زبان ساده، هر کجا که لوله رفته باشد، مخابرات و ارتباطات رادیویی به آنجا رفته است. این دو لازم و ملزوم و مکمل یکدیگر هستند وی ادامه می دهد: در سال های اخیر نیز زیرساخت‌های مخابراتی با استفاده از فناوری و تجهیزات جدید روز آمدتر شده به طوری که مفهوم هر جا لوله هست، ارتباطات تلفنی هم هست، بیش از پیش معنا پیدا کرده است. کیهان پور می گوید: شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خوزستان در حوزه مخابرات از چابکی خاصی برخوردار است و به مجموعه شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، مجموعه واحدهای پتروشیمی فعال در جنوب کشور و پالایشگاه آبادان سرویس دهی می کند. وی تله مدیسین (پزشکی از راه دور) برگزاری ویدئو کنفرانس، انتقال دیتا (اطلاعات مهم برای تصمیم گیری) ثبت اطلاعات مسیر خطوط انتقال و سیال درون آن، تعمیرات مکانیزه (ای پی سی ام اس) همچنین دارایی های فیزیکی را از جمله کارکردهای مخابرات می خواند و می گوید: زیرساخت‌های ایجاد شده در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت خوزستان در حوزه مخابرات شرایط خوبی را برای فعالیت‌های منطقه در موارد یاد شده و خدمت رسانی به دیگر بخش های صنعت نفت ایجاد کرده است.

حفظ سرمایه ملی با نگهداشت خطوط لوله

نکته مهم در همه بخش های صنعت نفت، حفظ و صیانت از سرمایه‌های ملی است؛ موضوعی که در خطوط لوله و مخابرات نفت نیز با اهمیت و کیهان پور به آن اشاره دارد وی در این باره می گوید: آی پی سی ام ام اس یا تعمیرات مکانیزه و برنامه ریزی شده که پیش تر از آن نام برده شد، با همین هدف یعنی حفظ سرمایه‌های ملی انجام می شود این برنامه مکانیزه به ما می گوید چه تعمیراتی در کدام بخش لازم است انجام شود. پیگ رانی ها (هوشمند و معمولی) نیز بخش دیگری از حفاظت های سرمایه‌ای است. پیگ رانی معمولی برای تمیز کردن خطوط لوله به طور مستمر و پیگ رانی هوشمند نیز، معمولا پنج سال یک بار انجام می شود. مجموعه این فعالیت‌ها روی خطوط انتقال و تعمیرات اساسی تجهیزات (توربین ها و..) با هدف صیانت از سرمایه‌های ملی که در این منطقه و مناطق مشابه فعالیت می کنند، انجام می شود.

اتکا به داخل و فرصت سازی

کیهان پور در این باره به این نکته بسنده می کند که تحریم و شرایط ایجاد شده به واسطه آن، فرصت‌هایی ایجاد کرده است تا خلاقیت‌ها شکوفا شوند، به این معنا که بیشتر فعالیت‌های تعمیراتی را که پیش تر در انحصار کشور و شرکت‌های سازنده بود، با اتکا به توان و تخصص نیروهای داخلی انجام می شود. او ادامه می دهد: گروه‌های تعمیراتی که در شرکت خطوط لوله و مخابرات منطقه خوزستان فعالیت می کنند، مانند بسیاری از همکاران خود در دیگر مناطق، دست به آچار هستند و فعالیت‌های تعمیراتی به همت، تجربه و تخصص علمی آنها انجام می شود. در مواردی هم که تعمیرات سنگین تر باشد، باز هم از توان و تخصص سازندگان داخلی بهره گرفته می شود. در مجموع اتکا به نیروهای داخل و سازندگان ایرانی به ویژه با رهنمود مقام معظم رهبری در حوزه اقتصاد مقاومتی، از اولویت‌هایی است که به آن توجه ویژه می شود.

توضیح درباره بهداشت و درمان

کیهان پور به همه موارد اشاره کرد و درباره مشکل نبود پزشک متخصص در برخی مراکز انتقال نفت مثل سبزآب هم توضیحاتی داد. وی می گوید: در شهرهای اهواز، آبادان و ماهشهر، بیمارستان‌های به همه کارکنان صنعت نفت از جمله شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت خدمات رسانی می کنند، اما پراکندگی مراکز انتقال نفت در منطقه خوزستان این ایجاب کرده که در مرکز انتقال نفت سبزآب و مراکز مشابه یک درمانگاه ایجاد شود. شاخص حضور پزشک در یک مرکز انتقال نفت، تعداد افراد شاغل در آن است و این شاخص در مرکز انتقال نفت سبزآب وجود ندارد، به همین دلیل پزشک یار خدمات اولیه درمانی را انجام می دهد. از آنجا که برخی مداواها نیازمند مجوز پزشک و نسخه اوست، تله مدیسین یا پزشکی از راه دور به کمک او می آید. نکته آنجاست که پیش تر در شهرهای اندیمشک و دزفول، خطوط لوله و مخابرات نفت خوزستان از پزشک معتمد شرکت بهره‌مند بود و به خانواده صنعت نفت خدمات بهداشتی—درمانی ارائه می کرد که الان دیگر چنین امکانی وجود ندارد. اگر قرار باشد پزشکی در مراکز انتقال نفتی مثل سبزآب حضور داشته باشند، باید با بهداشت—درمان صنعت نفت قرارداد بسته و هزینه‌های بالای آنها از سوی شرکت تامین شود.

مسئولیت اجتماعی

کیهان پور درباره مسئولیت اجتماعی نیز حرف‌هایی دارد و می گوید: حفظ و نگهداشت ۱۲۵۰ کیلومتر خط لوله در این حوزه عملیاتی با هدف صیانت از محیط زیست، به خودی خود مسئولیت اجتماعی است. او ترمیم، تعویض، رفع خوردگی و جلوگیری از نشت احتمالی سیالات درون خطوط و پایداری انتقال نفت و فرآورده‌های نفتی را که مسئولیت ذاتی شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خوزستان است، مسئولیت اجتماعی می داند و ادامه می دهد: در مجاورت خطوط لوله، زمین های زراعی وجود دارد که شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خوزستان تلاش می کند، هنگام انجام تعمیرات، خسارتی متوجه آنها نشود؛ تا آنجا که گاه با همین رویکرد، به تغییر مسیر خط مبادرت می کند. مدیر شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خوزستان، کمک به تعمیر و نگهداشت آبراه‌های کشاورزی، حفظ و تعمیر ابنیه مسیر خطوط لوله، همچنین در اختیار قرار دادن جاده دسترسی ایجاد شده به وسیله خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خوزستان و استفاده مردم از آن را نمونه‌های دیگری از فعالیت‌های این شرکت در حوزه مسئولیت اجتماعی برمی شمارد. او همچنین می گوید: افرادی یضاعتی در نقاط مختلف استان خوزستان زندگی می کنند که با اقدام‌هایی خودجوش از سوی کارکنان منطقه حمایت می شوند و این حمایت‌ها بیشتر جنبه کلایی دارد؛ مثل توزیع کیسه‌های آرد. کیهان پور درباره برخی منازل در نقاط مختلف استان که از اوضاع خوبی برخوردار نیست، می گوید: این منازل با دریافت مجوزهای لازم از هیئت مدیره، تا حد امکان ترمیم شده‌اند. نزدیک به یک ساعت و ربع از زمان گفت و گو گذشته و به نظر می آید کیهان پور نیز به بسیاری از مطالب اشاره کرده است. از طرفی نباید دیگرانی را که در مرکز انتقال نفت سیدی آبادان، منتظر هستند، بیش از این در انتظار نگه داشت. از اهواز تا آبادان، دو ساعتی راه و فرصتی است برای استراحت در مرکبی که این جاده ۱۲۳ کیلومتری را می پیماید.

آخرین ایستگاه، انتقال نفت سیدی

پنجشنبه، ۱۵ آذر: بانزدیک تر شدن به آبادان، نخلستان‌ها نیز بیشتر نمایان می‌شوند؛ نخلستان‌هایی که نماد ایستادگی اند و استقامت از روزگاران جنگ و آتش ساعت کمی از ۱۲ ظهر گذشته است که با سید علیرضا شتاب، بوشهری، رئیس مرکز انتقال نفت آبادان، آخرین گفت‌وگو در آخرین ایستگاه، انجام می شود. او متولد آبادان و بیشترین سال های فعالیت خود را در محیط‌های پالایشگاهی (بندر عباس و آبادان) گذرانده است و چهار سالی هم می شود که هدایت مرکز انتقال نفت سیدی آبادان را به عهده دارد و بوشهری با اشاره به سابقه فعالیت این مرکز انتقال نفت در دوران پیش از جنگ و آسیب‌های وارد به آن در حین جنگ می گوید: بازسازی مرکز انتقال نفت سیدی آبادان در سال ۱۳۶۸ شروع و بهره‌برداری از آن در سال ۱۳۷۰ آغاز شد. او ادامه می دهد: «سیدی» نام یکی از همکارانی است که مسئولیت بازسازی مرکز انتقال نفت آبادان را به عهده داشت و در حین انجام وظیفه در حادثه تصادف جان باخت. به همین خاطر، این تلمبه خانه نیز به یادوی، "سیدی" نام گذاری شده است.

سیدی، مبنا و مبدأ عملیات پمپاژ

رئیس مرکز انتقال نفت سیدی، این مرکز انتقال نفت را مبنا و مبدأ می داند و اضافه می کند: هم اکنون، پنج رشته خط لوله با بهره گیری از توان عملیاتی این مرکز، پمپاژ می شود که چهار رشته آن در داخل پالایشگاه آبادان است. وی ادامه می دهد: پایش و نگهداری خطوط چه داخل پالایشگاه وچه در داخل فنس مرکز انتقال نفت آبادان بعد از پمپاژ فرآورده‌های تولیدی پالایشگاه آبادان با مرکز انتقال نفت آبادان است. بوشهری می گوید: پالایشگاه آبادان، بزرگترین پالایشگاه کشور محسوب می شود که تقریبا یک چهارم فرآورده‌های تولیدی مربوط به آن است. وجود مرکز انتقال نفت سیدی در جوار این پالایشگاه و انتقال فرآورده‌های آن (بنزین، نفت کوره، نفت گاز، نفتا و..) به هر نحو ممکن، گویای اهمیت این مرکز است. وی از طرح توسعه مرکز انتقال نفت سیدی و این که قرار است ۱۹ هکتار از پالایشگاه آبادان به این مرکز انتقال نفت اضافه شود، هم گفت. به گفته بوشهری، کل زمین مرکز انتقال نفت آبادان ۶ هکتار است و اضافه شدن ۱۹ هکتار دیگر از پالایشگاه آبادان به محدوده عملیاتی آن، به منزله افزایش توان عملیاتی است. رئیس مرکز انتقال نفت سیدی با اشاره به این که برای طرح توسعه مرکز انتقال نفت آبادان سه سال زمان پیش بینی و یک سال ونیم آن سپری شده است، ادامه می دهد: هم اکنون برخی عملیات مانند ساخت ساختمان‌های جدید انجام شده است و امیدواریم بقیه موارد در موعد مقرر انجام شود.

چندنکته

بیان چند نکته هم بخشی از حرف‌های بوشهری است که به آن اشاره دارد و می گوید: کار در مناطق عملیاتی مانند تلمبه خانه سیدی که در نقطه گرمسیری واقع شده، سخت است. زمانی که سن افراد بالا می رود، به همان نسبت تجربه آنها افزایش می یابد، اما از توان عملیاتی آنها کاسته می شود بنابراین باید افراد جوان تری جایگزین شوند تا ضمن کسب تجربه از پیشکسوتان، با بازنشسته شدن آنها، مشکلی در فرآیند کار ایجاد نشود وی با تاکید بر این که مناطقی این گونه، نیازمند استفاده از نیروهای جوان تر است می افزاید: میانگین سنی افرادی که در این تلمبه خانه کار می کنند، بالاست و می تواند در آینده مشکل آفرین باشد، چون افراد جوانی جذب نشده‌اند که تجربه پیشکسوتان به آنها منتقل شود. موضوع دیگر، همطراز نبودن نیروهای عملیاتی خط لوله در استفاده از منازل سازمانی است. این منازل به پالایشگاه آبادان تعلق دارد و امتیاز دهی در استفاده از آنها به گونه‌ای است که واحدهای مسکونی تخصیص یافته به نیروهای خط لوله (باداشتن سابقه یکسان) از شرایط یکسانی برخوردار نیست و تیپ پایین تری دارند. بوشهری ادامه می دهد: در بقیه موارد مثل استفاده از امکانات ورزشی و خدمات درمانی، مشکلی نیست و کارکنان این مرکز انتقال هم مانند دیگر کارکنان صنعت نفت از این امکانات بهره‌مند هستند. رئیس مرکز انتقال نفت آبادان در پایان صحبت‌های خود یک جمله می گوید و آن این که همیشه در خدمت کشورمان هستیم و برای سربلندی آن تلاش می کنیم.

اسدیان:
سبزآب را مرکز انتقال نفت «مادر» هم می‌گویند به این دلیل که یکی از بزرگترین مراکز انتقال نفت کشور است و خطوط متعددی با اینچ قطرهای مختلف از آن عبور می‌کند

اولویت های پژوهشی شرکت ملی نفت ایران تشریح شد:

اجرای ۱۴ مگاپروژه با ۱۴ دانشگاه معتبر کشور

اکرم برنجی– صنعت نفت کشور در مسائل مربوط به پژوهش و فناوری، تحقیق و توسعه، انتقال فناوری، جذب و بومی‌سازی و... دارای دستاوردهای قابل توجه و قابل تقدیر بوده و در عین حال به دنبال یافتن راهکارها و راه‌حل‌های موثرتر و کارآمدتر برای پیشبرد حوزه‌های فناورانه است. از دو سال گذشته که نقش جدی‌تری برای حضور دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی در مطالعه میادین نفتی و همچنین حوزه‌های اکتشافی در نظر گرفته شد، بار دیگر توجه به ارتباط موثر دانشگاه– صنعت، بهینه‌سازی این ارتباط، شفاف‌سازی نقش هر یک و حداکثرسازی سود حاصل از این ارتباط اهمیت ویژه‌ای یافت. باتوجه به اهمیت این بخش و به مناسبت روز پژوهش، به سراغ ابراهیم علوی طالقانی، سرپرست مدیریت پژوهش و فناوری شرکت ملی نفت ایران رفتیم و از جایگاه پژوهش در این شرکت مادر تخصصی پرسیدیم که در ادامه این گفت‌وگو را می‌خوانید.

پژوهش و فناوری در دنیای امروز چه معنایی پیدا کرده است؟

در جهان امروز، یکی از معیارها و عوامل اصلی برای رتبه‌بندی شرکت‌ها و رده‌بندی آنها، میزان توانایی و فناور محور بودن و اشراف آنها به مسائل فناوری است که براساس آن، شرکت‌ها را با توجه به سطح بلوغ فناوری دسته‌بندی می‌کنند. به این ترتیب به نظر می‌رسد که اگر شرکتی در حوزه فناوری، خودش را تقویت نکند، امکان بقا و زنده ماندن در آینده را از دست خواهد داد. بنابراین باید در این فضا اقدام‌های موثری انجام شود.

نکته‌ای که مهم به نظر می‌رسد، این است که فناوری یک کالای فیزیکی نیست که از یک سمت به سمت دیگر برده شود و بگوییم انتقال فناوری صورت گرفته است؛ بلکه مفهوم و بلوغی است که افراد و سازمان‌ها پیدا می‌کنند و در این بلوغ، عامل زمان و گیرنده فناوری را حتما باید در نظر بگیریم؛ چرا که افراد و سازمان‌ها در یک بازه زمانی و با رعایت دستورعمل‌ها یا روش کار، همراه با دانش ضمنی و به کارگیری تجهیزات، ماهرتر می‌شوند، بنابراین تجهیز + مهارت + دانش، مساوی است با فناوری که همزمان باید هر سه بخش، همگام با هم رشد کنند و هماهنگی بین آنها وجود داشته باشد تا به معنای واقعی امروز بتوان یک فرد یا سازمان را فناورمحور نامید.

پژوهش در شرکت ملی نفت ایران از چه جایگاهی برخوردار است؟

یکی از ماموریت‌های اصلی شرکت ملی نفت ایران، ارتقای فناوری و انتقال آن از صاحبان فناوری‌های روز به بخش بالادستی ترسیم شده است که در این ارتباط، الزام‌هایی از اسناد بالادستی و قوانین متعددی نظیر نقشه جامع علمی کشور، سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، قانون برنامه ششم و قانون بودجه سالانه در برنامه‌های شرکت وجود دارد که ما توانستیم با اقدام‌هایی طی سال گذشته و امسال، مقدار زیادی در مسیر اجرای این تعهدات حرکت کنیم.

البته معتقدم که بازیگران توسعه فناوری در بخش بالادستی صنعت نفت، شرکت ملی نفت ایران، وزارت نفت، دانشگاه‌ها، شرکت‌های دانش بنیان، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، وزارت علوم، جهاددانشگاهی، انجمن‌های علمی، شرکت‌های سازنده تجهیزات نفتی، شرکت‌های مهندسی مشاور، شرکت‌های E&P، صندوق‌های شکوفایی و نوآوری، پارک‌های علم و فناوری و ... هستند که همگی این مجموعه‌ها، صنعت نفت کشور را تشکیل می‌دهند.

با توجه به این توضیحات، ایجاد هماهنگی و یکپارچگی بین همه این ارکان مجموعه، ضرورتی است که با نگاه ملی به آن پرداختیم؛ چون بر این باوریم که اگر غیر از این باشد، موفق نمی‌شویم و تا همه اجزا و این چرخ دنده کنار هم قرار نگیرند، این ماشین حرکت نمی‌کند.

تا چه اندازه پژوهش به عنوان اولویت مدیران شرکت ملی نفت ایران قرار گرفته است؟

معتقدیم که پژوهش، جزو اولویت‌های مدیریتی شرکت ملی نفت ایران شناخته شده است. منتهی اولویت کاری براساس مسائل مالی و شرایط کشور نظیر فروش نفت و انتقال وجوه ارزی تعیین می‌شود. بنابراین نمی‌توانیم بگوییم که پژوهش در حال حاضر اولویتش از اینها بالاتر است؛ اما اگر ماتریس چهارخانه ای فوریت و اهمیت را در نظر بگیریم، پژوهش در بخش مهم غیرفوری قرار دارد.

خوشبختانه مدیرعامل جدید شرکت ملی نفت ایران هم به اهمیت بخش پژوهش و فناوری اعتقاد دارد و معتقد است که این بخش و همکاری با دانشگاه‌ها و توسعه فناوری در جامعه، جزو اولویت‌های کاری است و حرکت‌هایی که شروع شده، به همین شکل باید ادامه پیدا کند.

اولویت‌های پژوهش شرکت ملی نفت ایران چیست؟

ما برای اینکه بتوانیم رسالت و جایگاه پژوهش و فناوری را در شرکت ملی نفت ایران و در مجموعه صنعت نفت کشور ایجاد کنیم، باید کارها را در چند حوزه مباحث زیرساختی، پروژه‌ها، حمایت از پروژه‌های دانشجویی، شرکت‌های دانش‌بنیان، انجمن‌های علمی و... و تجاری‌سازی دستاوردها دسته‌بندی کنیم. یکی از حوزه‌ها، مباحث زیرساختی است که باید براساس قوانین، زیرساخت‌های لازم و بستر لازم ایجاد شود تا در آن بستر، کارها تسهیل شده و به حرکت خود به صورت شفاف ادامه دهد. بنابراین مباحث زیرساختی عمدتا به دستورعمل‌ها، قوانین و مقررات و زمینه‌سازی‌ها بازمی‌گردد.

در این ارتباط، مدیریت پژوهش و فناوری، سال گذشته شورای پژوهش شرکت ملی نفت ایران را احیا و در هیات مدیره مصوب و راه‌اندازی کرد و جلسات متعددی تشکیل دادیم و در این شورای پژوهشی، دستورعمل نحوه تعریف، تصویب و انعقاد قراردادها را مصوب کردیم و به طریق اولی به تصویب هیات مدیره رساندیم. چالش‌های عملیاتی شرکت ملی نفت ایران که باید روی آنها تحقیق شود، مشخص و همگی روی سایت اطلاع رسانی شده است.

همچنین مقررات نظارتی و داوری و نحوه استفاده از داورها، ناظرها و کمیته‌های تخصصی همه را در قالب زیرساخت فراهم کردیم. پروژه‌های فناوری برنامه ششم توسعه و پروژه‌هایی که باید در ذیل برنامه ششم اجرایی شود را در گروه‌های مختلف تعریف کردیم.

در حال حاضر چند پروژه تعریف شده و در دست اجرا قرار دارد؟

در حال حاضر ۱۴ مگاپروژه ۱۰ ساله با دانشگاه‌ها، ۹ پروژه در حوزه قراردادهای میدان محور و ۵ پروژه در حوزه موضوعات اکتشافی با ۱۴ دانشگاه بزرگ کشور داریم.

علاوه بر این ۱۴ مگاپروژه تعریف شده، تعداد زیادی پروژه‌های جاری با دانشگاه‌ها در ابعاد مختلف و در ۱۱ حوزه فناوری، از جمله محیط زیست، ای تی، علوم زمین، مخزن، مدیریت مخزن و حفاری و... شناسایی و در هیات مدیره مصوب شده که شرکت ملی نفت ایران احساس می‌کند با اجرای پروژه‌ها در این ۱۱ حوزه باعث می‌شود که سطح فناوری در شرکت ارتقا یابد.

پروژه‌های میدان محور به کدام دانشگاه‌ها سپرده شد؟

هم اکنون ۹ پروژه قراردادهای میدان محور در دست اجراست که ابلاغ قرارداد جدید آن از سال گذشته کلید زده شد. در این پروژه‌ها هر یک از دانشگاه‌های کشور را روی یکی از میادین متمرکز کردیم. این ۹ مگاپروژه در میدان کوپال به دانشگاه شریف، میدان سروش به دانشگاه سهند تبریز، میدان آزادگان به انستیتوی نفت دانشگاه تهران، میدان منصوری به دانشگاه شیراز، میدان دارخوین به دانشگاه امیرکبیر، میدان کرنج به دانشگاه آزاد، میدان اهواز به پژوهشگاه صنعت نفت، میدان گچساران به دانشگاه صنعت نفت و میدان بی بی حکیمه به پژوهشکده ازدیاد برداشت واگذار شد.

طرف‌های قرارداد با دانشگاه‌ها کدام شرکت‌ها بودند؟

طرف‌های قرارداد در این ۹ مگاپروژه شرکت‌های تابعه مناطق نفت‌خیز جنوب با ۶ قرارداد، شرکت فلات قاره با یک قرارداد، شرکت اروندان با یک قرارداد و شرکت مهندسی و توسعه نفت «متن» با یک قرارداد بوده است.

روند اجرای این ۹ مگاپروژه را توضیح دهید؟

این پروژه‌ها به ۵ بسته کاری تقسیم شدند که عمدتا بسته اول تمام شده یا در حال انجام است. به طور مثال دانشگاه سهند تبریز، بسته دومش هم تمام شده و مذاکرت بسته سوم را دنبال می‌کنیم. دانشگاه تهران بسته دومش رو به اتمام است.

این مگاپروژه‌ها چه نقشی در اشتغالزایی داشته اند؟

نکته جالب در این قراردادها این است که به ازای هر یک از این قراردادها ۴ نفر از حوزه‌های فنی و عملیاتی شرکت‌های تابعه خارج از حوزه پژوهش درگیر پروژه‌ها در کارگروه‌های تخصصی هستند. یعنی در ارتباط با قراردادهای میدان محور، ۳۶ نفر از همکاران مهندسی نفت و مهندسی تولید و در ارتباط با قراردادهای فناوری‌های اکتشافی ۲۰ نفر که با پژوهش ارتباط ندارند، در حال حاضر به پیشبرد پروژه کمک می‌کنند تا این پروژه‌های پژوهشی در جزیره خاص خود نباشند و قابلیت اجرا داشته باشند.

همچنین همکاران مان از واحد برنامه ریزی تلفیقی در کمیته راهبری حضور دارند، بنابراین همگی از مدیریت‌های فنی گرفته تا برنامه‌ریزی تلفیقی در ستاد به کمک پژوهش آمده اند تا پژوهش‌های کاربردی انجام شود.

در دانشگاه‌ها هم همین شرایط حاکم شده، به گونه‌ای که حداقل از هر دانشگاه ۱۰ نفر در این پروژه‌ها حضور فعال دارند که در مجموع ۱۴۰ نفر (با احتساب قراردادهای توسعه فناوری‌های اکتشافی) از اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها هم در این پروژه‌ها به صورت اختصاصی هر کدام روی یک میدان مشغول فعالیت هستند.

به ۱۴ پروژه اشاره کردید. لطفا درباره ۵ پروژه دیگر توضیح دهید که در چه حوزه‌ای تعریف شده است؟

در کنار این ۹ مگا پروژه ۵ پروژه در ارتباط با توسعه فناوری‌های اکتشافی با دانشگاه‌ها تعریف شده که با دانشگاه فردوسی مشهد در حوزه بهبود تصویرسازی زیرسطحی در حوزه رسوبی کپه داغ، با دانشگاه شهید بهشتی در حوزه ژئوشیمی اکتشافی و مدل‌سازی هیدروکربنی در ناحیه دزفول شمالی، با دانشگاه شاهرود در حوزه ژئومکانیک، با دانشگاه خوارزمی، در حوزه سنگ‌های کربناته شکافدار در حوزه دشت آبادان و با دانشگاه شهید چمران اهواز در حوزه ژئوشیمی اکتشافی سطحی و زیرسطحی در ناحیه دشت آبادان قرارداد منعقد شده است.

> در حال حاضر ۱۴ مگاپروژه ۱۰ ساله با دانشگاه‌ها، ۹ پروژه در حوزه قراردادهای میدان محور و ۵ پروژه در حوزه موضوعات اکتشافی با ۱۴ دانشگاه بزرگ کشور در حال انجام است

روند اجرای این ۵ پروژه را تشریح کنید؟

علاوه بر ۹ دانشگاه مورد اشاره، ۵ قرارداد در حوزه اکتشاف با ۵ دانشگاه امضا شد که شامل چهار بسته کاری می‌شود. در مرحله بسته اول قرار داریم تا کار تدوین نقشه راه توسعه فناوری انجام شود. این قراردادها تا بهار سال ۹۸ به اتمام می‌رسد و برای هر یک از این موارد، نقشه راه مجزایی ترسیم خواهد شد که منتسب و برگرفته از این نقشه راه، اقدام‌های بعدی در سال آینده که انجام پروژه‌های فناورانه است، صورت می‌گیرد و هر کدام از این دانشگاه‌ها می‌توانند ارائه دهنده سرویس‌های فناوری باشند.

ویژگی منحصربه فرد و دستاورد این پروژه‌ها چیست؟

اجرایی کردن بخش اقتصاد مقاومتی مبنی بر دانش پایه کردن عملیات اجرایی دستگاه‌ها و تمرکز دانشگاه‌ها روی یک موضوع و تقویت استعدادهای آن دانشگاه در حول آن موضوع، ایجاد شبکه علمی و فناوری در این مگاپروژه‌ها، شکل‌گیری ترکیبی از متخصصان صنعت نفت با دانشگاه‌ها، ارتباط حوزه پژوهش با عملیات اجرایی و تطابق این زنجیره با برنامه‌های شرکت نفت در مدیریت برنامه‌ریزی تلفیقی، ویژگی منحصربه فردی است که موجب می‌شود این پیشرفت و چرخ دنده‌ها ، برگشت ناپذیر باشند.

از دستاوردهای دیگر در این حوزه، تجاری‌سازی و بحث ساخت تجهیزات است. همچنین تهیه دستورعمل‌هایی برای ایجاد شبکه‌های علمی و نوآوری که در جامعه بین دانشگاه‌ها به وجود آوردیم تا همه دانشگاه‌های حاضر در قراردادهای میدان محور، شبکه نوآوری داشته باشند. در کنار این موارد، ایجاد فضای دانشجویی و برگزاری و حمایت از مسابقات دانشجویی و جهت دادن به این مسابقه‌ها و انرژی دانشجویان، دستاورد دیگری است که به نظر ما بسیار باارزش است.

یکی از کارهایی که به عنوان مدیریت پژوهش و فناوری دنبال می‌کنیم، این است که در جایگاه مدیریت برنامه و پورتفولیو به دنبال این هستیم که یک پروژه، علاوه بر پیاده سازی قوی و به دست آوردن فناوری جدید، به مرحله اجرا برسد و تمامی سطوح و حوزه‌ها با یکدیگر تطابق داشته باشند و در نهایت، اهداف برنامه‌ای شرکت و توسعه‌های مورد نظر محقق شود. قابل ذکر است که در دیدگاه جدید ما به عنوان مدیریت پژوهش و فناوری، تنها به دنبال اجرای پروژه نیستیم؛ بلکه این پروژه باید جایگاهش در مجموعه برنامه‌های نفت تعریف شده باشد که در این زمینه و برای ایجاد تطابق، کمیته‌ای تخصصی متشکل از ۵۶ نفر از همکاران فنی از شرکت‌های تابعه در کمیته راهبری در سطح شرکت نفت همکاری دارند تا این هماهنگی و تطابق بین وزارت نفت، شرکت ملی نفت ایران و مدیریت پژوهش، فناوری و مدیریت برنامه ریزی تلفیقی ایجاد شود که در واقع برنامه‌ها جزیره‌های منفردی نباشند.

محور کاری واحد مدیریت پژوهش و فناوری شرکت ملی نفت ایران چیست؟

محور اصلی کار در شرکت ملی نفت ایران، توسعه فناوری‌ها در بخش‌های E&P است که برای بخش E (اکتشاف) ۵ قرارداد بستیم و برای بخش P (تولید) هم ۹ قرارداد داریم. این ۱۴ قرارداد، مگاپروژه‌های ما هستند؛ اما علاوه بر آنها حدود ۶۳ پروژه دیگر هم داریم که چهار پروژه در سال ۹۷ خاتمه پیدا کرد؛ در مجموع در شرکت ملی نفت و شرکت‌های تابعه ۴۷۰ پروژه دانشجویی در حال انجام است و طی تعاملی که با مدیریت منابع انسانی داریم، نخبه وظیفه‌ها را با همکاری منابع انسانی مورد حمایت قرار دادیم.

علاوه بر اینها ما دو موافقت نامه با سازمان برنامه و بودجه داریم که یکی از آنها، طرح «ارتقای علم و فناوری» در شرکت ملی نفت ایران است که در برنامه پنجم حدود ۳۰ پروژه آن اجرا شد و ۸ پروژه آن تا پایان سال ۹۷ به اتمام می‌رسد.

اولویت پژوهش و فناوری در برنامه ششم چیست؟

اکتشاف، تولید و رفع مشکلات این بخش‌ها. یعنی برای تولید پروژه‌های بهینه سازی تولید، ازدیاد برداشت، مدیریت مخزن و در مورد حفاری نیز طرح‌هایی چون تاسیسات بهره‌برداری، نمکزدایی‌ها، شیرین کردن نفت، جلوگیری از ترش شدگی‌ها و جلوگیری از خوردگی مدنظر قرار گرفته است.

همچنین بهینه سازی مصرف، محیط زیست، جلوگیری از سوزاندن گازهای همراه، کنترل آلاینده‌ها، تدوین دستورعمل‌های مدیریت دارایی فیزیکی و تجاری کردن همه این دستاوردها، سال آینده در قالب برنامه ششم اجرایی خواهد شد.

ضرورت ارتباط با مراکز پژوهشی دنیا به چه میزان است؟

حفظ رابطه با مراکز علمی و پژوهشی دنیا و حضور در مجامع بین المللی بسیار حائز اهمیت است؛ چرا که نفت کالایی است که از ابتدا بین المللی بوده، بنابراین همه آموزش باید بین المللی باشد و خیلی از کارهایی که انجام می‌دهیم و فناوری‌هایی که لازم داریم، به هم نزدیک هستند؛ ولی باید از آخرین تحولات فناوری و تکنولوژی روز مطلع باشیم و از آن استفاده کنیم.

قابل ذکر است، در شرکت ملی نفت باید ارتباطاتمان را توسعه دهیم و باید جزو برنامه‌هایمان باشد؛ اما مدتی است که این ارتباطات بین‌المللی به دنبال محدودیت‌های بین المللی، بودجه و اعتباری متوقف شده که امیدواریم دوباره احیا شود؛ البته در قراردادهای میدان محور و اکتشافی، استفاده از تجربیات بین‌المللی را از طریق دانشگاه‌ها پیگیری و همکاری‌های بین‌المللی خود را در قالب پروژه‌ها از طریق مشاوران دنبال می‌کنیم.

حضورمان در مجامع بین‌المللی ضروری است؛ به این دلیل که می‌توان فناوری روز را از سرخط مقالات پیدا کرد، ضمن اینکه با ارائه مقالات می‌توانیم خود را در جامعه بین‌المللی مطرح کنیم. به طور مثال در بسیاری از کنفرانس‌ها، از کارهای انجام شده در کشور تعجب می‌کنند که چرا هیچ گاه درباره آنها صحبتی نکرده‌ایم. بنابراین نیاز داریم که در حوزه‌های بین‌المللی بیشتر حضور داشته باشیم تا متوجه شویم که دنیا به چه سمتی در حال حرکت است و روندها را دریابیم و در عین حال، توانمندی‌های علمی کشور در بخش نفت را نیز عرضه کنیم.

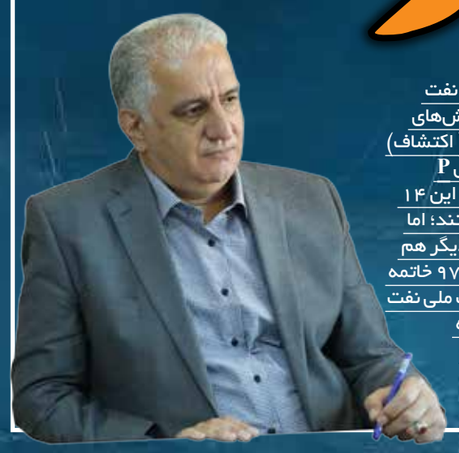

محور اصلی کار در شرکت ملی نفت ایران توسعه فناوری‌ها در بخش‌های E&P است که برای بخش E (اکتشاف) ۵ قرارداد بستیم و برای بخش P (تولید) هم ۹ قرارداد داریم. این ۱۴ قرارداد، مگاپروژه‌های ما هستند؛ اما علاوه بر آنها حدود ۶۳ پروژه دیگر هم داریم که چهار پروژه در سال ۹۷ خاتمه پیدا کرد؛ در مجموع در شرکت ملی نفت و شرکت‌های تابعه ۴۷۰ پروژه دانشجویی در حال انجام است

در گفت‌وگوی هفته‌نامه «مشعل» با مدیر کل نظام فنی و اجرایی و ارزشیابی طرح‌های وزارت نفت اعلام شد:

ارزیابی مجدد E&P شرکت‌های

اکرم برنجی - مدیر کل نظام فنی و اجرایی و ارزشیابی طرح‌های وزارت نفت از وظایف اداره کل نظام فنی و اجرایی و ارزشیابی طرح‌های وزارت نفت و تغییرات و تحولات و عملکرد این اداره کل می‌گوید که نسبت به گذشته، حجم کار بیشتری را پیگیری می‌کند و دستاورد اقدام‌هایشان در ماه‌های اخیر، تایید صلاحیت ۲۲ شرکت پیمانکار ماشین‌های دوار، ابلاغ آیین‌نامه نظام استانداردسازی در صنعت نفت، محاسبه حق بیمه پروژه‌های EPC و EPD، ملی شدن ۱۰ استاندارد صنعت نفت، ارزیابی صلاحیت شرکت‌های عملیات حفاری، تایید صلاحیت ۳۲ شرکت خارجی در مطالعات مخازن و... است.

امید شاکری به وظایف اداره کل نظام فنی و اجرایی و ارزشیابی طرح‌های وزارت نفت اشاره کرد و گفت: این اداره کل، جزو اداره کل‌های قدیمی وزارت نفت است که قبلاً با عنوان اداره کل امور مهندسی فعالیت می‌کرد و از سال گذشته، با ابلاغ نمودار سازمانی و شرح ماموریت جدید، عنوان این اداره به نظام فنی و اجرایی و ارزشیابی طرح‌ها تغییر کرد. کارها در چارچوب سند ابلاغی نظام فنی و اجرایی طرح‌ها و پروژه‌های صنعت نفت که آخرین نسخه آن تیرماه ۹۶ ابلاغ شد، در حال انجام است. اهم وظایفی که در چارچوب این سند به این اداره کل محول شده، تدوین شرح خدمات طرح و پروژه‌ها، تدوین اسناد همسان یا همان موافقت‌نامه‌های قراردادها، ارزیابی صلاحیت مشاوران و پیمانکاران، تدوین فهرست‌های بهای اختصاصی صنعت نفت، ضوابط فنی و تدوین استانداردهای وزارت نفت است که همگی مجموعه‌ای از وظایف ذاتی این اداره کل محسوب می‌شود.

ضمن اینکه در مورد بخشنامه‌ها و ضوابط مرتبط با برآوردهای مالی طرح‌ها و پروژه‌ها، با سازمان برنامه و بودجه اقدام‌هایی را انجام می‌دهیم. همچنین وظایفی که درباره اختیارات دستگاه مرکزی مندرج در قانون برگزاری مناقصات که از سوی وزیر نفت به معاون مهندسی و پژوهش و فناوری تفویض شده است، در این اداره کل دنبال می‌شود که عبارتند از: تهیه و انتشار فهرست‌های بلند مشاوران و پیمانکاران، بررسی درخواست‌های صدور مجوز برای فعالیت‌های مشاوره به صورت تک گزینه‌ای و مجوزهای مرتبط با عدم انتشار آگهی در فرایند انتخاب مشاور.

تایید صلاحیت ۲۲ شرکت پیمانکار ماشین‌های دوار

وی در خصوص ارزیابی صلاحیت مشاوران و پیمانکاران، ارزیابی صلاحیت شرکت‌های پیمانکاری در حوزه تعمیرات اساسی ماشین‌های دوار گفت: در صنعت نفت، تعداد زیادی ماشین‌های دوار مثل توربین، کمپرسور و... وجود دارد که به موجب بخشنامه وزارتی، ارزیابی صلاحیت شرکت‌های پیمانکار تعمیرات اساسی این حوزه، به معاونت مهندسی سپرده شده که در این زمینه، طی یک‌سال گذشته، چهار دوره ارزیابی برگزار و تاکنون صلاحیت ۲۲ شرکت پیمانکار برای مدل‌های مشخصی از ماشین‌های دوار تأیید و برایشان گواهینامه صلاحیت صادر شده و پرونده تعداد دیگری از شرکت‌ها نیز دریافت شده است که در دوره پنجم ارزیابی که بزودی برگزار خواهد شد، مورد بررسی قرار خواهند گرفت. شرکت‌های تابعه وزارت نفت در مناقصات تعمیرات اساسی ملزم هستند از فهرست این شرکت‌هایی که گواهی صلاحیت دارند، استفاده کنند.

ارزیابی مجدد شرکت‌های E&P

مدیر کل نظام فنی و اجرایی و ارزشیابی طرح‌های وزارت نفت، درباره ارزیابی صلاحیت شرکت‌های اکتشاف و تولید یا همان شرکت‌های E&P افزود: تاکنون حدود ۱۷ شرکت به عنوان شرکت‌های اکتشاف و تولید ایرانی گواهی صلاحیت گرفته‌اند که مدت اعتبار گواهینامه‌های صادر شده برای این شرکت‌ها، خرداد ۹۸ به پایان می‌رسد و طبیعتاً باید مورد ارزیابی مجدد قرار گیرند. بنابراین ما در نیمه اول سال آینده، ارزیابی مجدد شرکت‌های E&P را انجام خواهیم داد و احتمالاً این لیست (۱۷ مورد)، دستخوش تغییراتی می‌شود.

در زمانی که این ارزیابی صورت گرفت و گواهینامه‌ها صادر شد، عملاً در آن مقطع شرکتی که واقعاً E&P باشد، نداشتیم؛ از این رو این شرکت‌ها، به عنوان شرکت‌هایی که توانایی تبدیل شدن به E&P را داشتند، مورد ارزیابی قرار گرفتند و برای آنها ابلاغیه‌ای صادر شد که باید برخی اقدام‌ها را در این مدت دو سال انجام بدهند و انتظار این است که این اقدام‌های توانمند ساز را در این دو سال انجام داده باشند تا در پایان این مدت زمان که ارزیابی مجدد صورت می‌گیرد، بتوانیم گواهینامه‌های‌شان را تمدید کنیم. حالا باید احراز کنیم که اقدام‌ها و توانمندی‌ها ایجاد و تقویت شده است یا خیر؟

ارزیابی صلاحیت شرکت‌های عملیات حفاری

شاکری با اشاره به ارزیابی صلاحیت شرکت‌های عملیات حفاری گفت: از سال گذشته که موضوع مناقصات افزایش و نگهداشت تولید در شرکت ملی نفت ایران معروف به پروژه‌های EPC و EPD مطرح بود، لیست بلند یا شرکت‌های دارای صلاحیت، برای ورود به این مناقصات مطرح شد و بخشی از این لیست بلند به شرکت‌های عملیات حفاری اختصاص پیدا کرد که در آن مقطع، اختصاصاً برای این پروژه‌ها، ۱۳ شرکت عملیات حفاری نیز تایید صلاحیت و به فهرست بلند معاونت مهندسی برای این مناقصات افزوده شد، اما برای اینکه این لیست، در زمینه پروژه‌های حفاری، جنبه عمومی داشته باشد، در برنامه قرار دادیم که انشاءالله در سه ماهه پایانی سال ۹۷، ارزیابی صلاحیت شرکت‌های عملیات حفاری را انجام دهیم تا بتوانیم به فهرست شرکت‌های مورد تایید وزارت نفت برسیم و آن را منتشر کنیم، بنابراین فرصت برای شرکت‌هایی که در ارزیابی قبل شرکت نکردند، فراهم است تا بتوانند در این ارزیابی شرکت کنند.

تایید صلاحیت ۳۲ شرکت خارجی در مطالعات مخازن

وی در ادامه به تایید صلاحیت ۳۲ شرکت خارجی در مطالعات مخازن اشاره کرد و گفت: صلاحیت ۳۲ شرکت خارجی که قرار است شرکت‌های ایرانی برای حضور در مناقصات مربوط به مطالعات مخازن در شرکت ملی نفت از خدماتشان استفاده کنند، از سوی معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری تأیید شده و در اختیار شرکت‌های مشاور ایرانی در حوزه بالادستی طی همکاری با یک مشاور خارجی کمک کرده و عملا در حوزه‌های مطالعاتی بالادست انتقال تکنولوژی داشته باشیم.

ابلاغ آیین‌نامه نظام استانداردسازی در صنعت نفت

مدیر کل نظام فنی و اجرایی و ارزشیابی طرح‌های وزارت نفت با مروری بر روند استانداردسازی در صنعت نفت گفت: یکی از مواردی که قدمت زیادی در صنعت نفت دارد، تدوین استانداردهاست که بیش از ۳۰ سال سابقه دارد. امسال خوشبختانه اقدام‌های خیلی خوبی انجام شده که بتوانیم در ادامه حرکت‌های قبلی، روند استانداردسازی را در صنعت نفت با گستره بیشتری دنبال کنیم. اولین اقدامی که صورت گرفت، ابلاغ بخشنامه وزارتی با عنوان آیین‌نامه نظام استانداردسازی در صنعت نفت بود که از سوی وزیر نفت در ۳۱ شهریور ۹۷ ابلاغ شد. در این آیین‌نامه عملا فعالیت‌های استانداردسازی نه فقط در معاونت مهندسی و پژوهش و فناوری وزارت نفت و این اداره کل، بلکه در کل ارکان وزارت نفت و شرکت‌های اصلی و تابعه دنبال می‌شود. یعنی وظایف هر کدام از شرکت‌ها احصاء شده و هر کدام ملزم هستند که در این فرایند مشارکت کنند و بتوانیم با بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود در صنعت نفت، نیازهای استانداردی را در مدت زمان کوتاه‌تری به اجرا برسانیم و تعداد استانداردهای مورد نیاز را هم به لحاظ تعدادی و هم از نظر کیفیت کار ارتقا بدهیم که در همین چارچوب، تفاهم‌نامه‌ای با سازمان ملی استاندارد به امضا رسید. این تفاهم‌نامه عملا در راستای قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت و قانون توسعه و تقویت نظام استاندارد، بین دو دستگاه حاکمیتی به امضا رسیده و کمک می‌کند بتوانیم مواردی را که در قالب کمیته‌های تخصصی استانداردسازی دنبال می‌کنیم، در فرایند ملی سازی استاندارد قرار دهیم و برای مواردی که به عنوان استاندارد به تصویب می‌رسد کد ملی بگیریم و آنها را به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر کنیم.

> صلاحیت ۳۲ شرکت خارجی که قرار است شرکت‌های ایرانی برای حضور در مناقصات مربوط به مطالعات مخازن در شرکت ملی نفت از خدماتشان استفاده کنند، از سوی معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری تایید شده و در اختیار شرکت ملی نفت ایران قرار گرفته که از این طریق بتواند به ارتقای ظرفیت شرکت‌های مشاور ایرانی در حوزه یک مشاور خارجی کمک کرده و عملا در حوزه‌های مطالعاتی بالادست انتقال تکنولوژی داشته باشیم

۱۰ استاندارد صنعت نفت ملی شد

وی همچنین به ملی شدن ۱۰ استاندارد در صنعت نفت اشاره کرد و افزود: تدوین استانداردهای ۱۰ خانواده کالایی، در قالب پروژه ساخت داخل است که ماموریت تدوین استانداردهای لازم برای این ۱۰ خانواده کالایی به اداره کل نظام فنی و اجرایی و ارزشیابی طرح‌ها محول شده و در این چارچوب ۱۹ استاندارد در کمیته‌های ذیربط وزارت نفت به تصویب رسیده و برای فرایند تبدیل این استانداردها به استانداردهای ملی ارسال شده که از این تعداد، ۶ مورد به تصویب نهایی رسیده و الان به عنوان استانداردهای ملی ایران دارای کد و ردیف شده و ۱۳ مورد در مرحله ویرایش قرار دارد، یعنی بحث‌های فنی تمام و متن استاندارد تصویب شده و فقط باید مطابق فرمت سازمان ملی استاندارد ویرایش شود که فرایند تصویب نهایی در سازمان استاندارد و گرفتن کد و شماره را دنبال کنیم. به عبارت دیگر اقدام‌هایی که جنبه پشتیبانی کننده داشت، برای این ۱۰ خانواده که گروه اول ساخت داخل است، انجام شده و اگر زمانی تصمیم بر این باشد که خانواده دومی از کالاها برای ساخت داخل تعریف شود، می‌توانیم مشابه این اقدام را برای استانداردسازی سایر حوزه‌ها دنبال کنیم.

جبران آثار افزایش نرخ ارز در قراردادها

شاکری با اشاره به نوسانات بازار ارز در ماه‌های اخیر گفت: امسال اتفاق‌های نسبتا پیچیده‌ای افتاد، بویژه در خصوص افزایش نرخ ارز که تاثیرات منفی خیلی زیادی روی اجرای طرح‌ها و پروژه‌ها از جمله در صنعت نفت گذاشت. از اردیبهشت امسال که این نوسان‌ها خیلی شدید شد، با درخواست شرکت‌ها (شرکت‌های تابعه به عنوان کارفرمایان) انجمن‌ها و شرکت‌های پیمانکاری مواجه شدیم که طبیعتا با نرخ‌ها و قراردادهای جاری و این افزایش قیمت در نرخ ارز، امکان فعالیت نبود و همه دچار چالش شده بودند. از اردیبهشت ماه با امور نظام فنی و اجرایی سازمان برنامه و بودجه وارد یک تعامل نزدیک شدیم و با کار کارشناسی وسیع با توجه به پیچیدگی و تغییرات شدید نرخ ارز، به عنوان یک دستگاه تخصصی کمک کردیم که در نهایت در ۱۸ مهر ۹۷ این بخشنامه‌ها که در شورای عالی فنی در سازمان برنامه و بودجه به تصویب رسیده بود، از سوی معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه با عنوان نحوه جبران آثار افزایش نرخ ارز در قراردادهای ریالی فاقد تعدی، ابلاغ و بلافاصله از سوی مهندس بیطرف به ارکان وزارت نفت ابلاغ شد تا بتوانند در همان طرح‌ها و پروژه‌هایی که به این واسطه دچار مشکل شده بودند، از آن استفاده کنند و به این طریق یک گلوگاه سخت و مشکل ساز برای پیشبرد طرح‌ها و پروژه‌ها برطرف شد. بتازگی نیز دستورعمل تکمیلی در زمینه بخشنامه‌های سازمان برنامه و بودجه در این اداره کل تدوین و از سوی معاون مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت ابلاغ شده است.

در این بخشنامه ۲ روش آمده است: در روش (الف) برای مواردی است که ارزبری مستقیم دارند، یعنی پیمانکار تجهیزی را باید از خارج تهیه و در پروژه استفاده می‌کرده که به واسطه افزایش نرخ ارز، دیگر نمی‌توانسته با رقم ریالی قرارداد کار کند. روش (الف) برای اینگونه موارد که ارزبری مستقیم دارد، فرمولی را تعیین کرده که مابه‌التفاوت محاسبه و به پیمانکار پرداخت می‌شود.

روش (ب) برای همه فعالیت‌های اجرایی است که ارزبری مستقیم ندارند؛ ولی به صورت غیرمستقیم، از نرخ ارز متاثر شده‌اند که در این موارد با استفاده از فهرست‌های بهای پایه و تخصصی، این مابه‌التفاوت محاسبه و بر اساس آن پرداخت به پیمانکار صورت می‌گیرد. این بخشنامه‌ها برای تمام قراردادهای ریالی فاقد تعدیل که پیشنهاد قیمتشان تا قبل از امسال (۲۹ اسفند ۹۶) بوده، قابلیت استفاده دارد، همچنین برای مناقصات و قراردادهایی که سال ۹۷ برگزار یا منعقد شده، چنانچه با قیمت موجود امکان ادامه کار وجود نداشته نباشد، در بخشنامه آمده که مناقصات قبلی ابطال و دوباره مناقصه برگزار شود یا اگر قرارداد وجود دارد، به آن خاتمه داده شود. با این وجود، اگر به اجرای همان قرارداد اصرار باشد، به طور خاص از شورای عالی فنی مجوز گرفته شود.

هرچند می‌توان گفت که با این بخشنامه اهم مواردی که شرکت‌ها را دچار چالش کرده، برطرف می‌شود، لیکن واقعیت این است که هیچ یک از بخشنامه‌ها، مدعی جبران تمام ضرر و زیان نیستند و نمی‌توان چنین ادعایی داشت که ۱۰۰ درصد آنچه که اتفاق افتاده را پوشش دهد. برآورد ما این است که شاید مشکل بالای ۷۰ درصد از قراردادها را بتوان به این طریق مرتفع کرد و موارد محدودی وجود دارد که به خاتمه پیمان یا عقد قرارداد مجدد نیاز داشته باشد. در هر صورت، این ضوابط به شرکت‌های کارفرمایی ابلاغ شده و شرکت‌ها طبق ضوابط ابلاغی مکلفند موارد را پیگیری کرده و آنچه را قانون و مقررات اجازه می‌دهد، به پیمانکاران اختصاص دهند.

محاسبه حق بیمه پروژه‌های EPC و EPD

شاکری محاسبه حق بیمه پروژه‌های EPC و EPD را از جمله اقدام‌های مهم این اداره کل اعلام کرد و گفت: کار مهم دیگری که در ارتباط با ۳۴ بسته افزایش و نگهداشت تولید نفت موسوم به EPC/EPD صورت گرفت، رسیدن به یک توافق مطلوب با سازمان تأمین اجتماعی برای محاسبه حق بیمه این طرح‌ها بود که به دستور وزیر نفت، مذاکرات و پیگیری این موضوع به معاونت مهندسی واگذار شد و ۲-۳ ماه بحث‌های کارشناسی و مدیریتی فشرده داشت و سرانجام با درایت مهندس بیطرف و مرحوم دکتر نوربخش، رئیس سازمان تأمین اجتماعی به نتیجه و برای این پروژه‌ها یک فرمول خاص به توافق طرفین رسید و در ادامه نیز هیأت مدیره و هیأت امنای سازمان تامین اجتماعی آن را مصوب کرد. یکی از چالش‌های طرح‌ها و پروژه‌ها محاسبه حق بیمه و مطالبات سازمان تامین اجتماعی است که چون در این پروژه‌ها موضوع اشتغال و ارتقای ظرفیت‌های داخلی خیلی مورد توجه بوده و مصوب شورای اقتصاد هم این موارد را مورد تاکید قرار داده، از این رو سازمان تامین اجتماعی نیز در فرایند محاسبه حق بیمه، پرداخت‌ها و تسویه حساب مساعدت کرد تا این پروژه‌ها با سرعت بیشتری به انجام برسد و عملا یک کار بزرگ و ماندگار با راهبری معاون مهندسی و پژوهش و فناوری به نتیجه رسید.

توسعه اجتماعی- فرهنگی در مناطق نفتی با هدفمند شدن آرزوی کودکان

می خواهم مهندس شوم

مرجان طباطبایی- «مهندس شدن» حالا آرزوی برخی کودکانی است که در همسایگی با تاسیسات نفت و گاز هستند. اگر تا دیروز خود را در لباس معلم مدرسه کوچکِ شهر و روستا و یا شاید خلبانی که هواپیمایش را در آسمان دنبال می‌کنند، می‌دیدند؛ آن آرزوها، امروز رنگ دیگری به خود گرفته است؛ آنها می‌خواهند «مهندس نفت» شوند. شاید کودکی خود را با این آرزو در لباس آبی و کلاه زردرنگی ببیند که در تولید نفت زیر پایشان سهمی دارد؛ سهمی که رنگ زندگی را هم برایشان رنگی تر خواهد کرد.این موضوع را وقتی با مشاور اجتماعی وزیر نفت گفت‌وگو می کنیم، متوجه می‌شویم که در پاسخ به این سوال که نفت با اجرای وظیفه مسئولیت اجتماعی خود چه میزان در توسعه و تحول اجتماعی فرهنگی موثر بوده است، این مثال را می‌زند: «امروز در مناطق نفتی، رشد اجتماعی به گونه‌ای است که بچه‌های آن مناطق صرفا آرزو نمی کنند که معلم شوند و می‌خواهند مهندس نفت شوند که ناشی از رشد فکری است.» البته برای برخی از این بچه‌ها هم کلمه آرزو، غریبه به نظر می آید. در یکی از روستاهای اهواز وقتی از آنها می‌پرسیدم که چه آرزویی دارید؟ متعجب می‌ماندند تا معلمشان سوال را برایشان اینگونه طرح می‌کرد که در آینده می‌خواهید چه کاره شوید؟ شاید تغییر آرزو برای آن دسته از بچه‌هایی که می‌خواهند در آینده مهندس نفت شوند، مساوی با رفاه بیشتر در زندگی و شهرشان باشد.با سید امیر طالبیان، از صفر تا ۱۰۰ موضوع مسئولیت اجتماعی در نفت را به گفت‌وگو نشستیم که در میان صحبت‌هایش از تهیه نظام‌نامه مسئولیت اجتماعی در وزارت نفت هم پرسیدیم که گفت: این موضوع در مرحله ویرایش قرار دارد و یک مرحله آن هم تنظیم شده و وزیر نفت آن را به شورای معاونین ارجاع داده است. متن کامل این گفت‌وگو در ادامه می آید:

مسئولیت اجتماعی شرکت چه معنا و مفهومی دارد؟

مسئولیت اجتماعی شرکت در دنیا، مفهوم نوینی است؛ هر چند پیشینه موضوعی این نوع از مسئولیت در تاریخ جوامع و پیشینه صنعت و شرکت‌های فعال در آن مشاهده می‌شود؛ اما نظرگاه‌ها، چارچوب‌ها و رویه‌ها با عنوان و مفهوم جدید این نوع مسئولیت از نیمه قرن ۲۰ نضج گرفت. برداشت اولیه از این مفهوم، به حمایت‌های خیریه معطوف بود؛ اما بتدریج توجه به ذی‌نفعان و منافع آنان در محافل علمی و رسمی مدنظر قرار گرفت. با رشد مفهوم و روند توسعه پایدار، امروز مسئولیت اجتماعی شرکت در پرتو این مفهوم مورد توجه بوده و شاخص‌های علمی مرتبط با آن، همخوانی بسیاری با شاخص‌های توسعه پایدار دارد. در ایران هنوز این روند کامل نشده و نگاه عمومی مدیران شرکت‌ها به مسئولیت اجتماعی شرکت به عنوان اقدام‌های عام المنفعه، قابل تعبیر است. با این حال در سال‌های اخیر، تغییر در این تعبیر و توجه به ذی‌نفعان و توسعه پایدار آغاز شده است. این روند، به خصوص در صنعت نفت کشور محسوس تر است.

اگر بخواهیم این مفهوم را در صنعت نفت مورد ارزیابی قرار دهیم، چه فراز و نشیب‌هایی شاهد بودیم؟

دغدغه نفت از سال‌های گذشته، تعریف رابطه جامعه و نفت بوده است؛ نفت در کشور ما سابقه‌ای دیرینه دارد و با تحولات سیاسی، اجتماعی و تاریخی کشور عجین است. هر تحولی را بخواهیم بررسی کنیم، رگه‌هایی از نفت در آن به چشم می‌خورد. متناسب با این شرایط در فضای بین الملل بخصوص در دهه اخیر، یک ترمینولوژی با عنوان مسئولیت اجتماعی مطرح شده و امروز شرکت‌های بزرگ صنعتی اعم از معدنی و ... برای تقویت کسب و کار خود ناگزیر به این مفهوم توجه داشتند. در واقع صنعت نفت در آغاز، عمده توجه خود را به امور رفاهی و شغلی کارکنان و بهبود این امور معطوف می کرد که این امر به بعد درون سازمانی مسئولیت اجتماعی شرکت مربوط می‌شد؛ اما با توسعه و تثبیت این صنعت درمناطق، توجه به شرایط شغلی و ابعاد زندگی کارکنان صنعت نفت همچنین شرایط زندگی جوامع محلی و بومی پیرامون و بالاخره موضوعات محیط زیستی، بتدریج به شکل گیری ساختارهای خاصی منجر شده است.

مصادیق این ساختارهای خاص چیست؟

مصادیقی از این ساختارها شرکت عملیات غیرصنعتی(دهه ۵۰ شمسی)، شرکت عملیات غیرصنعتی و خدمات صنایع پتروشیمی ماهشهر، شرکت عملیات غیرصنعتی پازارگاد، شرکت خدمات غیرصنعتی گاز ایران، شرکت خدمات رفاهی نفت، طرح کمک به عمران مناطق (مدیریت نظارت بر طرح‌های عمرانی مناطق نفت‌خیز) است. در واقع ما از بین تعاریف متعددی که از این مفهوم در فضای بین الملل مطرح است، آنچه را کاربرد بیشتری برای‌مان داشته، در تقویت کسب و کار خودمان انتخاب کرده و ملاک عمل قرار دادیم. ما هر جا که برای توسعه اعم از نفت، گاز و پتروشیمی می‌رویم، یک بررسی داریم که آثار و پیامدهای استقرار این اقدام چگونه است. قطعا استقرار این صنایع، در تقویت اقتصاد محلی، به کارگیری نیروهای کار، توسعه فرهنگی و... آثار مثبتی دارد؛ ولی ما در مقابل آثار منفی هم احساس مسئولیت می‌کنیم که این یک تعریف اجمالی و مختصر است که خودمان را در قبال پیامدهای مثبت و منفی مسئول می‌دانیم و راهکارهایی مشخص می‌کنیم تا پیامدهای مثبت را افزایش داده و پیامدهای منفی را مدیریت و جبران کنیم.

چه مناطقی مشمول مسئولیت اجتماعی هستند و با چه اولویت هایی انجام می شوند؟

مسئولیت اجتماعی با تولید، رابطه مستقیم دارد؛ هر جا توسعه و تولید باشد، اولویت ما مسئولیت اجتماعی است. بنابراین حضور بیشتر تولید، با توجه دقیق تر و عمیق تر در پروژه‌های بهبود همراه است؛اما مسئولیت اجتماعی، شرکتی است؛ نه صرفا منطقه‌ای و جغرافیایی. به عنوان مثال شرکت خطوط لوله و مخابرات در گستره مناطق دور کشور حضور دارد و حتی ممکن است ما در آنجا هیچ مجتمع صنعتی نداشته باشیم. با این حال این شرکت هم به نیازهای روستاهای اطراف خطوط لوله توجه داشته و به اقتضای بضاعت خود در این مسیر گام برداشته است. مسئولیت اجتماعی، محدوده و جغرافیا دارد؛ اما اولویت ما مناطق نفتی و تولیدی است؛ ولی هیچ شرکتی از انجام وظیفه مسئولیت اجتماعی معاف نیست. امروز در مناطق نفتی، رشد اجتماعی به گونه‌ای است که بچه‌های آن مناطق، صرفا آرزو نمی‌کنند که معلم شوند و می‌خواهند مهندس نفت شوند که ناشی از رشد فکری است. ما معتقدیم که در مناطق نفتی و گازی به دلیل حضور صنعت، انتظارات هم افزایش یافته و ما هم خود را مسئول می‌دانیم که هدایتگر این فرایند توسعه اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی وسیاسی باشیم. معتقدیم که هر میزان جامعه محلی تقویت شود، به صورت پدافندغیرعامل برای حفظ این تاسیسات می‌تواند کمک کند.

با اجرای عمل به مسئولیت اجتماعی در صنعت نفت، چه میزان شاهد توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بوده‌ایم؟

با توجه به تعریف گفته شده، قطعا صنعت نفت در هر نقطه‌ای که گسترش یافته به طور همزمان، باعث توسعه اقتصادی و اجتماعی شده است؛ البته پیامدهایی را در زمینه محیط زیست و جامعه محلی شاهد بودیم که از این منظر سعی کردیم در توسعه مفهوم مسئولیت اجتماعی، این نگاه را در نفت ایجاد کنیم، مردمی که در اطراف این صنعت زندگی می کنند، از منافع و ارزش افزوده ای که صنعت در آنجا ایجاد کرده است، بتوانند بهره مند شوند. به همین دلیل توصیه ما در شیوه نامه‌ها و آیین‌نامه‌های مرتبط با مسئولیت اجتماعی این بوده که ما تشویق و تبلیغ کردیم که به تقویت اقتصاد محلی کمک کنید. این موضوع مستلزم آن بود که همه امور پشتیبانی و خدماتی که قطعا داخل فنس یک مجتمع پتروشیمی یا پالایشگاه در حال اجراست، بتواند با تدبیر و تصمیم گیری مدیران بخشی از این فعالیت‌ها به جامعه محلی اطراف واگذار شود تا آنها توانمندتر شوند. از این طریق ما توانستیم به رشد اقتصاد محلی کمک کنیم و این مساله مدنظر قرار گرفته که در دوره فعالیت تاسیسات صنعتی تا بعد از بهره‌برداری از آنها، بستر مناسبی برای استمرار توسعه وجود داشته باشد. توصیه کردیم از امر مهم توانمندسازی و برون سپاری، به عنوان دو مورد از مصادیق مهم مسئولیت اجتماعی غفلت نکنند. همیشه به این فکر باشند که در طول عمر این پروژه چقدر می‌توان در توسعه آن منطقه موثر بود، ضمن اینکه به توصیه وزیر نفت، خیلی نمی‌توانیم در شرایط کاملا نابرابر از آنها با مردم زندگی کنیم. بناست در این مناطق، سال‌های سال حضور داشته باشیم و در این زمینه باید یک همزیستی مسالمت‌آمیز و برابر را تدارک دید. از نظر توسعه اجتماعی هم ما به دنبال توانمندشدن زیرساخت‌های اجتماعی این مناطق هستیم. به همین دلیل از چند سال قبل، برگزاری برنامه کلاس‌های کنکور را در مناطق عمده نفت و گاز اعم از پارس جنوبی و غرب کارون برای دانش آموزان سال آخر تحصیلی شروع کردیم که نفت با هزینه خود این اقدام را انجام می‌دهد. با این فرض که اینها همان توسعه‌گران اجتماعی آینده این مناطق خواهند بود. در همین زمینه کار آموزش‌های فنی حرفه‌ای را برای جوانان این مناطق آغاز کردیم که پیمانکاران بهانه‌ای از نظر به کارگیری نیرو نداشته باشند. در گذشته، امکانات تحصیلی مناسبی در اختیار مردم این مناطق نبوده که ما برای جبران این مساله، اقدام به آموزش فنی حرفه‌ای کردیم و نگاهمان هم این بود که مردم در این مناطق از طرق مختلف توانمند شوند و بتوانند نحوه مشارکت با صنعت نفت را مدیریت کنند. ما همیشه در این فکر بودیم، صنعتی که قرار است سالیان سال حضور و تولید داشته باشد و رشد کند، نقش آن در توسعه اقتصاد محلی و مشارکت مردم در این صنعت چگونه است؟ با تمرکز بر این سوال، سعی کردیم به عنوان مسئولیت اجتماعی، از همکاران‌مان بخواهیم که در هر منطقه‌ای و به اقتضای هر شرکت، این موضوع را پاسخگو باشند و به ما هم گزارش دهند.

به شکل عملیاتی، صنعت نفت چگونه به وظیفه مسئولیت اجتماعی خود عمل می‌کند؟

غیر از ۲ درصد از درآمدهای نفتی که به مناطق محروم و نفتی اختصاص داده شده و وزارت نفت آن را تامین می‌کند و در اختیار استانداری‌ها قرار می‌دهد، ما این مجوز را گرفتیم که از طریق منابع خود، سه درصد برای پروژه‌های عام المنفعه و در چارچوب مسئولیت اجتماعی هزینه کنیم.

سازو کار اجرای آن چگونه است؟

سازوکار این است که ادارات کل و سازمان‌های متولی، این پروژه‌ها را در این مناطق شناسایی و آغاز می‌کنند و ما هم شان نظارتی داریم؛ اما سرعت اجرای این پروژه‌ها کند است. به عنوان نمونه اعتباراتی را در زمینه اوقات فراغت ورزش و جوانان این مناطق در اختیار وزارت ورزش و جوانان و سازمان تربیت بدنی قرار می‌دهیم تا از طریق ایجاد سالن‌های ورزشی، اماکنی هم در اختیار مردم محلی قرار گیرد. افزون بر آن اعلام کردیم، امکانات ورزشی کارکنان هم در اختیار ساکنان محلی قرار گیرد. در واقع اعتقاد ما این است که وارد فاز اجرایی نشویم و تامین بودجه و نظارت را داشته باشیم. بخشی از نیازسنجی‌ها مثل کلاس‌های کنکور هم از سوی ما انجام می‌شود.

اگر بخواهیم به شکل آمار، به فعالیت‌های سال‌های اخیر صنعت نفت در زمینه مسئولیت اجتماعی بپردازیم، چه نکاتی قابل اشاره است؟

بخشی از عملکرد آماری را باید تامین رضایت مردم دانست که نوعی فایده اجتماعی است و بخشی را هم باید به شکل آمار ریالی و کمی ارائه دهیم. در این زمینه موضوعی با عنوان گزارش پایداری وجود دارد؛ این گزارش‌ها سالانه یا دو سالانه است. شرکت‌های ما تهیه گزارش پایداری را شروع کردند و ما هم راهنمایی را به عنوان گزارش دهی دراختیارشان گذاشتیم. استانداردی به نام « GRI» در دنیا وجود دارد. ما باید بدانیم که چه کاری مسئولیت اجتماعی است و چه کاری مسئولیت اجتماعی نیست. مسئولیت اجتماعی برای اصلاح رفتار ما آمده است و تعریف، شاخص و گزارش دهی با فرمت خاص دارد. در واقع ما سالانه گزارش مسئولیت اجتماعی را دریافت می‌کنیم. قرار است شرکت‌ها گزارش پایداری خود را تا بهمن ماه به ما ارائه کنند که آمار و ارقام براساس شاخص از جمله محیط زیست، کارکنان و جامعه محلی ارائه می‌شود. دراین راستا قرار است گزارش‌های نهایی صنعت نفت ایران در حوزه مسئولیت اجتماعی بهمن ماه آماده شود.

در اولین سال اعلام فراخوان برای گزارش پایداری(۱۳۹۶) بالغ بر ۴۰ گزارش که مواردی کاملا منطبق با استانداردهای معرفی شده و دستورعمل (راهنمای گزارش دهی) بود، نشان دهنده درک مفهومی صحیح، تغییر نگاه و رفتار و نقطه عطفی اساسی در مسیر ترویج مسئولیت اجتماعی در صنعت نفت قلمداد می‌شود. حجم خدماتی که در نفت انجام می‌شود، صرفا به سامانه شرکت ملی نفت ایران در قالب مدیریت نظارت بر طرح‌های عمرانی محدود نیست و آن بخشی از خدمات است. گاهی گزارش از پالایشگاه‌ها و پتروشیمی ارائه می‌کنم، همکاران نفت هم خیلی اطلاع کافی ندارند که چه اتفاقاتی افتاده است. به عنوان نمونه در پالایشگاه گازی ایلام، گوگردی بسته بندی می شود که عنوان آن «چوار ۶۴» است. چوار،نام یکی از بخش‌های نزدیک پالایشگاه است که در سال ۶۴ هواپیماهای عراقی موقع برگشت بمب‌های خود را روی ورزشگاهی خالی می‌کنند و چند نفر از بچه‌های در حال بازی را به شهادت می‌رسانند. این پالایشگاه، اسم محصول خود را از این حادثه برگرفته است و مردم آنجا از این اقدام بسیار خوشحال هستند و حس خوبی دارند. به ما می‌گفتند «چوار ۶۴» به مکزیک و برزیل صادر شده است. اقدام‌های زیادی با هدف مسئولیت اجتماعی انجام شده که متاسفانه مغفول مانده است. امروز خوشبختانه تحول مهمی در صنعت نفت، تحت لوای مسئولیت اجتماعی ایجاد شده است و دیگر هیچ مدیری نداریم که به این مقوله، نگاه خیریه‌ای داشته باشد. این احساس در صنعت نفت در زمینه مسئولیت اجتماعی شکل گرفته که این مسئولیت برد-برد است. باید به هم کمک کنند و در ارائه این خدمات، منافع مشترک دارند. بخشی از ارائه خدمات در این زمینه به شکل برون سپاری در حال انجام است.

شما بتازگی از نظام‌نامه مسئولیت اجتماعی سخن گفتید. در این زمینه بیشتر توضیح دهید.

ما معتقدیم که صدای ما باید به دنیا هم برسد. لازم است به زبان دنیا حرف بزنیم. «G4» همین است که در فرمت‌های جهانی گزارش دهیم. رنکینگ کشور ما در زمینه مسئولیت اجتماعی پایین است. براساس بررسی انجام شده از سوی نشریه و داده‌های اتاق بازرگانی ایران، در سال ۱۳۸۹ میانگین رتبه ایران در موضوع مسئولیت اجتماعی شرکت در بین ۱۵۳ کشور، برابر با رتبه ۸۰ بوده که دو سال بعد این رتبه با ۱۱ پله سقوط به ۹۱ رسیده است. بخش مهمی از این وضعیت، به دلیل مشخص نبودن و گزارش نشدن اقدام‌های مسئولیت اجتماعی شرکت‌های فعال، بخصوص در بخش معدن و صنعت نفت کشور است. تاکید کردیم که «G4» باید در صنعت نفت اجرا شود. در این زمینه باید به شرکت‌ها کمک کرد. دو برنامه را دراین باره مدنظر قرار دادیم؛ یکی ایجاد نظام‌نامه یکپارچه مسئولیت اجتماعی صنعت نفت است که شرکت‌ها را تشویق کنیم تا به سمت توانمندسازی، بسترسازی و ریل گذاری برای توسعه اجتماعی اقتصادی حرکت و از خدمات رسانی مستقیم پرهیز کنند؛ چون خدمات رسانی مستقیم انتها ندارد. باید کاری کنیم که مردم خودشان برای خود راه،مدرسه و جاده بسازند. در این نظام‌نامه تشویق می کنیم تا از طریق «GRI» که یک شاخص است، با هم هماهنگ شویم و کار غیرهدفمندی در نفت انجام نشود.

نظام‌نامه در چه مرحله ای است؟

این نظام‌نامه اکنون در مرحله ویرایش قرار دارد. یک مرحله نظام‌نامه نیز تنظیم شده و وزیر نفت آن را به شورای معاونین ارجاع دادند. در این شورا بحث شد. من حساسیت‌های مدیران نفت را می‌دانم. این نظام‌نامه نباید یک انتظار جدید ایجاد کند. ما می‌خواهیم به این سمت برویم که چارچوب دقیق و صحیح مسئولیت اجتماعی براساس استانداردهای جهانی را به مسئولان ارائه کنیم. تاثیر این نظام‌نامه این خواهد بود که ما به همه مقامات و حتی همکاران خود بگوییم تا در این قالب حرکت کنند. اقدام دیگری که در دست تهیه قرار دارد، راهنمای گزارش‌دهی است. همان فرمت G4 بین‌المللی را محلی و بومی کرده و در نظام‌نامه و راهنما، مشارکت شرکت‌ها را تامین می کنیم. علاوه بر آن، مدیران عامل چهار شرکت اصلی هم مشاوران مسئولیت اجتماعی دارند که به کمک آنان، سامانه‌ای را برای ارتباط با بدنه نفت برقرار کردیم. بتازگی هم با برگزاری جلسات منطقه‌ای در ماهشهر، عسلویه و اهواز برای این سه مقوله در حال همفکری هستیم. در واقع از سه مسیر «GRI»، نظام نامه و راهنمای مشاور دهی تلاش می کنیم سامانه مسئولیت اجتماعی در آن شرکت‌ها مستقر شود. آنچه در این میان قابل تاکید است، آنکه پیمانکاران هم از مسئولیت اجتماعی معاف نیستند و در این میان حساسیت ما این است که در چه زمینه‌ای هزینه شود تا رضایتمندی بیشتری را به دنبال داشته باشد.

اگر بخواهید شاخص ترین اقدام‌های وزارت نفت با هدف مسئولیت اجتماعی را در دوران وزارت مهندس زنگنه نام ببرید، چه مواردی قابل اشاره است؟

یکی تقویت علمی دانش‌آموزان مناطق جنوب که برای آینده توسعه اجتماعی بسیار بستر ساز است. دوم آموزش‌های فنی حرفه‌ای تقویت مراکز فنی حرفه‌ای و سوم برون سپاری فعالیت‌ها که دراین دوره تشویق کردیم. همچنین اجرای ۲ برنامه پنج‌ساله در ۲ منطقه پارس جنوبی و غرب کارون مشتمل بر پروژه‌های عمرانی، خدماتی، بهداشتی و آموزشی که اکنون در سال سوم برنامه قرار داریم.

ما معتقدیم که در مناطق نفتی و گازی به دلیل حضور صنعت، انتظارات هم افزایش یافته و ما هم خود را مسئول می‌دانیم که هدایتگر این فرایند توسعه اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی وسیاسی باشیم. معتقدیم که هر میزان جامعه محلی تقویت شود، به صورت پدافندغیرعامل برای حفظ این تاسیسات می‌تواند کمک کند

همکاری پژوهشگاه صنعت نفت و مدیریت اکتشاف در توسعه منابع نامتعارف انرژی

قرارداد فاز دوم طرح پژوهشی هیدرات های گازی امضا شد

مشعل- منابع هیدرات گازی یکی از گزینه‌های جایگزین مهم برای کشورهای صادر کننده نفت و گاز است که بسیاری از کشورهای پیشرو هزینه‌های بالایی برای ورود و مطالعات در این بخش را شروع کرده‌اند. نیازی که برای چند دهه بعد و در آستانه کاهش منابع نفت و گاز الزامی می‌شود و بهتر است از امروز به سراغ آن برویم. صنعت نفت ایران اهتمام در این مسیر را با مطالعاتی دردریای عمان شروع کرده است و حالا پس از اتمام فاز اول طرح هیدرات گازی و پایلوت، و فاز دوم آن با همکاری پژوهشگاه صنعت نفت و مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران در دریای عمان شروع می‌شود. سیدصالح هندی، مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران می‌گوید کشف هیدرات‌های گازی در دریای عمان به دلیل موقعیت ژئوپولیتیک این منطقه و نزدیکی به آبهای آزاد و مرز پاکستان به عنوان یک بازار راهبردی و به خصوص نگاه‌های ویژه‌ای که مقام معظم رهبری و دولت به توسعه در منطقه راهبردی مکران دارند، می‌تواند این منطقه را به یک قطب انرژی در آینده تبدیل کند.

قرارداد فاز دوم طرح پژوهشی هیدرات‌های گازی دوشنبه (۲۶ آذرماه) بین سیدصالح هندی، مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران و جعفر توفیقی، رئیس پژوهشگاه صنعت نفت امضا شد. بر اساس این توافق که مدیریت پژوهش و فناوری شرکت ملی نفت ایران بودجه آن را تامین می‌کند و مدت زمان اجرای آن ۴۸ ماه تعیین شده است، موضوع دستیابی به زنجیره ارزش فناوری اکتشاف هیدرات‌های گازی دنبال می‌شود.

هندی در توضیحی درباره این پروژه گفت: با اجرای فاز نخست این طرح، منابع هیدرات گازی و گاز طبیعی (منابع متعارف و غیرمتعارف) در دریای عمان شناسایی شد که با توجه به هزینه بالای فعالیت اکتشافی در آب‌های عمیق این منطقه، تصمیم گرفته شد برای افزایش قطعیت نتایج، فاز دوم این طرح پژوهشی نیز اجرا شود که امروز به قرارداد منتهی شد. وی فعالیت‌های پژوهشی پژوهشگاه صنعت نفت را فرصتی مغتنم برای این صنعت نفت خواند و افزود: این مجموعه دارای ظرفیت‌های فراوانی است و اگر به هر دلیلی نتوانیم در بهره‌مندی از این ظرفیت‌ها درست عمل کنیم، این قصور از سوی صنعت رخ داده است.

در ادامه این مراسم ابراهیم طالقانی، سرپرست پژوهش و فناوری شرکت ملی نفت با اشاره به ۱۴ قرارداد کلان پژوهشی در بخش بالادست صنعت نفت، تعامل با مراکز پژوهشی و دانشگاهی را مثبت و رو به رشد ارزیابی کرد و گفت: برنامه‌ریزی برای ایجاد یک مرکز بررسی رفع آسفالتینگ در دانشگاه امیرکبیر، از نتایج این همکاری‌های دانشگاهی است که در دستور کار قرار گرفته است و به‌ویژه در رفع آسفالتینگ در میدان‌های منطقه غرب کارون راهگشا خواهد بود.

طالقانی با اشاره به امضای قرارداد فاز دوم طرح پژوهشی هیدرات‌های گازی، به ظرفیت‌های پژوهشگاه صنعت نفت و طرح‌های به نتیجه رسیده در این پژوهشگاه از جمله طرح کیمیا، مروارید خلیج فارس و ... اشاره و ابراز امیدواری کرد که این طرح

نیز به نتایج قابل قبولی دست یابد.

جعفر توفیقی، رئیس پژوهشگاه صنعت نفت نیز در صحبت‌هایی کوتاه، این همکاری را مایه خوشحالی و تعامل بیشتر برشمرد و گفت: خوشحالم که در شرکت ملی نفت ایران با مدیرانی همکاری می‌کنم که قدر و ارزش پژوهش و فناوری را می‌دانند و آن را ارج می‌نهند. اعتماد به پژوهشگر ایرانی مایه افتخار است و پژوهشگاه متعهد می‌شود که از همه توان و ظرفیت خود برای پیشبرد بهینه این طرح استفاده کند.

واگذاری ۳ بلوک اکتشافی

در ادامه این جلسه، نشستی خبری با حضور سیدصالح هندی با محوریت امضای قرار داد و پژوهش‌های کاربردی در حوزه اکتشاف برگزار شد و مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران از برنامه‌ریزی برای واگذاری بلوک‌های اکتشافی به شرکت‌های اکتشاف و تولید داخلی خبر داد و گفت: در آینده‌ای نزدیک حداقل سه بلوک اکتشافی به شرکت‌های داخلی واگذار می‌شود.

او افزود: در نمایشگاه بین‌المللی صنعت نفت که اردیبهشت ماه امسال برگزار شد، ۱۴ بلوک اکتشافی در حضور شرکت‌های داخلی و خارجی معرفی شد و اگرچه هدف، واگذاری این بلوک‌های اکتشافی با هدف جذب سرمایه‌های خارجی بود، اما با توجه به شرایط تحریمی پیش آمده، تصمیم گرفته‌ایم این فرآیند را با همکاری و مذاکره با شرکت‌های اکتشاف و تولید ایرانی پیش ببریم. وی پیش‌بینی کرد در ماه‌های آینده، سه یا چهار بلوک اکتشافی به شرکت‌های داخلی واگذار شود.

مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران در پاسخ به پرسشی درباره صحبت استاندار یکی از استان‌های شمال غرب کشور درباره کشف ذخایر نفتی در این منطقه گفت: در منطقه بستان‌آباد و میانه، احتمال وجود هیدروکربور را می‌دهیم و در ماه‌های آینده کار مطالعاتی در این زمینه آغاز می‌شود، اما در مجموع منطقه آذربایجان منطقه پرظرفیتی نیست.

هندی درباره طرح مروارید خلیج فارس گفت: کارفرمای این طرح، شرکت نفت فلات قاره ایران بود و با همکاری خوب این شرکت با مدیریت اکتشاف و اقدام‌های خوب انجام شده در این طرح، هزینه طرح اکتشافی در خلیج فارس بسیار کاهش یافته است، اما نباید فراموش کنیم که نتایج طرح‌های اکتشافی همواره نیاز به روزآوری دارد.

مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران از شناسایی نیازهای فناورانه در مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران خبر داد و گفت: در بحث پژوهش، بیش از مشکلات مالی، با مشکلات دانشی و مدیریتی روبه‌رو هستیم. باید به این باور برسیم که پژوهش، محصول و بازاری دیرپازده است، بنابراین باید برای چالش‌های فرداها از همین امروز از فرصت پژوهش استفاده کنیم. وی امضای قرارداد با پنج دانشگاه کشور در حوزه توسعه زیرساخت‌های فناوری و علمی در کشف منابع هیدروکربوری را یکی از نتایج شناسایی نیازهای فناورانه این مدیریت عنوان کرد و با اشاره به تقویت ارتباط این مدیریت با دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی در سال‌های اخیر و اقدام‌های انجام شده در مسیر شکل‌گیری شبکه نوآوری و فناوری، گفت: خوشبختانه قراردادهای پژوهشی امضا شده با دانشگاه‌ها پیشرفت خوبی دارد و فاز نخست بیشتر این قراردادها تکمیل شده یا در مراحل پایانی قرار گرفته است.

از سوی مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران

خط‌مشی اچ‌اس‌ای شرکت ملی نفت ایران ابلاغ شد

مشعل -خط‌مشی اچ‌اس‌ای شرکت ملی نفت ایران، هفته گذشته از سوی مدیرعامل این شرکت ابلاغ شد. تعیین خط‌مشی اچ‌اس‌ای شرکت ملی نفت ایران را باید از نخستین ابلاغیه‌های کرباسیان دانست تا به واسطه آن، اهمیت این مساله به عنوان یکی از اولویت‌های او پس از انتصاب در جایگاه شرکت ملی نفت مشخص شود که همانا مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست و در راس آن نیروی انسانی است. بدون شک تولید و اچ‌اس‌ای در صنعت نفت، موضوعات به‌هم پیوسته‌ای هستند که از یکسو سلامت نیروی انسانی و از دیگر سو سلامت تاسیسات و در بعد کلان‌تر ایمنی، محیط زیست و... را دربر می‌گیرد تا جایی که می‌توان آن را به عنوان ضامن تولید پایدار و مستمر تلقی کرد. آنگونه که مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در بخشی از این ابلاغیه، این مساله را مورد تاکید قرار داده که توسعه پایدار، از اصول بنیادی شرکت تلقی شده و بر کلیه اهداف حاکم خواهد بود. تمامی فعالیت‌ها نیز بر پایه ارزش‌های سازمانی که برگرفته از نظام مدیریت بهداشت،ایمنی و محیط زیست است، مدیریت خواهند شد. در ابلاغیه مسعود کرباسیان آمده است:

شرکت ملی نفت ایران، به عنوان یکی از بزرگ‌ترین دارندگان ذخایر هیدروکربوری در جهان، اهداف راهبردی خود را در فعالیت‌های بالادستی صنعت نفت بنا نهاده است.

توسعه پایدار، از اصول بنیادی شرکت تلقی شده و بر کلیه اهداف حاکم خواهد بود؛ تمامی فعالیت‌ها نیز بر پایه ارزش‌های سازمانی که برگرفته از نظام مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست است، مدیریت خواهند شد.

طرح‌ریزی و استقرار نظام مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست در تمام فرایندهای شرکت اعم از اکتشاف، استخراج، انتقال، بهره‌برداری، ذخیره‌سازی و صادرات از تعهدات اساسی ما محسوب شده و مدیران شرکت‌های فرعی و تابعه، مدیریت‌ها و واحدهای ستادی ملزم به بکارگیری و رعایت ترتیبات اتخاذ شده در این نظام خواهند بود.

سیاست‌های زیر به عنوان اصول و چارچوب این نظام تلقی شده و تمام اهداف، برنامه‌ها و فعالیت‌های سازمان باید منطبق بر آن تعریف و اجرا شوند:

- حفظ سلامت نیروی انسانی به عنوان بالاترین سرمایه سازمانی و ملی
- حفاظت از محیط زیست و جلوگیری از اتلاف منابع و تخریب آن ناشی از فعالیت‌های شرکت
- حذف، کاهش و کنترل ریسک‌ها در تمام فعالیت‌ها با هدف دستیابی به تولیدایمن و پایدار
- توجه به اصول پدافند غیرعامل و مدیریت بحران در راستای حفاظت از تاسیسات و سرمایه‌های ملی
- ارتقای فرهنگ اچ‌اس‌ای و بهبود عملکرد با تمرکز بر توسعه صلاحیت‌های حرفه‌ای
- مدیریت بر مبنای فرایندها در تمامی‌سطوح با رویکرد نگرش سیستمی
- انطباق با قوانین و مقررات ملی و بین‌المللی و توجه به مسئولیت‌های اجتماعی
- بهبود عملکرد پیمانکاران با نظارت مستمر بر شناسایی، انتخاب و به‌کارگیری آنها.

اینجانب با اعتقاد راسخ به مفاد این بیانیه، از کلیه مدیران و کارکنان انتظار دارم ضمن پایبندی، با جدیت زمینه دستیابی به آن را فراهم آورند.

همچنین مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست با اختیارات کامل، مسئولیت طرح‌ریزی، توسعه و بهبود نظام مدیریت اچ‌اس‌ای شرکت ملی نفت را عهده‌دار بوده و موظف خواهد بود کلیه فرایندها را تحت نظارت و کنترل داشته و نتایج و پیشرفت‌های صورت گرفته را به‌طور مستمر به اینجانب گزارش کند.

ایمنی و محیط زیست، الزام تولید پایدار

پیرو ابلاغیه مسعود کرباسیان، مدیر اچ‌اس‌ای شرکت ملی نفت ایران با اشاره به اهمیت التزام به خط‌مشی اچ‌اس‌ای این شرکت، آن را زمینه تولید پایدار و بهبود مستمر فرایندها دانست.

مانی عبدالله‌زاده‌راد درباره اهمیت خط‌مشی مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست ابلاغ شده از سوی مسعود کرباسیان، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران اظهار کرد: واقعیت این است که بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست در شرکت ملی نفت، یک الزام برای تولید پایدار و بهبود مستمر فرایندهاست و تلاش به‌منظور اصلاح سیستم، برای پیشگیری از وقوع حادثه و بهینه‌سازی فضای کسب‌وکار و عملیات بهره‌برداری و توسعه پایدار ضروری است.

وی ادامه داد: ارتقای آگاهی طرف‌های ذی‌نفع از جمله کارکنان و پیمانکاران در ارتباط با مسائل پیوسته با بهداشت، ایمنی و محیط زیست، حرکت در جهت دستیابی به توسعه پایدار، شناسایی مخاطره‌ها، ارزیابی و کاهش ریسک بالقوه آسیب‌رسان و جنبه‌های بارز محیط زیستی به پایین‌ترین حد ممکن و قابل قبول از موارد مطرح برای تحقق این خط‌مشی به شمار می‌رود. عبدالله‌زاده‌راد به ارتقای دانش و فرهنگ بهداشت، ایمنی و محیط زیست از مسیر توسعه آموزش‌های اثربخش، بهبود مشارکت، حمایت از توقف کار مغایر با اصول و مقررات اچ‌اس‌ای و لحاظ کردن معیارهای مربوط در ارزیابی عملکرد کارکنان اشاره کرد و گفت: با توجه به لزوم توجه ویژه کارکنان و مدیران صنعت نفت به رویکرد اچ‌اس‌ای و در اولویت قرار دادن آن در همه امور، باید بر اجرای برنامه‌ها و اقدام‌های اصلاحی منطبق بر خط‌مشی و اهداف راهبردی به عنوان رکن اساسی در مسیر تعالی شرکت تاکید داشت. وی افزود: در مدیریت اچ‌اس‌ای رویکرد اجرای صحیح اهداف و برنامه‌های اجرایی شرکت‌های فرعی و تابعه و مطابقت با الزام‌های اچ‌اس‌ای ابلاغی به صورت مداوم و مستمر ارزیابی و پایش می‌شود.

ابلاغ راهنمای محاسبه انتشار گازهای گلخانه‌ای

امروزه تغییرات اقلیمی به یکی از تهدیدات اصلی محیط زیستی، اجتماعی و اقتصادی در سطح جهان تبدیل شده است. در این میان، انتشار گازهای گلخانه‌ای ناشی از فعالیت‌های بشری، بویژه سوزاندن سوخت‌های فسیلی به عنوان عامل اصلی گرمایش جهانی و تغییرات اقلیمی شناخته می‌شود. برای متوقف کردن این تغییرات اقلیمی، باید انتشار گازهای گلخانه‌ای به میزان قابل توجهی کاهش یابد.

پس از برگزاری اجلاس تغییر اقلیم پاریس در پایان سال ۲۰۱۵ میلادی و همچنین روشن‌تر شدن خطرات تغییر اقلیم در ماه‌های اخیر، جدیت و همگرایی بیشتری بین کشورهای مختلف برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای شکل گرفته است. کشور ما نیز تعهد مشخصی را برای کاهش انتشار این گازها پذیرفته و لازم است بخش‌های مختلف کشور، برنامه‌ریزی مناسبی برای مدیریت شایسته این موضوع داشته باشند.

با توجه به نوع و گستردگی فعالیت‌ها در بخش عملیاتی صنعت نفت، این صنعت سهم قابل توجهی در انتشار گازهای گلخانه ای کشور دارد. از این رو لازم است زیرساخت‌های لازم برای مدیریت صحیح انتشارات گلخانه‌ای در وزارت نفت شکل گیرد. گام اولیه برای پیاده سازی این مدیریت، دسترسی به داده‌های قابل اطمینان میزان انتشار است؛ چرا که با دسترسی به این داده‌ها، ابتدا سهم منابع مختلف در انتشار گازهای گلخانه‌ای و همچنین روند تغییر انتشارات مشخص شده و در پی آن توسعه اهداف و راهبردهای موثر در کاهش انتشار امکانپذیر خواهد شد. به همین دلیل، تعیین موجودی انتشار گازهای گلخانه‌ای به عنوان یکی از فعالیت‌های اصلی کارگروه تغییر اقلیم وزارت نفت تعیین و مسئولیت اجرای آن به عهده اداره کل اچ‌اس‌ای و پدافند غیرعامل وزارت نفت گذاشته شده و این اداره کل نیز، اقدام به ایجاد ساز و کار محاسبه و گزارش دهی انتشار گازهای گلخانه‌ای در سطح کل صنعت نفت کرده که هدف از آن، ایجاد یک رویه مشخص و یکسان برای محاسبه و گزارش دهی این انتشارات و در نتیجه دستیابی به داده‌های دقیق‌تر و قابل اطمینان‌تر است. برای ایجاد این ساز و کار، «راهنمای محاسبه و گزارش‌دهی میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای» از سوی این اداره کل تدوین و بتازگی ابلاغ شده است. اندازه‌گیری، محاسبه و گزارش دهی گازهای گلخانه ای، موضوعی با جزییات فنی نسبتا پیچیده، دشوار و پرزحمت است؛ لیکن در این راهنما پس از تعیین محدوده کار و در نظر گرفتن برخی موارد استثنا، ساده‌سازی‌های لازم انجام شده تا سازمان‌های مشمول، قادر باشند با اطلاعات عملکردی قابل دسترس، میزان انتشارات خود را با دقت قابل قبول مراجع بین‌المللی محاسبه و گزارش کنند.

بر اساس مفاد این راهنما، همه سازمان‌های مشمول، گزارش انتشارات گلخانه‌ای خود را بر اساس الزامات و روش‌های محاسباتی ارائه شده در راهنمابه صورت سالانه تهیه و ارائه خواهند کرد. لازم به یادآوری است که برنامه محاسبه و گزارش‌دهی، فعلا در دو فاز پیش‌بینی شده که در فاز اول، فقط واحدهای عملیاتی مشمول الزامات آن بوده و واحدهای غیرعملیاتی مانند عملیات حمل و نقل نفر/کالا/فراورده از طریق انواع وسایل نقلیه و ساختمان‌ها با کاربری‌های مختلف را در بر نمی‌گیرد. در این برنامه، منابع انتشار گازهای گلخانه‌ای به چهار دسته احتراقی، ونت‌های فرایندی، فرار و انتشارات غیرمستقیم تقسیم‌بندی شده است. همچنین با توجه به ماهیت صنعت نفت و اهمیت و سهم انواع گازهای گلخانه‌ای در سبد انتشار گلخانه‌های صنعت نفت، گازهای گلخانه‌ای مورد نظر در فاز اول این برنامه نیز فعلا محدود به CO_2, N_2O , CH_4 است. برای یکسان‌سازی روش محاسبه انتشارات و سهولت گزارش دهی، همه روابط و ضرایب لازم برای این محاسبات به همراه فرم‌های گزارش‌دهی نتایج در این راهنما گنجانده شده‌اند. طبق راهنمای مزبور، محاسبه انتشار ابتدا در سطح تاسیسات یا شرکت‌های تابعه چهار شرکت اصلی وزارت نفت صورت گرفته و گزارش شده و در نهایت پس از تجمیع از سوی شرکت‌های اصلی در اختیار اداره کل اچ‌اس‌ای و پدافند غیرعامل وزارت نفت قرار داده خواهد شد.

محمد تقی جعفرزاده
***معاون محیط زیست اداره کل اچ اس ای و پدافند غیرعامل وزارت نفت**

شرکت‌ملی‌حفاری

لزوم همسویی سیاست‌های فرهنگی با برنامه‌های صنعت نفت

مدیرعامل شرکت ملی حفاری گفت: سیاست‌های فرهنگی این شرکت باید همسو با برنامه‌های صنعت نفت ترسیم و اجرا شود. سیدعبدالله موسوی در بازدید از مجموعه‌های فرهنگی، رفاهی و ورزشی شرکت ملی حفاری افزود: بازسازی مجموعه‌های فرهنگی، رفاهی و ورزشی این شرکت باید بر اساس اولویت‌ها و در چارچوب برنامه، عملیاتی شود. وی بر استفاده بهینه کارکنان و خانواده‌های آنان از امکانات و فضاهای موجود فرهنگی، رفاهی و ورزشی شرکت ملی حفاری تاکید کرد و گفت: این شرکت امکانات فرهنگی، اعم از سالن اجتماعات، سینما، کتابخانه و ... را در اختیار دارد که در صورت داشتن برنامه‌ریزی مشخص می‌توان افزون بر ارائه خدمات مطلوب به خانواده‌های کارکنان، بخشی از نیازهای عمومی را نیز تامین کرد. موسوی اهتمام ویژه به مسائل رفاهی کارکنان و خانواده‌های آنان را در ایجاد انگیزه و افزایش بازده کار تاثیرگذار دانست و افزود: سیاست‌های فرهنگی شرکت ملی حفاری ایران باید همسو با اهداف شرکت ملی نفت ترسیم و اجرا شود. مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران، توجه به ایجاد امکانات و ارائه خدمات رفاهی به کارکنان عملیاتی به‌ویژه کارکنان طرح اقماری را مهم ارزیابی کرد و گفت: باید ضمن بهینه‌سازی هزینه‌ها، کیفیت خدمات به نحو مناسب حفظ و رضایتمندی کارکنان لحاظ شود.

آموزش‌های امداد و نجات به کارکنان حفاری

رئیس واحد پدافند غیرعامل و مدیریت بحران مدیریت اچ‌اس‌ای و فوریت‌های پزشکی شرکت ملی حفاری از ارائه آموزش‌های مقابله با گازهای سمی در دکل‌های حفاری، مقابله با آتش‌سوزی و امداد و نجات خبر داد. رضا الاسوند دراین باره توضیح داد: آموزش‌های مقابله با گازهای سمی، آتش‌سوزی و امداد و نجات حاوی نکات مربوط به تمرین‌های شرایط اضطراری است که با توجه به اهمیت و شرایط کار در خشکی و دریا از سوی کارشناسان مقیم این مدیریت در بخش‌های اچ‌اس‌ای و H_2S انجام شده است. وی افزود: براساس برنامه‌ریزی انجام شده و هماهنگی با اداره آموزش و تجهیز نیروی انسانی و مدیریت‌های عملیاتی امسال ۴۰۰ نفر از کارکنان دستگاه‌های حفاری در دوره‌های آموزشی واکنش در شرایط اضطراری و ۲۰۹ نفر در دوره اصول و مبانی پدافند غیرعامل شرکت کردند. الاسوند اظهار کرد: مانورهای بحران سطح یک روی دستگاه‌های حفاری، ساختمان‌های اداری و تاسیسات و کارگاه‌های پشتیبانی با هدف ارزیابی آمادگی کارکنان و تجهیزات برگزار می‌شود که برای امسال ۱۰ مانور پیش‌بینی و تاکنون هفت مانور انجام شده است. رئیس واحد پدافند غیرعامل و مدیریت بحران مدیریت اچ‌اس‌ای و فوریت‌های پزشکی شرکت ملی حفاری ایران با بیان این که از شمار مانورهای انجام شده چهار مورد در دستگاه‌های حفاری خشکی و سه مانور در کارگاه‌های پشتیبانی برگزار شد، ادامه داد: در مانورهای منحصر به دستگاه‌های حفاری از خدمات شرکت‌های کارفرما از جمله شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن) و شرکت نفت و گاز اروندان استفاده شد. وی گفت: به مناسبت روز ملی ایمنی و آتش‌نشانی دستگاه‌های حفاری ۶۱ و ۶۹ فتح، مهرماه شاهد برگزاری مانور بحران سطح یک بودند. وی با اشاره به این که از ابتدای امسال تاکنون سه نشست کمیته پدافند غیرعامل و مدیریت بحران در شرکت برگزار شده است، اظهار کرد: در سومین نشست حسب دستور مدیرعامل مقرر شد درباره متمرکز کردن وسایل و تجهیزات اولیه برای مقابله با بحران‌های احتمالی طبیعی مانند پیامدهای ناشی از باران‌های سیل‌آسا و پیامدهای غیرطبیعی از جمله فوران چاه‌ها و آتش‌سوزی، مکان مناسب در نظر گرفته شود که این کار در مراحل اجرایی قرار دارد.

شرکت‌ملی‌نفت‌ایران

انتصاب سرپرست معاونت تولید شرکت ملی نفت

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در حکمی، فرخ علیخانی را به عنوان سرپرست معاونت امور تولید این شرکت منصوب کرد.

در حکم مسعود کرباسیان خطاب به علیخانی آمده است:

«با توجه به سوابق و تجربیات ارزشمند و توانمندی‌های جنابعالی و حسب هماهنگی به عمل آمده با وزیر محترم نفت، به موجب این حکم به‌عنوان سرپرست معاونت مدیرعامل در امور تولید منصوب می‌شوید. نظارت، هماهنگی و پیگیری وظایف و مأموریت‌های فنی به شرکت‌ها و واحدهای فعال در حوزه تولید نفت و گاز شرکت ملی نفت ایران از وظایف جنابعالی خواهد بود. توفیقات جنابعالی را در انجام وظایف محوله از خداوند منان خواستارم.»

مدیرکل امور کشورهای اقیانوسیه، آسیایی و آفریقایی وزارت نفت منصوب شد

معاون وزیر نفت در امور بین‌الملل و بازرگانی در حکمی، مجید پارسانیا را به عنوان مدیرکل امور کشورهای اقیانوسیه، آسیایی و آفریقایی معاونت امور بین‌الملل و بازرگانی وزارت نفت منصوب کرد.

در حکم امیرحسین زمانی‌نیا به مجید پارسانیا آمده است:

«با توجه به دانش، تعهد و تجارب ارزنده جنابعالی، به موجب این حکم به عنوان مدیرکل امور کشورهای اقیانوسیه، آسیایی و آفریقایی، معاونت امور بین‌الملل و بازرگانی منصوب می‌شوید.

امید است با توکل به خداوند متعال، در انجام وظایف محوله موفق و موید باشید.»

پایانه‌های‌نفتی

نوسازی تاسیسات در پایانه‌های نفتی

سرپرست پایانه‌های نفتی ایران از نوسازی، نگهداری و بهسازی تاسیسات در پایانه‌های نفتی خبر داد و گفت: قطعات حساس پایانه‌های نفتی از سوی متخصصان داخلی طراحی و ساخته شد.

عباس اسدروز اظهار کرد: پایانه‌های نفتی ایران از حلقه‌های مهم صادرات نفت و میعانات گازی به‌شمار می‌آید و آمادگی کامل دارد تا راهبرد، اهداف و سیاست‌های ابلاغی وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران در حوزه‌های مختلف عملیاتی را اجرایی کند.

وی افزود: با تلاش و همت متخصصان مدیریت امور فنی شرکت پایانه‌های نفتی ایران و استفاده از توانمندی شرکت‌های دانش‌بنیان بومی، مراحل طراحی و ساخت یک قطعه مهم و حیاتی مربوط به سامانه میترینگ پایانه نفتی خارک به انجام رسید.

اسدروز گفت: این قطعه راهبردی پس ازطی مراحل آزمایشگاهی و انجام شبیه‌سازی، روی یکی از اسکله‌های پایانه نفتی خارک نصب شده و آماده آزمایش عملیاتی است.

سرپرست پایانه‌های نفتی ایران تصریح کرد: با همکاری شرکت‌های دانش بنیان داخلی که بر پایه اقتصاد مقاومتی و خودکفایی فعال هستند، همه کارت‌های الکترونیکی اتاق کنترل پایانه نفتی خارک بومی‌سازی شده که نشان از عزم بالای کشور برای خودکفایی در صنایع نفت و گاز است.

بومی‌سازی نخستین عملگر برقی شیرهای صنعتی

سرپرست پایانه‌های نفتی ایران همچنین از ساخت نخستین عملگر برقی در ایران خبر داد و گفت: متخصصان داخلی انحصار شرکت‌های انگلیسی، فرانسوی و آمریکایی در ساخت این عملگر را شکستند.

اسدروز اظهار کرد: طراحی و ساخت ابزار و دستگاه‌های مورد نیاز انجام شده است تا از هزینه‌های گزاف برای خرید دستگاه‌های مشابه خارجی جلوگیری شود. وی افزود: با توجه به نام‌گذاری سال ۹۷ به سال حمایت از کالای ایرانی، شرکت پایانه‌های نفتی با استفاده از دانش نظری و مهارت‌های عملی متخصصان خود و با همکاری یک شرکت دانش‌بنیان موفق به طراحی و ساخت نخستین عملگر برقی در ایران شد. سرپرست پایانه‌های نفتی ایران تصریح کرد: این نوع تجهیز برای باز و بسته کردن شیرهای صنعتی با سایز بالا کاربرد گسترده‌ای در صنعت نفت، گاز و پتروشیمی دارد و انحصار ساخت آن فقط در اختیار شرکت‌های انگلیسی، فرانسوی و آمریکایی بوده است. اسدروز اظهار کرد: نخستین نمونه این عملگر برقی به مدت یک سال در پایانه نفتی خارک نصب شده و همه مراحل آزمایشی خود را با موفقیت پشت سر گذاشته است.

پخش‌فرآورده‌های‌نفتی‌منطقه‌یزد

توزیع بیش از ۳۴ میلیون لیتر نفت گاز یورو ۴

توزیع نفت‌گاز یورو ۴ در استان یزد از نیمه تیرماه امسال تا ۲۰ آذر ماه به ۳۴ میلیون و ۲۵۰ هزار لیتر رسید.

عبدالرضا انتظاری، مدیرشرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه یزد اعلام کرد: این مقدار نفت‌گاز پس از دریافت از دیگرمناطق کشور در هشت جایگاه استان یزد توزیع شده است. وی درباره پایداری توزیع نفت و گاز یورور ۴ دراستان یزد گفت: برای تحقق این مهم با اختصاص مخزن ذخیره‌سازی، بارگیری این سوخت پاک در انبار نفت شهید صدوقی یزد آغاز شده است. مدیرشرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه یزد تصریح کرد: این منطقه عملیاتی هم‌اکنون نیزدرحال برنامه‌ریزی است تا طبق مصوبات هیئت دولت و الزام‌های سازمان حفاظت محیط‌زیست، درهمه مراکز عرضه فرآورده نفتی استان یزد (مسیر ترانزیت)که تامین‌کننده سوخت بخش حمل‌ونقل است، به طورمداوم نفت و گاز یورو ۴ توزیع شود. نفت و گاز یورو ۴ هم‌اکنون درهشت جایگاه عرضه سوخت استان یزد، شامل الوند مهریز، کنارگذر، دهقان، امام رضا، حاجی‌آباد یزد، همچنین سومیا میبد، سید نورالدین و کاسپین درشهراردکان (مسیر ترانزیت)، توزیع می‌شود.

پخش‌فرآورده‌های‌نفتی‌منطقه‌زاهدان

افزایش سهمیه سوخت زمستانی زابل

مدیرشرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه زاهدان از افزایش سهمیه سوخت زمستانی شهرستان زابل دراستان سیستان و بلوچستان خبر داد. کوروش بالادست در دیدار با نمایندگان مجلس شورای اسلامی و معاون فرماندارشهرستان زابل با بیان عرضه بیش از نیاز گاز مایع (ال پی جی) در میان شهروندان استان سیستان و بلوچستان، افزود: جایگزین کردن این فرآورده نفتی با نفت سفید و بنزین از سوی برخی، همچنین خرید و فروش غیرمجاز آن(ال پی جی) سبب شده است مصرف این فرآورده افزایش یابد و کمبودهایی درعرضه آن دیده شود.

وی همچنین با تاکید بر این که در تامین گازمایع و نفت سفید شهروندان شهرستان زابل مشکلی وجود ندارد، تصریح کرد: با پیگیری‌های انجام شده، سهمیه گازمایع ۷۰۰ تن در ماه و نفت سفید نیز روزانه ۳۰۰ هزار لیتر افزایش خواهد یافت. بالادست از ذخیره‌سازی مناسب گازمایع و نفت سفید در استان سیستان و بلوچستان نیز خبرداد وابراز امیدواری کرد: با اقدام‌های انجام شده برای تامین، حمل و ذخیره‌سازی گازمایع و نفت سفید، همچنین همکاری دستگاه‌های نظارتی استان و مدیریت عرضه ازسوی شرکت‌های توزیع کننده، هیچ مشکلی در زمینه سوخت زمستانی مردم استان سیستان و بلوچستان وجود ندارد.

بخش‌فرآورده‌های‌نفتی‌منطقه‌بوشهر

۴۲ میلیون لیتر صرفه‌جویی در مصرف بنزین

توزیع ۴۲ میلیون مترمکعب سی‌ان‌جی در استان بوشهر به صرفه جویی همین مقداربنزین دراین استان منجر شده است. بنا براعلام روابط عمومی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه بوشهر، هم اکنون ۳۵ جایگاه عرضه گازطبیعی فشرده (سی‌ان‌جی) در استان بوشهر فعالیت دارد وبا وجود زیرساخت‌های مناسب، هیچ کمبودی در عرضه سی‌ان‌جی وجود ندارد.

برپایه این گزارش، ضمن دعوت ازهمه دارندگان خودروهای گازسوزبه استفاده ازسی ان جی، بر رعایت نکات ایمنی هنگام سوخت گیر تاکید شده است.

پخش‌فرآورده‌های‌ننفتی‌منطقه‌تهران

راه‌اندازی نخستین جایگاه فشرده عرضه بنزین

نخستین جایگاه فشرده (کامپکت) عرضه بنزین در ناحیه شرق شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه تهران راه‌اندازی شد.

نخستین جایگاه فشرده عرضه بنزین درناحیه شرق منطقه تهران با حضورمدیر، معاونان و جمعی از مسئولان راه‌اندازی شد.

این جایگاه واقع درمیدان میوه و تربار خیابان پیروزی، با هدف تسریع در روند سوخت‌گیری به بهره‌برداری رسیده است.

این جایگاه با ابعاد ۳۰ مترمربع، ظرفیت ذخیره‌سازی حدود ۳۰هزار لیتر فرآورده را دارد و در زمینی به مساحت ۸۰۰ مترمربع احداث شده است.

جایگاه فشرده که از نوع کوچک است و تجهیزات آن به صورت فشرده در یک واحد برای عرضه بنزین یورو ۴اختصاص یافته، طبق استانداردهای جهانی و با روزآمدترین تجهیزات احداث شده است.

پخش‌فرآورده‌های‌نفتی‌منطقه‌ارومیه

افزایش جایگاه‌های نفت و گاز یورو ۵ به ۳۳ باب

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه آذربایجان غربی (ارومیه) از افزایش شمار جایگاه‌های نفت‌گاز یورو ۵ این منطقه به ۳۳ باب با هدف حفظ سلامت محیط زیست خبر داد. احمد مجرد با بیان این که افزایش این جایگاه‌ها مربوط به مرکز و شهرهای شمالی استان آذربایجان غربی است، افزود: با توزیع این فرآورده سازگار با محیط زیست، از آلاینده‌های زیست محیطی به شدت کاسته می‌شود و امیدواریم زمستان امسال، شاهد کمترین مقدار آلودگی هوا در این استان و به‌ویژه شهرستان ارومیه باشیم. وی اظهار کرد: سوخت، یکی از مؤلفه‌های تاثیرگذار در آلودگی هواست و خودروهای فرسوده، ناوگان حمل‌ونقل عمومی و صنایع، سهم بسیار بالا و موثری در کنترل آلودگی هوا دارند. مدیرشرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه درباره میزان توزیع نفت‌گاز یورو ۵ اظهار کرد: روزانه بیش از ۵۳۰ هزارلیتر نفت و گاز یورو۵ درجایگاه‌های سوخت مرکز و شهرهای شمالی استان آذربایجان غربی عرضه می‌شود. مجرد با بیان این‌که نفت‌گاز یورو ۵ در محورهای مواصلاتی استان، کمربندی‌های شهری و جایگاه‌های پرتردد منطقه توزیع می‌شود و از نظر قیمت نیز تفاوتی با نرخ نفت‌گاز معمولی ندارد، توزیع این فرآورده را عمل به تعهدهای وزارت نفت در کاهش آلایندگی سوخت‌های فسیلی عنوان کرد.

مدیرشرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه آذربایجان غربی(ارومیه) افزود: توزیع این فرآورده گام ارزشمند دیگری درجهت بهبود محیط زیست محیط استان آذربایجان غربی به‌ویژه شهر ارومیه است.

خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه غرب

ایمن سازی خط لوله نفت شهر - کرمانشاه

بخشی از خط لوله ۸ اینچ انتقال نفت خام نفت شهر - کرمانشاه با تلاش شبانه روزی کارکنان ترمیم و ایمن سازی شد.

مهرداد حقیقیان، مدیرشرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه غرب با بیان این که اجرای این پروژه با هدف افزایش ضریب ایمنی این خط لوله وپایداری عملیات انتقال مواد نفتی انجام شده است، افزود: ترمیم وایمن سازی خط لوله انتقال نفت خام نفت شهر– کرمانشاه براساس نتایج اولیه پیگ رانی هوشمند درمسیر این خط لوله انجام شده است.

وی با اشاره به شرایط سخت محیطی وجوی هنگام عملیات ترمیم خط لوله مزبور تصریح کرد: این عملیات درکیلومتر ۲۳۵خط لوله ۸ اینچ نفت شهر-کرمانشاه ورودی منازل سازمانی پالایشگاه کرمانشاه باوجود کانال آب و فاضلاب شهری، خط لوله ۱۰ اینچ گاز و دو رشته کابل فشار قوی برق در ورودی تاسیسات انتهای کرمانشاه، با رعایت مسائل زیست محیطی ودقت بسیار بالا انجام شده است.

مدیرشرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه غرب با بیان این که عملیات ایمن سازی وترمیم خط لوله انتقال نفت خام نفت شهر- کرمانشاه با همکاری واحدهای مهندسی خوردگی، نگهداری وتعمیرات خط، بازرسی فنی، ترابری، همچنین مهندسی ساختمان، روابط عمومی، حراست و امور اداری منطقه انجام شده است، تصریح کرد: این عملیات حساس با کسب مجوزهای لازم از شهرداری و هماهنگی با راهنمایی و رانندگی انجام شده است.

خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه اصفهان

پایش آلاینده‌های زیست محیطی در مراکز انتقال نفت

مسئول بهداشت صنعتی ومحیط زیست(اچ اس ای) شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه اصفهان از پایش آلاینده‌های زیست محیطی در مراکز انتقال نفت این منطقه خبر داد. کیوان صمیمی گفت: این عملیات براساس الزام‌ها و قوانین زیست محیطی سازمان محیط زیست و استاندارد ایزو ۱۴۰۰۱ با هدف صیانت محیط زیست در جهت پیشگیری و کاهش پیامدهای زیست محیطی انجام شده است.

وی افزود: دراین دوره هفت روزه، گازهای خروجی از اگزوز توربین‌ها ودیزل ژنراتورها، همچنین میزان صدای محیطی، پساب‌های بهداشتی و خاک ۸ مرکز انتقال نفت این منطقه عملیاتی از مارون تا اصفهان پایش شد.

صمیمی بابیان این که براساس نتایج حاصل ازپارامترهای مورد سنجش، ارزیابی انطباق بااستانداردها و الزام‌های زیست محیطی انجام شده است، افزود: با توجه به اقدام‌های اصلاحی و پیشگیرانه انجام شده در دوره‌های گذشته، خوشبختانه هیچ نبود انطباقی مشاهده نشد.

مسئول اچ اس ای شرکت خطوط لوله ومخابرات نفت منطقه اصفهان گفت: این پایش باتوجه به حساسیت‌های موجود درحوزه آلایندگی‌های مراکز صنعتی، هرسال باهمکاری آزمایشگاه معتمد سازمان محیط زیست انجام می‌شود.

پژوهشگاه صنعت نفت

توسعه دانش فنی تولید کاتالیست

رئیس پردیس پایین‌دستی پژوهشگاه صنعت نفت با تاکید براین که این پژوهشگاه وظیفه توسعه فناوری‌های مورد نیاز صنعت را به عهده دارد، گفت: در حوزه صنایع پایین‌دستی فناوری‌های مورد نیاز صنعت نفت، گاز، پالایش را توسعه و در اختیار آنها قرار می‌دهیم و عمدتا این فعالیت‌ها شامل فناوری‌های فرآیندی و مواد شیمیایی بوده که یکی از مهم‌ترین مواد شیمیایی که در این صنایع مورد استفاده قرار می‌گیرد، کاتالیست‌ها و جاذب‌هاست. اکبر زمانیان افزود: هدف اصلی پژوهشکده کاتالیست پژوهشگاه، تحقیقات روی کاتالیست‌ها با هدف بومی‌سازی، سنتز و تجاری‌سازی کاتالیست‌ها و جاذب‌هاست که خوشبختانه در چند سال اخیر توانسته‌ایم دانش فنی چندین جاذب و کاتالیست را توسعه دهیم و آنها را به سازندگان و توسعه‌دهندگان داخلی واگذار کنیم. وی دانش فنی کاتالیست‌های ریفورمینگ نفتا و آروماتیک‌سازی را متعلق به پژوهشگاه صنعت نفت دانست و گفت: دانش فنی این کاتالیست‌ها از چندین سال قبل توسعه داده شده و با هدف ساخت، تولید انبوه و تجاری‌سازی به شرکت اکسیر نوین فرآیند واگذار کرده و خوشبختانه این شرکت با همکاری متخصصان پژوهشگاه این کاتالیست‌ها را به تولید انبوه رسانده‌است. به گفته رئیس پردیس پایین‌دستی پژوهشگاه صنعت نفت، این دو نوع کاتالیست تا قبل از تولید داخل، از شرکت‌های سازنده خارجی وارد می‌شدند و کشور در این حوزه وابستگی به این شرکت‌ها داشت که خوشبختانه با ساخت این کاتالیست‌ها وابستگی‌ها نیز قطع شد و نخستین نمونه صنعتی کاتالیست ریفورمینگ نفتا در سال ۹۶ در شرکت نفت ستاره خلیج فارس بارگذاری شده و تاکنون نیز بدون هیچ‌گونه مشکلی در حال فعالیت است. زمانیان به صرفه اقتصادی ساخت این کاتالیست‌ها نیز اشاره کرد و گفت: تولید داخلی توسعه و ساخت کاتالیست‌ها دارای اثرات مستقیم و غیر مستقیم در کشور است و در چند سال گذشته توانسته‌ایم با ساخت این کاتالیست‌ها ۲۵۰ میلیون دلار صرفه اقتصادی را برای کشور فراهم کنیم. وی ادامه داد: بومی‌سازی، اشتغال زایی و رفع وابستگی در شرایط تحریم‌ها، از دیگر مزایای ساخت این‌گونه کاتالیست‌ها محسوب می‌شود و در نبود این محصولات، بسیاری از واحدهای صنعتی نمی‌توانند به فعالیت خود ادامه دهند و یا می‌بایست از کاتالیست‌های بارانده‌مان کمتر و دست دوم یا سوم استفاده کنند.

مهندسی و توسعه گاز ایران

افتتاح پیش از موعد خط انتقال گاز تربت حیدریه - کاشمر

معاون مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران از افتتاح پیش از موعد خط انتقال گاز تربت حیدریه –کاشمر خبر داد.

بهرام صلواتی افزود: مدیریت تأمین کالا، ایجاد تغییرات نوآورانه و استفاده از توان سازندگان داخلی، عواملی هستند که سبب شده‌اند این خط انتقال زودتر از موعد مقرر و قبل از فصل سرما به بهره‌برداری برسد. وی با بیان این که رکن اساسی اجرا در چنین پروژه‌هایی، تأمین کالا است، تصریح کرد: در پروژه مزبور، حدود ۱۸۰ قلم کالا (شیرآلات، اتصالات، لانچر و ریسیور و ...)، تامین و به موقع به سایت عملیاتی ارسال شد. صلواتی درباره ویژگی‌های خط لوله تقویتی تربت حیدریه - کاشمر گفت: این خط انتقال گاز به طول بیش از ۷۵ کیلومتر، در قالب PC اجرا شده است.

وی اظهار کرد: دراین پروژه برخی شیرهای قدیمی که خصوصیات مشابه اقلام مورد نیاز را داشتند، پس از تعمیرات اساسی، استفاده شده است. معاون مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز با بیان این که تربت حیدریه و کاشمر هرسال درفصل سرما با کاهش فشار گاز رو به رو می‌شدند، تصریح کرد: با بهره برداری از خط انتقال گاز تربت حیدریه – کاشمر، این مشکل برطرف می‌شود وبخش خانگی و صنایع مناطق یاد شده زمستانی آرام را سپری می‌کنند.

گازاستان سیستان وبلوچستان

اجرای طرح همیار گاز در زاهدان

طرح همیار گاز برای دانش‌آموزان مدارس مناطق زیرپوشش گاز شهرستان زاهدان، با همکاری شرکت گازاستان سیستان و بلوچستان و اداره آموزش پرورش استان برگزار شد. رضا پنجابی، سرپرست شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان با اشاره به فرا رسیدن فصل سرما درباره آموزش نکات ایمنی به دانش‌آموزان و خانواده‌های زاهدانی گفت: این طرح با حضور ۱۵۰ نفر دانش‌آموز مقاطع پنجم و ششم شهرستان زاهدان و با هدف آموزش نکات ایمنی اجرا شده است. وی هدف از اجرای طرح همیار گاز را آموزش مهارت‌های ایمنی دانش‌آموزان و خانواده‌های آنها در پیشگیری از بروز حوادث احتمالی ناشی از مصرف ناایمن گاز طبیعی برشمرد.

پنجابی تاکید کرد: گسترش این‌گونه مهارت‌ها از جمله اهداف تربیتی شرکت ملی گاز در سیستم آموزشی مدارس است.

سرپرست شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان با تاکید براین که ضعف درمهارت‌های ایمنی افراد، موجب آسیب‌پذیری و افزایش احتمال وقوع حوادث جبران‌ناپذیر می‌شود، تصریح کرد: ارائه آموزش‌های لازم می‌تواند از وقوع حوادث ناگوار و جبران ناپذیر پیشگیری کند و خسارت‌های احتمالی نیز به حداقل ممکن برسد. پنجابی، آموزش به دانش‌آموزان را یکی از راهکارهای مناسب برای ترویج فرهنگ ایمنی و مصرف بهینه گاز برشمرد و افزود: شرکت گازاستان سیستان و بلوچستان برگزاری این گونه طرح‌های آموزشی را ادامه خواهد داد و تلاش می‌کند نقش خود را در اطلاع‌رسانی، فرهنگ‌سازی و اجرای مسئولیت اجتماعی با هدف کاهش حوادث احتمالی، به نحو مطلوب ایفا کند.

پژوهش و فناوری پتروشیمی

۱۳ قرارداد تجاری سازی در پژوهش و فناوری پتروشیمی

مدیرعامل شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی گفت: ۱۳قرارداد تجاری سازی میان این شرکت و صنعت، شامل قراردادهای تولید کاتالیست، شیمیایی و فرآیندی امضا شده است.

علی پژوهان با اشاره به حمایت خیره‌کننده و رویکرد مثبت شرکت ملی صنایع پتروشیمی از توانمندی‌های داخلی اظهار کرد: دستاوردهای فنی شرکت پژوهش وفناوری پتروشیمی بسیار کاربردی‌تر و فناوری‌ها بالغ‌تر شده‌اند.

وی بابیان این‌که فاصله واگذاری دانش و تولید ازآن در صنعت پتروشیمی، تقریبا طولانی است، افزود: نمی‌توانیم انتظار درآمدزایی سریع از عرضه دانش به صنعت داشته باشیم.

مدیرعامل شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی به ظرفیت بالای نیروی انسانی دراین شرکت اشاره وتصریح کرد: راه‌اندازی پلنت و تولید محصول در صنعت سبب افزایش خلاقیت و انگیزه بالا در پژوهشگران این شرکت می‌شود.

پژوهان در مورد ارتباط صنعت پتروشیمی با دانشگاه‌ها گفت: شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی از گذشته به عنوان حلقه واسط صنعت و دانشگاه عمل کرده و بخشی از دانشی که امروز به صنعت عرضه می‌شود با همکاری دانشگاه بوده است.

وی با اشاره به این‌که هم‌اکنون پنج پلنت تولید کاتالیست درحال احداث است، ادامه داد: پیش‌بینی می‌شود در دوسال آینده هر پنج پلنت به بهره‌برداری و تولید برسند.

مدیر شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی افزود: سرمایه‌گذاری لازم برای احداث واحدهای مورد نظر از سوی بخش خصوصی انجام می‌شود.

پژوهان با اشاره به فعالیت شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی در زمینه فرآیند محصولات پتروشیمی، اظهار کرد: این شرکت در حال کار روی دمو پلنت فرآیند پلی‌پروپیلن است که امیدواریم سال آینده تجاری‌سازی شود.

در آیین گرامیداشت روز ملی حمل ونقل مطرح شد

حمل ونقل قلب یك سازمان

همزمان با روز ملی حمل‌ونقل، جلسه‌ای با حضور معاونت‌های پشتیبانی و تامین و بهبود منابع انسانی وزارت نفت، رئیس فعلی، رؤسای اسبق، مدیران ورؤسای حمل‌ونقل شرکت‌های تابعه صنعت نفت و همچنین کارشناسان هماهنگی امور حمل‌ونقل وزارت نفت برگزار شد.

مصطفی اسلامی، رئیس هماهنگی امور حمل‌ونقل وزارت نفت در حاشیه این آیین در گفت‌وگو با «مشعل» گفت: حمل و نقل، یکی از موثرترین پشتیبانی کننده‌های فرایندهای اصلی وزارت نفت در زنجیره تولید صیانتی شامل اکتشاف، توسعه، تولید، بازرگانی، فروش و... با فعالیت‌های زیرساختی مهندسی، عملیاتی، فنی و اقتصادی در صنایع نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی است.

وی از همه همکاران حوزه حمل‌ونقل صنعت نفت که زحمات زیادی در سرمای زمستان و گرمای تابستان در مناطق مختلف عملیاتی این صنعت متحمل می‌شوند که همواره خطرات متعددی آنها را تهدید می‌کند، تقدیر و تشکر کرد.

اسلامی با بیان اینکه بخش حمل‌ونقل، قلب هر سازمانی است، از آمادگی کامل و حداکثری همکاران این حوزه در فصل سرما خبر داد. رئیس هماهنگی امور حمل‌ونقل وزارت نفت با یادآوری اینکه سن فرسودگی خودروهای سبک و سنگین بر اساس مصوبات هیأت دولت دارای محدودیت و به دلیل مسائل زیست محیطی رو به کاهش است، گفت: وزارت نفت با هدف نوسازی ناوگان حمل‌ونقل صنعت نفت، کاهش هزینه‌های نگهداری و تعمیرات و استفاده از خودروها و ماشین‌آلات استاندارد روز دنیا، نسبت به اخذ مصوبات از هیات دولت و وزارت امور اقتصادی و دارایی برای جایگزینی تعداد زیادی از خودروهای وانت دو دیفرانسیل عملیاتی اقدام کرده است.

وی افزود: با توجه به فرسودگی بیش از حد ناوگان در حال فعالیت حمل‌ونقل، این صنعت نیازمند حمایت مدیران ارشد در زمینه تأمین اعتبارات مالی و مجوزهای لازم به منظور نوسازی ناوگان است. اسلامی ادامه داد: بخش اعظمی از خودروهای سبک صنعت نفت از طریق بخش خصوصی (استیجاری) تأمین می‌شود که به‌منظور استفاده بهینه از خودروهای مناسب و استاندارد و پیمانکاران توانمند در این زمینه و افزایش سطح ایمنی (اچ‌اس‌ای) و کاهش هزینه‌ها باید در پیمان‌ها وحدت رویه وجود داشته باشد که این مهم مستلزم تدوین روش‌ها، دستورعمل‌ها و نظام‌نامه خاص است. با توجه به موارد یاد شده، مساعدت بیشتر مدیران کلان به بخش حمل‌ونقل و همچنین تقویت جایگاه سازمانی به منظور ایجاد رغبت و انگیزه لازم برای ورود و تداوم همکاری کارشناسان خبره این حوزه در تمامی صنعت نفت احساس می‌شود.

اسلامی گفت: اهم مسئولیت‌های بخش هماهنگی امور حمل‌ونقل وزارت نفت شامل مواردی همچون بررسی نیازهای وسایط نقلیه شرکت‌های اصلی و تابعه سازمان‌های وزارت نفت، تهیه طرح استاندارد وسایط نقلیه مورد استفاده، تدوین روش‌ها برای بهینه‌سازی فعالیت‌های این حوزه و...

به گفته وی، در حوزه آمار و اطلاعات نیز جمع‌آوری و بررسی آمار و اطلاعات خودروهای ملکی، استیجاری و... شرکت‌ها و سازمان‌های تابعه وزارت نفت از لحاظ تعداد، نوع و عمر کارکرد و نظارت بر تغذیه و به‌روزرسانی اطلاعات در سامانه اطلاعات خودرویی وزارت نفت و تطبیق اطلاعات موجود در سامانه و آمارهای مندرج در جداول کمیسیون ماده ۲ و رفع مغایرت از جمله وظایف این بخش است.

رئیس هماهنگی امور حمل‌ونقل وزارت نفت خاطرنشان کرد: بررسی مشخصات فنی در کمیسیون تخصصی حمل‌ونقل وزارت نفت، محاسبه ظرفیت خودروهای مورد نیاز شرکت‌ها و سازمان‌های تابعه، بررسی مشخصات فنی تجهیزات مورد نظر شرکت متقاضی و مشخص کردن نوع عملیات به منظور انتخاب خودرو و ماشین‌آلات مناسب از منابع داخل یا خارج از کشور و... از دیگر وظایف این امور است. اسلامی در پایان گفت: به‌منظور یکپارچه‌سازی، ساماندهی و انسجام در اهداف، مسئولیت‌ها و اختیارات و وظایف در حوزه حمل و نقل، تعیین سیستم‌های مدیریتی، سیستم نظارت و کنترل و همچنین افزایش بهره‌وری این حوزه با سندی قابل اتکا همانند نظام‌نامه هدفمند خواهد شد که معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی در این خصوص نظر مساعد داشته و امید است که این مساعدت، به منظور نهایی و اجرایی شدن طرح یاد شده، استمرار پیدا کند.

پتروشیمی ایلام

ساخت ۱۲۰ قطعه مورد نیاز در پتروشیمی ایلام

رئیس واحد مهندسی، ساخت و خودکفایی مجتمع پتروشیمی ایلام از ساخت و تحویل ۱۲۰ قطعه مورد نیازاین شرکت در داخل کشور خبر داد. علی‌ناصر سلیمانی افزود: از آنجا که امسال، سال «حمایت از کالای ایرانی» از سوی مقام معظم رهبری نام‌گذاری شده است، مختصصان داخلی بر آن شدند تا با اتکا به توان داخلی، قطعات و تجهیزات مورد نیاز واحدهای تولیدی و صنعتی را در داخل تولید کنند. سلیمانی با بیان این‌که واحد مهندسی، ساخت و خودکفایی مجتمع پتروشیمی ایلام، خردادماه امسال فعالیت خود را آغاز کرده است، اظهار کرد: بیش از ۵۰ هزارقطعه و تجهیز در واحدهای مختلف شرکت استفاده شده و بخشی نیز در انبارموجود است که ازخارج کشورخریداری شده‌اند. وی تصریح کرد: در صورتی که به شرکت‌ها و نیروی انسانی داخلی اعتماد شود، بخش عظیمی از این قطعات در کشور قابل طراحی و ساخت است.

سلیمانی افزود: از ابتدای فعالیت واحد مهندسی ساخت و خودکفایی با حمایت‌های مجموعه مدیریت شرکت، ساخت قطعات ساده وپیچیده مکانیکی در دستور کار قرار گرفت و اکنون ساخت قطعات برق و ابزار دقیق و مواد شیمیایی در برنامه بعدی این واحد است.

رئیس واحد مهندسی ساخت و خودکفایی پتروشیمی ایلام با بیان این‌که ساخت این قطعات درداخل کشورنیازمجتمع پتروشیمی ایلام را برطرف و با انتقال فناوری به داخل و ایجاد اشتغال، از خروج ارز از کشور نیز جلوگیری می‌کند، تصریح کرد: قطعات واحدهای بسته‌بندی، قطعات پمپ کمپرسور و قطعات مربوط به توربین در واحدهای یوتیلیتی ازجمله اقلامی هستند که یا به طورعمده ساخته شده‌اند یا درمرحله ساخت قرار دارند.

سلیمانی ادامه داد: تاکنون درخواست ساخت بیش از ۱۵۰ قطعه مختلف و تجهیز به واحد خودکفایی ارجاع شده که ۱۲۰مورد از آن ساخته و تحویل شده و صرفه‌جویی ۲۵میلیارد ریالی را به همراه داشته است.

وی با اشاره به توانمندی شرکت‌های صنعتی تولیدی درایران گفت: احتمال ساخت بسیاری از قطعات درکشور با قیمتی رقابتی نسبت به نوع خارجی وجود دارد.

رئیس واحد مهندسی ساخت و خودکفایی پتروشیمی ایلام با بیان این که زمان طراحی وساخت قطعات و تجهیزات درشرکت‌های صنعتی تولیدی در داخل ایران کمتر از مدت زمان ساخت قطعات درخارج ازکشور است، طراحی و ابعادبرداری دستگاه تست افت فشار را برای نخستین بار ازجمله موارد این موارد برشمرد.

به گفته وی، قطعات ثابت کمپرسورهوای واحد نیروگاه، فیلتر، پمپ ۸۳۱، ساخت رینگ کمپرسور، ساخت رینگ DSCH دیگر اقلامی است که در داخل کشور ساخته و در واحدهای مختلف مجتمع پتروشیمی ایلام استفاده شده است.

آشنایی با نفت مکزیک در سال‌های ۱۸۸۰ تا ۱۹۷۰

زیر آفتاب نفت با کلاه مکزیکی

سنت مالکیت عمومی منابع معدنی در کشورهای اسپانیایی زبان قاره امریکا، پس از کسب استقلال ادامه یافت و انقلاب فرانسه و قانون مدون مربوط به معادن آن، زمینه را برای تقویت بیشتر این سنت فراهم کرد، اما کشور مکزیک در سال ۱۸۸۴، زغال سنگ، نفت و گاز را از جمله منابع معدنی موجود «در حیطه مالکیت انحصاری مالکان بخش‌های سطح‌الارضی یا روزمینی» اعلام کرد. در آن زمان، زغال سنگ یا نفت از اهمیت چندانی برخوردار نبود و به نظر می‌رسد که این نحوه طبقه‌بندی برگرفته از آن دسته از ایالات امریکایی همجوار مکزیک باشد که در آنها، بر اساس مالکیت خصوصی منابع معدنی، صنایع نیرومند زغال سنگ و نفت و گاز در حال تکوین و توسعه بود. با این وصف، حق مالکیت دولتی بر منابع معدنی مهم کشور مانند نقره و مس، همچنان به قوت خود باقی ماند.

مالکیت خصوصی منابع معدنی

نخستین قانون ویژه نفتی که به زمین‌های تحت مالکیت دولتی اشاره داشت، در سال ۱۹۰۱ به تصویب رسید. در این قانون، امکان صدور مجوز اکتشاف انحصاری یک‌ساله پیش‌بینی شده بود که چنانچه نتایج موفقیت‌آمیزی داشت، مجوز بهره‌برداری ۱۰ ساله نیز صادر می‌شد. علاوه بر این در ازای هر هکتار زمین باید ۵ سنت مالیات پرداخت می‌شد و سود قابل پرداخت سهامداران نیز تابع ۱۰ درصد مالیات بود. این ۱۰ درصد مالیات بر سود سهامداران نیز در مورد زمین‌های ایالتی باید بین دولت مرکزی (۷۰ درصد) و دولت ایالت ذی‌ربط (۳۰ درصد) تقسیم می‌شد. در ازای پرداخت این مالیات خاص، صاحب‌امتیازها از پرداخت هرگونه مالیات فدرال دیگر به استثنای مالیات بر اسناد قرضه تمبردار معاف می‌شدند، ولی در مورد عوارض گمرکی، معافیت لازم فقط شامل ماشین‌آلات و تجهیزات می‌شد که وجود آنها برای شروع عملیات ضروری بود.

چهار سال بعد ثروت نفتی بالقوه مکزیک آشکار شد و دو نفر از حقوقدانان و نمایندگان کنگره آن کشور، یعنی لورنزوالیزاگا و لوئیس ایبارا، پیش‌نویس قانون جدیدی را به دولت تقدیم کردند که براساس آن اعاده مالکیت دولتی منابع طبیعی در زمینه زغال سنگ و نفت درخواست شده بود. دولت، این پیش‌نویس را برای بررسی کارشناسی به آکادمی‌علوم قانونی و قضایی مکزیک ارائه کرد. در جلسات بحث و مناظره‌ای که در آکادمی مزبور برگزار شد، دو حقوقدان مورد بحث با استناد به همان استدلال‌هایی که میرابو در سال ۱۹۷۱ در مجمع ملی فرانسه استفاده کرده بود، به حمایت از مالکیت دولتی منابع معدنی پرداختند. آنها با صراحت اعلام کردند که مالکان و زمین‌داران قانونا نمی‌توانند مدعی مالکیت ذخایر معدنی ناشناخته باشند، در حالی که هدف از مالکیت دولتی «استخراج نفت و زغال سنگی است که به دلیل خودسری و ناتوانی مالکان بخش‌های زیرزمینی در اعماق زمین پنهان مانده و مانع از پیشرفت صنعتی کشور می‌شود. لذا به گفته آنها، صنعت نفت باید صنعتی عمومی‌اعلام شود و حق مالکیت مطلق لازم است بر حق مالکیت خصوصی بخش‌های روزمینی تفوق یابد و در عین حال حقوق مالکیت مکتسبه قبلی محترم شمرده شود.

در عرصه نفت مکزیک، دیدگاه‌های صاحبان منافع خارجی به وسیله دو شخصیت برجسته شکل می‌گرفت که عبارتند بودند از سروینمان د.پیرسون (لرد کودری) که تبعه انگلیس بود و از ادواردال دوهنی که تبعه امریکا بود. پیرسون بعدها شرکت نفت عقاب مکزیک و دوهنی شرکت نفت هوستکا را تاسیس کردند که تا سال‌های بعد از آن همچنان به عنوان دو شرکت نفتی بسیار بزرگ در آن کشور فعال بودند. پیرسون به زمین‌های موجود در مالکیت دولتی توجه داشت، لذا از پیش‌نویس قانونی فوق الاشاره حمایت می‌کرد و شاید بتوان گفت که در پیشبرد آن نقش اصلی را ایفا می‌کرد. واقعیت این است که الیزاگا و ایبارا هر دو نمایندگان حقوقی او بودند. از سوی دیگر، دوهنی از همان بدو امر به خرید زمین‌های تحت مالکیت خصوصی علاقه‌مند بود و به عنوان مالک اراضی بسیار گسترده نفت‌خیز، او و اکثریت اعضای آکادمی‌علوم قانونی و قضایی مکزیک به مخالبت با الیزاگا و ایبارا برخاسته و پیش‌نویس مورد نظر را مغایر با قانون اساسی مکزیک اعلام کردند. بنا به اظهارنظر اکثریت اعضای آن آکادمی، نامکشوف ماندن یا کار نشدن روی منابع و ذخایر معدنی نمی‌توانست تفاوت چندانی را در قضیه مالکیت به وجود آورد و باید به عنوان بخش‌های لاینفک مالکیت خصوصی محترم شمرده شوند. بنابراین، در ایامی که صاحبان منافع شاخص‌تری در کشور وجود نداشت، فرصتی پیش نیامد که برای پیدایش قانون نفتی مدرن، تلاش و کوشش بیشتری صرف شود. یک سال بعد نخستین دور امتیازهای نفتی واگذار شد. مدت اجازه ۵۰ سال بود و در تمام طول این مدت شرکت‌های صاحب امتیاز از معافیت‌های مالیاتی و عوارض گمرکی برخوردار بودند. با وجود اینکه این قراردادها مغایر با قانون نفتی سال ۱۹۰۱ شناخته شد، ولی کنگره امریکا آنها را تصویب کرد. به عبارت دیگر، در این مرحله، هیچ یک از طرفی ذی‌نفع نتوانست نوعی سیاست نفتی خالی از تناض حقوقی را وضع کند.

از یک طرف، شرکت‌ها بر حقوق اکتسابی خود پافشاری می‌کردند و از سوی دیگر، دولت ادعا می‌کرد که این قراردادها به صورت نامشروعی به کنگره تسلیم و به گونه‌ای قرائت شده‌اند تا ضرورت ایجاد تغییرات حقوی در آنها آشکار نشود. در این قراردادها، ماده‌ای بسیار شایان توجه و مهم به نام ماده کالوو وجود داشت که براساس آن صاحبان امتیازها به صورت نامحدود تابع قانون و مراجع قضایی مکزیک بودند و از مصونیتی که از ناحیه سفارتخانه‌های کشورهای متبوعشان به وجود می‌آمد، محروم می‌شدند.

لذا، آنچه تاکنون تشریح گردید، عبارت بود از چارچوب حقوقی که شکوفایی فوق‌العاده نفتی دهه بعد در اثر کشف «مسیر طلایی» در سال ۱۹۰۹، بر آن استوار می‌شد.

بزرگترین صادر کننده و تولید کننده نفت

کشور مکزیک به بزرگترین صادرکننده و تولیدکننده نفت جهان که تصادفا با جنگ داخلی و انقلاب هم دست به گریبان بود، تبدیل شد، اما پس از سال ۱۹۱۴، دیگر نقاط جهان نیز چندان آرام نبودند. جنگ و انقلاب، تولید نفت روسیه را که در آن ایام دومین تولیدکننده بزرگ جهان به شمار می‌رفت، کاملا متوقف ساخت. در این میان، امریکا که مقام اول تولید نفت را داشت، قادر نبود تولید نفت خود را پابه‌پای تقاضای به سرعت رو به افزایش جهان پس از اختراع موتور احتراق داخلی بالا ببرد. این کشور، البته به طور موقت به واردکننده خالص نفت مبدل شد. در همان حال، تولید نفت مکزیک همزمان با افزایش قیمت‌ها به حداکثر سطح ممکن رسید. در سال ۱۹۲۰ قیمت سرچاهی هر بشکه نفت در امریکا معادل ۲۴ درصد کل تولید نفت جهان بود، ولی تمام آن صادر شد و بخش اعظم آن (۷۸ درصد) نصیب امریکا شد.

چارچوب قانونی و حقوقی مکزیک به هیچ وجه پاسخگوی حقوق مالکیت بخش‌های زیرزمینی نبود چه برسد به بخش‌های روزمینی. حیرت و آشفتگی ناشی از رونق نفتی در منطقه‌ای که خطوط و مرزبندی‌های مالکیتی بسیار مبهم بود و مالکیت غیررسمی چند خانوادگی امری بسیار معمول به شمار می‌رفت، بسیاری از قراردادهای اجاره مورد سوءظن واقع می‌شدند، بنابراین اگر زمین، حسب اتفاق به نفت می‌رسید، چه منازعات و مناقشه‌های بسیاری که به راه نمی‌افتاد. بنابراین، قراردادهای اجاره و زمین‌های بسیاری وجود داشت که به صورت غیرقانونی بهره‌برداری می‌شد. در واقع، ظرف چند سال اول این شکوفایی نفتی، اسناد قراردادهای اجاره، غالبا ترجمه اسپانیایی همان اجاره‌هایی بود که تگزاس و دیگر نقاط امریکا، استفاده می‌شد.

گذشته از مناقشه‌ها و دعاوی مختلفی که درمی‌گرفت، با توجه به اهمیت جایزه‌ای که برای برنده در نظر گرفته می‌شد، این درگیری‌ها، غالبا از مرز دعاوی حقوقی فراتر رفته و به خشونت و حتی قتل هم منتهی می‌شد. البته تداوم این وضعیت، موجب اتلاف زیاده از حد و تخلیه زودهنگام ذخایر می‌شد.

در این میان، زمین‌داران مکزیکی در وضعی بودند که دائما متضرر می‌شدند. آنها که از ارزش بالقوه زمین‌های خود بی‌خبر بودند و از نظر اقتصادی نیز از قدرت چندانی برخوردار نبودند، در مواجهه با شرکت‌های نفتی خارجی مدون و نیرومند، زمین‌هایشان را بسیار ارزان فروختند. هنگامی هم که زمینی اجاره داده می‌شد، اجاره‌بهایی معادل ۵ تا ۲۵ پزو در هر هکتار و بهره مالکانه‌ای ۵ تا ۲۵ درصدی پرداخت می‌گردید. تا سال ۱۹۱۴، مثلا در منطقه تاکسپان مکزیک، ۵ درصد، ظاهرا نرخ بهره مالکانه معمول بود، اما تا سال ۱۹۱۶ این میزان به ۱۰ درصد هم رسیده بود. در همان حال، در منطقه ایستمو، بهره مالکانه معمولا بین ۱۰ تا ۱۵ درصد بود و حتی در موارد بسیار استثنایی تا ۴۰ درصد هم پرداخت می‌شد. مدت اجاره هم بین ۲۰ تا ۳۰ سال تعیین می‌شد. البته شکی نیست که پس از آشکار شدن ثروت بالقوه نفتی اراضی و شدت یافتن رقابت برای تملک آنها، نرخ‌های اجاره‌بها و بهره مالکانه هم افزایش پیدا کرد و زمین‌داران نه تنها به عوامل بازار متکی بودند بودند، بلکه مقامات محلی هم از آنها حمایت می‌کردند و برای تقویت هرچه بیشتر اجاره‌دهندگان اراضی، پنرال کاندیدو آگیلار، داماد ونوستیانو کارانزا، رئیس‌جمهور وقت مکزیک و فرماندار ایالت وراکروز که تقریبا تمام حوزه‌های نفتی را دربر می‌گرفت، در سال ۱۹۱۴ و بار دیگر در سال ۱۹۱۶، حکمی صادر و اعلام کرد که کلیه نقل و انتقال‌ها، فروش‌ها اجاره‌ها یا رهن اراضی باید حتما به تصویب دولت محلی برسد تا به این ترتیب امکان مداخله به نفع مالکان و زمین‌داران مکزیکی فراهم شود.

عدم تصویب در دولت محلی

بنابراین، چنانچه مشخص می‌شد که قراردادی «غیرمنصفانه و به ضرر یکی از طرفین منعقد شده» و بهره‌برداری از اراضی مربوط «فقط به نفع شرکت‌های اجاره‌کننده تمام می‌شود»، به تصویب یا تایید دولت محلی نمی‌رسید. علاوه بر این در مورد زمین‌های دولتی مشخص شد که دولت به صاحبان امتیازهای نفتی، امتیازهای مالیاتی ویژه‌ای اعطا کرده است که بسیار سخاوتمندانه به نظر می‌رسید. در سال ۱۹۱۰ و در زمان ریاست جمهوری پورفیروداز، دولت میزان عوارض گمرکی دریافتی در بندر تامپیکو را افزایش داد. از آن پس، به دلیل بروز انقلاب و جنگ داخلی، نیاز به درآمدهای بیشتر، شدت پیدا کرد و وضعیتی به وجود آمد که براساس آن، رژیم قبلی در اعطای معافیت‌های مورد بحث، به راحتی مقصر قلمداد می‌شد. از آنجا که دولت مکزیک نمی‌توانست شرکت‌ها را متقاعد به پرداخت مالیات‌های بیشتر کند، رئیس‌جمهور مادرو، در سال ۱۹۱۲ درخواست پرداخت نوعی مالیات بر تولید به صورت عوارض تمبر یا مالیات بر اسناد فرضه تمبردار را مطرح کرد. شرکت‌های نفتی، این مالیات را با ناراحتی می‌پرداختند، ولی در سال ۱۹۱۴، دیوان عالی مکزیک پرداخت این مالیات را قانونی اعلام کرد. با استفاده از همان روش، اخذ مالیات بر ارزش کالا به میزان ۱۰ درصد بر صادرات نفت در سال ۱۹۱۷ اجباری شد. شرکت‌ها، بار دیگر در مقام اعتراض برآمدند که فایده‌ای نداشت، زیرا بخش نفت تنها بخش فعال و بسیار پرسود اقتصاد ملی بود.

اهمیت بین‌المللی نفت مکزیک، حاکمیت کشور را در وادی امر در معرض خطر قرار داد و در مباحثات مربوط به مالکیت بخش خصوصی در مقابل مالکیت عمومی‌منابع معدنی، دیدگاه جدیدی را وارد نمود. در سال ۱۹۱۱ شایع شد که شرکت استاندارد اویل آونیوجرسی در نظر دارد، شرکت انگلیسی مکزیکن ایگل را تصاحب کند و این اقدام نفت مکزیک را به طور کامل تحت سیطره و کنترل شرکت‌های امریکایی قرار می‌داد. کنگره مکزیک نیز مدعی شد که آمیزه‌ای از مالکیت دولتی و نظام امتیازی مناسب می‌تواند ابزار لازم را برای جلوگیری از بروز چنین واقعه ای در دسترس قرار دهد. البته این شایعه به واقعیت نپیوست، ولی در سال ۱۹۱۱ استاندارد اویل آونیوجرسی موفق شد اولین امتیاز نفتی را در مکزیک و براساس شرایط قبل کسب کند.

همزمان با علنی شدن موج‌های انقلاب، خطر مداخله نظامی‌امریکا نیز قوت گرفت. نیروهای نظامی‌امریکا دو بار در مکزیک وارد عمل شدند، ولی از نظر اهمیت، میزان مداخله در هر دو مورد محدود بود و مستقیما به نفت ارتباطی نداشت. مع‌ذالک، این خطر واقعا وجود داشت. علاوه بر این، دولت امریکا و شرکت‌های نفتی در موازنه قدرت ناپایداری که در این کشور درگیر جنگ داخلی و انقلاب، وجود داشت، نقش گسترده‌ای داشتند. بدتر اینکه، در اواخر سال ۱۹۱۴، دولت مرکزی کنترل منطقه نفت‌خیز کشور را برابر نیروهای شورشی تحت فرماندهی ژنرال مانوئل پلائز از دست داد، گرچه بنادر صدور نفت را همچنان در اختیار داشت. با این وصف، ژنرال پلائز توانست به مدت ۶ سال بعد از آن و با استفاده از اخذ عوارض از گیرندگان بهره‌ها مالکانه و شرکت‌های نفتی، منطقه را در اختیار خود داشته باشد.

در ماه ژانویه سال ۱۹۱۵، رئیس‌جمهور وقت مکزیک به نام کارنانزا با صدور فرمان تعلیق و توقف حفاری‌های جدید نفتی، تضاد موجود را تشدید نمود، چون معتقد بود که برای تجدیدنظر اساسی در قانون نفتی کشور و سامان بخیدن به فعالیت‌های اکتشافی و بهره‌برداری، این اقدام بسیار ضروری و حیاتی است، چراکه تاکنون ملت و دولت نتوانسته‌اند از منافع و مزایای بحق خود بهره‌مند شوند. اگرچه در اثر اعمال فشار وزارت کشور امریکا، کارنازا مجبور شد «مجوزهای حفاری مشروطی» را اعطا کند، ولی از برنامه خود دست نکشید و کمیسیون فنی هیدروکربوری را منصوب نمود که موظف بود قوانین و مقررات لازم برای توسعه صنعت را ارائه کند. ن یک سال بعد، کار این کمیته به ریاست ژنرال کاندیدو آگیلارا با توصیه مالکیت عمومی‌ذخایر نفتی پایان یافت.

برگرفته از نفت و حاکمیت ملی
برنارد مومر، علیرضا حمیدی‌یوسفی

عطر ماندگار

شرح احادیث اخلاقی درس خارج فقه مقام معظم رهبری

خوشرویی

خطر محبوب بودن نزد مردم

حضرت امام سجاد(ع) فرمودند:
وقال له رجلٌ: إنّي لأحبّک في الله حبّاً شديداً فنکس عليه السلام ثمّ قال: اللهم إنّي أعوذبک أن اُحبّ فيک وأنت لي مبغض ثمّ قال له: أحبّک للذی تحبّنی فيه.
تحف العقول صفحه ۲۸۲

نکته اساسی که در این بیان وجود دارد و درس بزرگی برای ماست، توجه فوری به خطری است که در برابر چنین پدیده‌ای (محبوب بودن نزد مردم به‌خاطر خدا) انسان را تهدید می کند؛ لذا وقتی آن مرد به حضرت عرض می کند که شما را برای خدا دوست دارم، نمی‌فرمایند: از تو متشکرم، یا خدا را بر این محبوبیت سپاس می گویم، بلکه می فرمایند: «پرودگارا پناه به تو می‌برم از این که مردم مرا به خاطر تو دوست داشته باشند، ولی تو مرا دشمن داشته باشی» و این خطر بزرگی است برای ما، نکند که مردم فکر کنند ما مخلصانه برای خدا کار می کنیم و در راه او قدم می‌زنیم، اما حقیقتا ما اینطور نباشیم و ظاهر و باطن‌مان یکی نباشد یا با اعمال خود موجبات غضب الهی را در خود به وجود آورده باشیم و در این صورت است که مردم به خاطر خدا ما را دوست دارند، ولی خداوند - نعوذ بالله - دشمن ماست.

هزارویک کلمه

اخلاص

منقول است که مرحوم حاجی سبزواری (رضوان الله علیه) به عیادت بیماری می‌رفت و عده‌ای هم با او بودند. نزدیک منزل بیمار که رسید، برگشت و نرفت. اطرافیان پرسیدند: آقا چرا تا اینجا آمدید و حالا برمی گردید؟ آقا جواب داد: خطوری به قلبم کرد که بیمار وقتی مرا ببیند، از من خوشش خواهد آمد و می گوید سبزواری، چه انسان والا و بزرگی است که به عیادت من بیمار آمده است. حالا برمی گردم تا هنگامی که اخلاص اولیه را بیابم و تنها برای خدا به عیادت بیمار بیایم.

زلال احکام

نماز در حد ترخص

پرسش: مسافری که به وطن خود می‌رود، وقتی به حد ترخص برسد، نمازش چگونه است؟

پاسخ: رسیدن به حد ترخص وطن، برای تمام خواندن نماز کافی است، اما احتیاط در تاخیر تا ورود به شهر است.

پرسش: مسافری که می‌خواهد ۱۰ روز در جایی بماند، وقتی به حد ترخص برسد، نمازش چگونه است؟

پاسخ: رسیدن به حد ترخص شهری که قصد ماندن ۱۰ روز را دارد، بنا بر احتیاط واجب موجب اتمام نیست و احتیاط واجب در جمع بین قصر و اتمام یا تاخیر در نماز تا ورود به شهر است.

درس‌های زندگی از امام علی(ع)

اسلام، دین آسان

«اَلْحَمْدُ لِلّهِ الَّذی شَرَعَ الْأِسْلامَ فَسَهَّلَ شَرائِعَهُ لِمَنْ وَرَدَهُ وَ اَعَزَّ اَرْکانَهُ عَلی مَنْ غالَبَهُ فَجَعَلَهُ اَمْناً لِمَنْ عَلِقَهُ.» ستایش مخصوص خداوندی است که اسلام را تشریع فرمود و راه‌های فراگرفتن و عمل کردن به احکام آن را برای آنان که خواهان آنند، آسان کرد، ارکانش را در برابر آنان که به ستیز برمی‌خیزند، استوار کرد و آن را برای کسانی که دست به دامنش زنند، پناه‌گاه امنی قرار داد.

نکته‌ها و پیام‌ها

۱) اسلام دین سهل و آسان است و هر کس را به قدر طاقت خویش تکلیف می کند. چنانکه قرآن کریم می‌فرماید: «لا یُکَلِّفُ اللّهُ نَفْساً اِلّا وُسْعَها» و نیز می‌فرماید: «ما جَعَلَ عَلَیْکُمْ فِی الدّینِ مِنْ حَرَجٍ» و همچنین پیامبر خدا(ص) فرمود: «بُعِثْتُ بِالْحَنیفِیَّةِ السَّهْلَةِ السَّمْحَةِ.» خدا مرا به دین سهل و آسان برانگیخت.

۲) دین سهل و سمحه غیر از تساهل و تسامح مطرح از سوی برخی است؛ قرآن کریم در این باره می‌فرماید: محمد(ص) فرستاده خداست و کسانی که با او هستند، بر کافران خشن، اما در بین خودشان رئوف و مهربانند. بعضی مسلمانان از سختگیری علی(ع) در حفظ بیت‌المال به پیامبر خدا(ص) شکایت کردند. پیامبر(ص) فرمود: زبانتان را از نکوهش علی بن ابیطالب بردارید؛ همانا او درباره مسائل خداوندی سختگیر است و در دینش با کسی مداهنه نمی کند.

۳) اتقان و استحکام ارکان و مبانی دینی از قبیل اصول اعتقادات چنان است که کسی را یارای مقابله با آن نیست و در برخورد با آن بدون شک مغلوب می‌شود.

۴) امنیت تنها در سایه ایمان و عمل به اسلام حاصل می‌شود. چنانکه قرآن کریم می‌فرماید: همانا کسانی که گفتند پروردگار ما الله است، سپس استقامت کردند، نه ترسی برای آنان است و نه اندوهگین می‌شوند.

مفاهیم دینی

همنشینان بد

«وَقَیَّضْنا لَهُمْ قُرَناءَ فَزَیَّنُوا لَهُمْ ما بَیْنَ اَیْدیهِمْ وَما خَلْفَهُمْ ...» سوره فصلت - ۲۵

و برایشان دمسازانی گذاشتیم و آنچه در دسترس ایشان و آنچه در پی آنان بود، در نظرشان زیبا جلوه دادند.

فلسفه تسلط بدان

در این آیه سخن از چگونگی هلاکت دشمنان خداست؛ خداوند همچنان که برای تایید و تقویت ایمان مؤمنان، فرشتگانی می‌فرستد، برای گمراهی و هلاکت دشمنان خود نیز عواملی قرار می‌دهد و کسانی را از شیاطین انس و جن می گمارد: آیا ندیده‌ای که ما شیاطین را به سوی کافران فرستادیم تا آنها را بشدت تحریک کنند

این تسلط شیاطین به کیفر روگردانی از یاد و توجه به خداست: هر کس که از یاد خدای رحمان روی گرداند، شیطانی بر او می گماریم که همواره همراهش باشد.

چون کافران تسلیم حق نمی‌شوند، دشمنی خدا را در دل دارند و رخ از نور هدایت برمی‌تابند و سرنوشت خود را چنین رقم می‌زنند، خداوند نیز طبق انتخاب آنها مسیرشان را تعیین می کند و دوستان بد را برایشان مسلط می‌سازد.

با دقت در معنای واژه «قیّضنا» که به معنای «بَدلنا» است معلوم می‌شود که جمله «قیّضنا لهم قرناء» اشاره به این است که کفار استعداد این را داشتند که ایمان بیاورند و خدا هم یارانی برایشان قرار دهد که آنان را بیش از پیش راهنمایی کنند، همچنان که درباره مؤمنان فرمود: خداوند ایمان را در دل هایشان نوشته و به روحی از ناحیه خود تاییدشان کرد ولی آنها با داشتن چنین استعدادی کفر ورزیدند و خدا هم به جای تایید روحانی و یاران صالح، شیطان‌ها را همنشین و ملازم آنان قرار داد. البته این تسلط و همنشینی شیطان از جانب خدا، به عنوان مجازات در مقابل کفر و انتخاب بد آنهاست، وگرنه خداوند کسی را در ابتدا گمراه و همنشین شیطان نمی‌سازد.

صفحه‌ای برای گسترش و ترویج فرهنگ، آداب و اندیشه دینی

تهیه و تنظیم: ستاد اقامه نماز وزارت نفت

یک شبهه ویک پاسخ

پرسش: چرا کتابی برای لحظه لحظه نزول قرآن وجود ندارد؟ یعنی هر آیه چه زمانی نازل شده است و پیامبر(ص) چگونه آن را دریافت کرده‌اند؟

پاسخ: گرچه برخی آیات قرآن کریم در پی حادثه یا واقعه‌ای که رخ داده یا پرسشی که مطرح شده، نازل شده است؛ اما برخی آیات بدون اینکه رویدادی رخ داده و پرسشی مطرح شده باشد، نازل شده است، مانند آیات متعددی که اشاره به مسائل معرفتی همچون توحید و معاد و ... دارند. اینکه انتظار داشته باشیم کتابی برای بیان لحظه لحظه نزول قرآن و زمان نزول آن وجود داشته باشد، انتظاری ناممکن است.

درباره آیاتی هم که دارای شأن نزول هستند و در پی حادثه یا واقعه یا پرسشی که مطرح شده است، نازل شده‌اند، کتاب‌هایی مانند «اسباب النزول» تالیف ابوالحسن علی واحدی نیشابوری وجود دارد، اما نکته مهم این است که پس از رحلت حضرت رسول اکرم(ص)، یاران و اصحاب آن حضرت به جمع‌آوری دست‌نوشته‌های آیات قرآن اقدام کردند.

برای انجام این کار، امیرالمؤمنین علی(ع) نخستین پیرو رسول خدا(ص) که از همه یاران آگاه‌تر به مواقع تنزیل و تاویل قرآن بود، پیش از همه به این کار اقدام کرد و آیات قرآن را با ویژگی‌های خاصی در سه روز و به نقلی در شش ماه یکجا کنار هم قرار داد و به مردم عرضه کرد، اما به دلایلی مورد استقبال و پذیرش دستگاه رسمی خلافت واقع نشد و آن را به خانه برگرداند و بنا بر روایتی فرمود: از این پس هرگز آن را نخواهید دید. آن مصحف پس از امام(ع) نزد فرزندان و امامان معصوم(ع) باقی ماند.

علاوه بر روایات شیعه در برخی کتاب‌های اهل سنت نیز بر وجود چنین مصحفی تصریح و درباره آن روایاتی نقل شده و از جمله علمای اهل سنت که این مطلب را در کتاب‌های خود نقل کرده‌اند، به ابن ندیم در الفهرست و سیوطی در الاتقان و هندی در کنزالعمال و ذهبی در سیر اعلام النبلاء می‌توان اشاره کرد.

قرآنی که حضرت علی(ع) جمع‌آوری فرمودند، با قرآن موجود که در دست مسلمانان است، از نظر تعداد آیات و سوره‌ها و نام‌های آن هیچ تفاوتی نداشت، اما مشتمل بر ویژگی‌های منحصر به فردی بود که به آنها اشاره می شود:

۱- ترتیب دقیق آیات و سور، طبق نزول آنها رعایت شده بود یعنی در این مصحف سوره‌های مکی پیش از مدنی آمده و مراحل و سیر تاریخی نزول آیات روشن بود؛ به این وسیله سیر تشریع و احکام، به ویژه مسئله ناسخ و منسوخ در قرآن به خوبی به دست می‌آمد.

۲-قرائت مصحف حضرت دقیقا مطابق با قرائت پیامبر(ص) که اصیل ترین قرائت بود، ثبت شده بود و هرگز برای اختلاف قرائت در آن راهی نبود؛ از این‌رو راه برای فهم محتوا و به دست آوردن تفسیر صحیح آیه هموار بود و این موضوع اهمیت بسزایی داشت، زیرا چه بسا اختلاف قرائت موجب گمراهی مفسر می‌شود که در آن مصحف هرگونه موجبات گمراهی وجود نداشت.

۳-این مصحف مشتمل بر تنزیل و تاویل بود، یعنی موارد نزول و مناسبت‌هایی را که موجب نزول آیات و سوره‌ها بود، در حاشیه مصحف توضیح می‌داد. این حواشی بهترین وسیله برای فهم معانی قرآن و رفع بسیاری از مبهمات بود و علاوه بر ذکر سبب نزول در حواشی، تاویلاتی نیز وجود داشت، این تاویلات برداشت‌های کلی و جامع از موارد خاص آیات بود که در فهم آیه‌ها بسیار مؤثر بود.

بنابراین حضرت علی(ع) چنین عمل عظیمی را انجام داده بود، اما مورد پذیرش دستگاه خلافت قرار نگرفت. مسئله دیگر آنکه علاوه بر مصحف امیرالمومنین(ع)، در طول تاریخ بسیاری از روایات و کتب شیعه را از بین بردند و ما را از دریای معارف محروم ساختند.

اخبار ستاد اقامه نماز

برگزاری بیست‌وپنجمین نشست ستاد اقامه نماز وزارت نفت

بیست و پنجمین نشست روسا، دبیران، رابطان مناطق و روسای کارگروه‌های تخصصی ستاد اقامه نماز وزارت نفت به میزبانی شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت برگزار شد.

در ابتدای این نشست، آیت‌الله مهدی مجیدی، رئیس ستاد اقامه نماز وزارت نفت، طی سخنانی گفت: همه انبیای الهی، داعیان الی الله بوده‌اند، علما نیز که براساس روایات اهل بیت ورثه الانبیا شمرده شده‌اند، باید داعی الی الله باشند، نه داعی الی نفسه و حزبه و...، بدیهی است اجابت پیروان دعوت انبیا را از قوه به فعلیت می‌رساند و اگر اجابتی از سوی مردم مستعد صورت نگیرد، خود آن دعوت بلاتکلیف می‌ماند و اجرایی نمی‌شود.

یکی از وظایف مهم علمای همکار در صنعت نفت، دعوت کارکنان مومن این صنعت به نماز که مهمترین فریضه و نردبان عروج در دین اسلام و روشن است این وظیفه سنگین نباید در اسارت سیستم و قالب‌های اداری باشد، بلکه نیازمند کاری انقلابی، جهادی و مخلصانه است. وی در پایان سخنان خود دو سفارش به حاضران در نشست کردند: اول اینکه تلاش شود اذان حنجره‌ای در مواقع نماز در سطح صنعت نفت فرهنگ شود و مومنان نمازگزاری که دارای صوت خوبی هستند، در جاهای مختلف محل کار خود به هنگام نماز اذان بگویند و این دارای برکات و معجزاتی است، دوم اینکه همه وظیفه خود بدانیم قبل از آغاز کار و ورود به محل کارخود ارتباط چهره به چهره و نزدیک با مدیران مجموعه داشته باشیم.

نشست بیست و پنجم ستاد اقامه نماز با سخنان مهدی مجیدی، دبیر شورای فرهنگی و اقامه نماز وزارت نفت وارد دستور جلسه شد، وی ضمن تاکید بر توجه به دستورعمل وزیر نفت در زمینه صرفه‌جویی، توجه جدی به برگزاری مسابقات قرآن و برنامه‌های مربوط به اقامه نماز، اجرای برنامه‌های جشن چهلمین سال پیروزی انقلاب اسلامی‌را با تعامل و هماهنگی مدیران را از ضروری‌ترین کارهای ماه آینده دانست.

گزارش حجت‌الاسلام والمسلمین مجید کافی، رئیس شورای اقامه نماز شرکت ملی پالایش و پخش، گزارش مسئولان فرهنگی عسلویه و خارک و گزارش رابطان فرهنگی مناطق، از جمله برنامه‌های این نشست یک روزه بود.

همراه با شهیدان

شهید سید حسین صالحی‌ریحانی

شهید صالحی خردادماه ۱۳۵۱ وارد شرکت ملی نفت ایران و در شهر مسجد سلیمان مهد نفت ایران مشغول خدمت شد. این شهر که با آغاز جنگ تحمیلی همواره از سوی رژیم بعث عراق با موشک مورد هجوم قرار داشت، نیازمند دلاورمردانی چون شهید صالحی بود تا ضمن مقاومت و کمک به هموطنان خود، چرخ‌های صنعت را دائم در حال حرکت نگهدارند و تا پای جان از تمامیت ارضی کشور خوددفاع کنند. با همین انگیزه، شهید سید حسین صالحی از بزرگمردان صنعت نفت است که در سال ۶۱ بر اثر موشک‌باران رژیم بعث عراق شربت شهادت نوشید. اخلاق پسندیده و نیکوی او به گفته نزدیکانش از جمله خصوصیات بارز معنوی شهید به شمار می‌رفت. او همواره به همراه برادرش در مبارزات ضدرژیم شاهنشاهی شرکت داشت و در زمان جنگ به کمک‌رسانی مجروحان در مسجد سلیمان مبادرت می‌کرد که سرانجام در حین کار در اثر اصابت موشک به محل کمک‌رسانی به درجه رفیع شهادت رسید.

با فرزانگان

در حالات ملاحسینقلی همدانی آمده است که روزی با بی‌توجهی از کنار عبد فرار گذشت، این بی‌توجهی بر عبد فرّار سخت گران آمد. از جای خود حرکت کرد تا این شیخ پیر را تنبیه کند. دوید و راه را بر او سد کرد و با لحنی بی‌ادبانه گفت: هی! آشیخ! چرا به من سلام نکردی؟! عارف همدانی ایستاد و گفت: مگر تو کیستی که من باید حتما به تو سلام می‌کردم؟ گفت: من عبد فرّارم. ملاحسینقلی همدانی به او گفت: عبد فرّار! افررتَ من الله ام من رسوله؟ تو از خدا فرار کرده‌ای یا از رسول خدا؟ سپس راهش را گرفت و رفت. فردا صبح، ملاحسینقلی همدانی درس را تمام، رو به شاگردان کرد و گفت: امروز یکی از بندگان خدا فوت کرده، هر کس مایل باشد به تشییع جنازه او برویم.

عده‌ای از شاگردان به همراه ایشان برای تشییع حرکت کردند، اما با کمال تعجب دیدند به خانه عبد فرّار رفت. آری او از دنیا رفته بود.

عجبا! این همان یاغی معروف است که شیخ از او به عنوان بنده خدا یاد کرد و در تشییع جنازه او حاضر شد؟! به هر حال تشییع جنازه تمام شد.

یکی از شاگردان نزد همسر عبد فرّار رفته و از او سوال کرد: چطور شد که او فوت کرد؟ همسرش گفت: نمی‌دانم چه شد؟ او هر شب دیروقت با حال غیرعادی و از خود بیخود منزل می‌آمد، ولی دیشب حدود یک ساعت بعد از اذان مغرب و عشا به منزل آمد و در فکر فرو رفته بود و تا صبح نخوابید و در حیاط قدم می‌زد و در حالی که گریه می‌کرد، با خود تکرار می‌کرد: عبد فرّار تو از خدا فرار کرده‌ای یا از رسول خدا؟! سحر دق کرد و مرد.

ایران در جنجره‌ها و سرپنجه‌های موسیقی دانان و خوانندگان معاصر

ایران من

تصنیف «ایران من» برگرفته از آلبومی است به همین نام که به تازگی به خوانندگی همایون شجریان و به آهنگسازی سهراب پورناظری منتشر شده است. از ویژگی‌های بارز این ترانه شنیدنی، مضامین و سبک جدید شعر آن است و رفت و برگ آهنگساز و خواننده به دستگاه ماهور و گوشه شکسته. ایران من با ورود و خروجی خاص تصنیف تاریخی و مشهور ایرانی به نام مرغ سحر را اجرا می‌کند. تصنیفی با شعر ملک الشعرای بهار و آهنگ سازی مرتضی نی داود. این اثر سال ۹۷ منتشر شده است.

آوازخوانی در شبم، سرچشمه خورشید تو
یار و دیار و عشق تو، سرچشمه امید تو
ای صبح فروردین من، ای تکیه‌گاه آخرین
ای کهنه سرباز زمین، جان جهان ایران‌زمین

ایران من

تصنیف ایران من با صدای محمد معتمدی را افشین عزیزی ساخته و شعر آن را افشین یدالهی سروده است. ریتم حماسی و تنظیم خاص آن که برخی آثار فاخر استاد فخرالدینی را به یاد می‌آورد، توجه مخاطب را جلب می‌کند. بر این تصنیف علاوه بر روح حماسی، نگاهی فرهنگی و هنری نیز جاری شده است. این تصنیف برای مستند ایران، مجموعه مشهوری که چندین سال است از تلویزیون پخش می‌شود و حمید مجتهدی آن را کارگردانی کرده است. این اثر سال ۹۵ منتشر شده است.

نام تو، پر از خاطره‌هاییست که صد قرن
ایران من! ای عشق من، ای دار و ندارم
جان از تو گرفتم، به که جز تو بسپارم؟

وطنم ایران

اواسط دهه هشتاد مرحوم محمدرضا لطفی پس از سال‌ها به ایران بازگشت و مکتب خانه میرزاعبدالله را که یکی از پایگاه‌های اصلی آموزش موسیقی ایرانی در دهه ۵۰ و ۶۰ خورشیدی بود، دوباره راه انداخت و جوانان مشتاق این هنر اصیل ایرانی را گرد خود آورد و تا پایان عمر خود در سال ۱۳۹۳ کارهای ماندگاری را به انجام رساند. از جمله نخستین آثاری که محمدرضا لطفی پس از بازگشت به ایران تولید کرد، آلبوم وطنم ایران در شور- دشتی بود. تصنیف وطنم ایران نام یکی از تصنیف‌های این آلبوم موسیقی ایرانی است که با صدای محمد معتمدی و اهنگسازی لطفی اجرا شده است. از نکات جالب توجه این تصنیف می‌توان به شعر آن اشاره کرد که سروده خود مرحوم لطفی و سرشار از حس ایراندوستی و میهن ستایی اوست. این اثر سال ۸۷ منتشر شده است.

در دلم باز نشستی تو که پیمانه شکستی
ز خزان بی خبرستی تو که آیینه شکستی
همه شب ناله چنگی تو کمانی و خدنگی
شب ما را تو پناهی تو امید دل مایی
نروی از نظرم نام ایـــران ز سرم
خاک تو پیرهنم تویی ایـــران‌وطنم

جان من فدای ایران

باز هم تیتراژ و موسیقی بر خود سریال و تصویر چربیده است. هرچند سریال پربازیگر، «معمای شاه» به کارگردانی محمدرضا ورزی توانست مخاطبان زیادی داشته باشد، اما یکی از تیتراژهای آن با صدای سالارعقیلی و آهنگسازی بابک زرین توانست شهرت بسیار بالایی به دست آورد. این بار نیز صدای عقیلی و آهنگ سازی زرین شگفتی ساز می‌شود و این تصنیف میهنی بارها و بارها، هم اجرا می‌شود و هم از رسانه‌های مختلف آن را پخش می‌کنند.

ایران فدای اشک و خنده تو
دله پر و تپنده تو
فدای حسرت و امیدت رهایی
رمنده تو رهایی رمنده تو

ایران سربلند

تصنیف ایران سربلند را سالار عقیلی خوانده است. خواننده ای که در یک دهه گذشته بیشترین ترانه‌ها و تصنیف‌ها با مضمون میهنی و وطنی را اجرا کرده است. این ترانه را پیمان خازنی آهنگ سازی کرده و شعر آن را نیز عباس محمدی سروده است. این ترانه شورانگیز را مرکز موسیقی حوزه هنری به شکل یک تک آهنگ تولید کرده است. می‌توانید این اثر دلنواز را در فضای مجازی روی کلیپ‌های متعددی بشنوید و تماشا کنید. این اثر سال ۹۶ منتشر شده است.

سر سربلند دل سر به زیر
نه ستمگری، نه ستم پذیر
به نگاه وطن، همه آشنا
همه یک دلیم، همه یک صدا

وطنم

شاید اغراق نباشد که بگوییم آنقدر که ترانه میهنی تیتراژ سریال تبریز در مه شنیده شد، خود سریال دیده نشد. این سریال که روایتی داستانی از جنگ‌های ایران و روسیه را ارئه می‌داد، در تیتراژ خود این ترانه میهنی را جای داده بود. ترانه‌ای که سال‌هاست شنیدنی مانده است. محمدرضا ورزی کارگردانی این سریال را به عهده داشته و بابک زرین تیتراژ آن را ساخت و با صدای سالار عقیلی ماندگار شد. این اثر سال ۸۹ منتشر شده است.

وطنم ای شکوه پابرجا
در دل التهاب دوران‌ها
کشور روزهای دشوار
زخمی سربلند بحران‌ها...

ابریشم و آهن

تمام آنچه درباره تصنیف جان من فدای ایران گفته شد، درباره ابریشم و آهن نیز صدق می‌کند. این ترانه میهنی هم با صدای سالار عقیلی و آهنگسازی برزین منتشر شد و توانست در صدر آهنگ‌های مورد علاقه مردم قرار گیرد. مضامین نو شعر، لطافت و صلابت صدای عقیلی، آهنگ سازی و تنظیم‌های خاص برزین که حالا دیگر به عنوان یکی از شاخصه‌ها اصلی کارهای او تبدیل شده است، توانست ابریشم و آهن را در تاریخ موسیقی ایرانی ماندگار کند.

ایران به آتش می‌کشد، خاموشی تاریخ را
هوشیار پایان می‌دهد، مدهوشی تاریخ
ا

ایران جوان

ایران جوان، نخستین سرود ملی ایران است که دردوره قاجار توسط موسیو لومر فرانسوی موسیقی‌دان نظامی اعزامی به ایران ساخته شده است. این سرود برای پیانو نوشته شده و یک بار هنگام ورود سلطان مظفرالدین شاه قاجار و در حضور وی در پاریس اجرا شده است. سال‌ها بعد پیمان سطانی آن را دوباره تنظیم کرد و با شعری از بیژن ترقی و با صدای سالار عقیلی به اجرا درآورد. همین اجرا بود که صلابت و توان صدای عقیلی را به گوش همه ایرانیان رساند. بی راه نیست که بگوییم سالار عقیلی، شهرت هنری خود را مدیون ایران است و ایران نیز به هنرمندی چون او می‌بالد. هنرمندی که سالهاست برای مادر خویش، سرزمین ایران می‌خواند.

نام جاوید وطن
صبح امید وطن
جلوه کن در آسمان
همچو مهر جاودان
وطن ای هستی من
شور و سرمستی من

تصنیف میهن

تصنیف میهن با صدای سالار عقیلی در آلبوم یا و دیار به آهنگ سازی نوید دهقان، منتشر شده است. تصنیفی در نغمه دشتی است درون مایه تصنیف نیایشی برای میهن است و علاوه بر اینکه حالتی حماسه سرایانه دارد، به نوعی برای میهن دست به دعا برمی دارد. شعر این تصنیف را کیوان آتش زاد و برزین آذرمهر سروده اند. این اثر سال ۹۴ منتشر شده است.

تو را ای میهن ای ایران دوست دارم
تو را ای نام جاویدان تا ابد در لوح جانم می نگارم

مشعل-

سالهاست که موسیقی نه صرفا یکی از هنرهای هفت گانه که با جان و روح ملت‌ها عجین است. موسیقی به عنوان یکی از انتزاعی ترین هنرها آنگاه که با اشعار صاف و بی آلایش میهنی، به تلفیق می‌آید، ترانه‌ها و تصنیف‌ها و سرودهایی بس شنیدنی و ماندگار خلق می‌شود. این موسیقی دیگر صرفا موسیقی نیست، بلکه بازتاب دهنده روح و فرهنگ و هویت یک ملت است. امروز سرودهای ملی از نمونه‌ها و مصادیق میدان داری موسیقی در عرصه هویتی است. ترانه‌های میهنی و ملی چه در قالب سرودهای ملی و رسمی کشورها و چه در قالب ترانه‌ها و تصنیف‌های میهنی که از نمونه‌های بارز آن «ای ایران» با صدای ینان و آهنگسازی روح الله خالقی است، همیشه به دل‌های وطن‌دوست چنگ انداخته اند و همه ایرانیان میهن دوست را سر شوق آورده اند. در یک دهه گذشته ترانه‌ها و تصنیف‌های زیادی درباره ایران ساخته و خوانده شده است. در این مطلب به برخی مشهورترین آنها پرداخته‌ایم. این ترانه‌ها و تصنیف‌ها یا در قالب یک آلبوم موسیقی و یا در قالب تیتراژ و تک آهنگ ارائه شده‌اند.

یلدا در سرزمین پنهاور ایران

کوتاه از آیین یک شب بلند

مشعل- به شب یلدا نزدیک می‌شویم؛ جشنی ایرانی که سرا[illegible] فرهنگ است و هنر، آداب است و ادب و شعر است و تمدن. یـ[illegible] نزد ایرانیان فقط در چند خوراکی خلاصه نمی‌شود. آیین شب یلدا، حکایت‌گر روح پاک ایرانیان است. ایرانیانی که در طبیعت و تغییر «لیل» و «نهار» هم سراغ فرهنگ رفتند و دل و جان خود را در فرهنگ غنی ایرانی شست‌وشو دادند. هر منطقه از سرزمین پهناور ایران زمین، به سبکی و به طرزی، یلدا را گرامی می‌دارد و شادی می‌کند و اکنون به برخی آداب، رسوم و خوراکی‌ها خاص مردمان مناطق و شهرهای مختلف ایران می‌پردازیم

کرمانی‌ها

محمود روح‌الامینی روایت جالبی از یلدای مردم کرمان ذکر می‌کند.: «مردم کرمان تا سحر انتظار می‌کشند تا از قارون افسانه‌ای استقبال کنند. قارون در لباس هیزم‌شکن برای خانواده‌های فقیر تکه‌های چوب می‌آورد. این چوب‌ها به طلا تبدیل می‌شوند و برای آن خانواده ثروت و برکت به همراه می‌آورند.» راستی شما یاد بابانوئل نیفتادید؟ خیلی از محققان و مردم‌شناسان گفته‌اند که بابانوئل اصل و اساس‌اش ایرانی است.

شیرازی‌ها

مردم شیراز برای یلدا سفره رنگینی مانند سفره نوروز برپا می‌کنند. مرکبات و هندوانه برای سردمزاج‌ها و خرما و رنگینک برای گرم‌مزاج‌ها موجود است. حافظ‌خوانی جزء جدانشدنی آیین این شب برای شیرازی‌هاست.

خراسانی‌ها

خراسانی‌ها در شب یلدا شاهنامه‌خوانی دارند. هرچند حافظ‌خوانی هم مرسوم است، اما در شهرهای کوچک‌تر خراسان، شاهنامه‌خوانی رواج بیشتری دارد. از تنقلات اصلی خراسانی‌ها در شب یلدا می‌توان به گلابی، زیتون سبز و خربزه اشاره کرد. همچنین خوانچه‌ای از طرف داماد برای خانواده عروس فرستاده می‌شود. این خوانچه پر از میوه با هدایای مناسب از قبیل قواره پارچه، دستبند یا گردنبند برای عروس است. در این خوانچه باید حداقل هفت رنگ میوه (انار، انگور، پرتقال، سیب، گلابی، هندوانه و...) وجود داشته باشد.

همدانی‌ها

اهالی همدان در شب یلدا فال سوزن می‌گیرند. درباره این فال در فرهنگنامه‌ها آمده است: «همه دور تا دور اتاق می‌نشینند و پیرزنی به‌طور پیاپی شعر می‌خواند. دختربچه‌ای پس از اتمام هر شعر بر یک پارچه نبریده و آب ندیده سوزن می‌زند و مهمان‌ها بنا به ترتیبی که نشسته‌اند، شعرهای پیرزن را فال خود می‌دانند.» از تنقلات معروف همدانی‌ها در شب یلدا می‌توان به کشمش و گردو اشاره کرد.

آذربایجانی‌ها

فصل زمستان در آذربایجان‌غربی به سه دوره تقسیم می‌شود که ۴۰ روز اول آن چله بزرگ، ۲۰ روز بعد از آن چله کوچک و ۳۰ روز آخر بایرام آیی (ماه عید نوروز) است. به مراسم یلدا در این استان «چیللە گجه‌سی» می‌گویند. یکی از قدیمی‌ترین رسم‌های منطقه آذربایجان در شب چله، برگزاری جشن خدر نبی و قورتولوش بایرامی(عید نجات) است که ریشه در باورهای ایرانیان باستان دارد. قدیم‌ترها که زمستان‌ها سخت‌تر و سرما و سوز بیشتری داشت و لوازم گرمایشی، وضعیت امروزی را نداشت، بانوان آذربایجانی برای گرما بخشیدن به شب چله در روزهای نخست پاییزی اقدام به تهیه نوعی سوخت سنتی به نام «کوندالا» می‌کردند که به صورت گداخته در داخل یک سینی و در زیر کرسی قرار می‌گرفت و گرمای شادی‌آوری را به اتاق می‌بخشید. این سوخت سنتی ترکیبی از زغال و خاکستر درخت مو بود که با کمی آب ترکیب می‌یافت و شکل گلوله‌ای پیدا می‌کرد و مورد استفاده در طول زمستان قرار می‌گرفت. علت نام‌گذاری آن به کوندالا در واقع شکل گلوله‌ای آن است و امروز نیز «کُنده» همان معنای گرد و شکل گلوله‌ای را دارد.

لرستانی‌ها

مردم این دیار، ر شب چله «گندم شیره» می‌خورند. گندمی که در شیره می‌خیسانند و زردچوبه و نمک را با آن مخلوط می‌کنند؛ سپس آن را روی ساج برشته می‌کنند و همراه خلال بادام، گردو، کشمش، سیاه‌دانه و کنجد مخلوط می‌کنند و می‌خورند. در لرستان پسران کوچک و نوجوان شب یلدا پشت‌بام خانه‌ها می‌رفتند و کیسه‌ای به همراه طنابی از سوراخ دودکش خانه‌ها به داخل آویزان می‌کردند و شعری محلی می‌خواندند با این مضمون که صاحبخانه، خیر به خانه‌ات ببارد و کدخدای خانه‌ات نمیرد.

گیلانی‌ها

در گیلان «آوکونوس» در شب یلدای گیلانی‌ها حکایت‌ها دارد و حتما در این شب مصرف می‌شود و روش تهیه آن هم به این شرح است «در فصل پاییز از گیل خام (چند روز مانده به ریختن و رسیدن کامل) را در خمره می‌ریزند، خمره را پر از آب می‌کنند و کمی نمک هم به آن می‌افزایند و در خم را می‌بندند و در جایی خنک می‌گذارند. از گیل سفت و خام پس از مدتی پخته و آبدار و خوشمزه می‌شود.»

گیلانی‌ها

کرمانشاهی‌ها: میوه‌هایی که در کرمانشاه در این شب خورده می‌شود، به گونه‌ای نمادی از خورشید است مانند هندوانه سرخ، انار سرخ، سیب سرخ یا لیموی زرد، قصه‌هایی از عشق جاودانه شیرین و فرهاد، رستم و سهراب. حکایت حسین کرد شبستری و خواندن اشعار زیبا و دلنشین شامی کرمانشاهی در گذشته، نقل مجالس شب یلدا در کرمانشاه بوده است. از شیرینی‌های معروف این شب که مادربزرگ‌های کرمانشاهی آنها را می‌پزند، «نان پنجره‌ای، کاک و نان برنجی» است.

بلوچ‌ها

مردم استان سیستان و بلوچستان نیز بر اساس یک سنت دیرینه شب یلدا در خانه بزرگ قوم خویش گردهم می‌آیند و به قصه‌هایی که پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها برایشان نقل می‌کنند، گوش می‌دهند. برگزاری جشن‌ها و نشست‌های خانوادگی همراه با گروهی از اعتقادات اسطوره‌ای، شبی خاطره‌انگیز را برای خانواده‌های زاهدانی به خصوص کودکان و نوجوانان فراهم می‌کند. گفتن قصه، گرفتن فال حافظ، بازی‌های دسته‌جمعی نظیر گل یا پوچ و بیان لطیفه و خاطره از سرگرمی‌های شب یلدا در این منطقه است. شب یلدای زاهدانی‌ها خوردنی‌هایی از قبیل آجیل، مشکل‌گشا، شیرینی محلی نگین دارد.

اردبیلی‌ها

مردم اردبیل رسم دارند که چله بزرگ را قسم دهند تا زمستان را بر آنها زیاد سخت نگیرد. آنها معمولا گندم برشته (قورقا)، هندوانه، سبزه، مغز گردو، نخودچی و کشمش می‌خورند. اردبیلی‌ها تا پاسی از شب را به شعرخوانی و خوردن انواع آش می‌گذرانند. تهیه قووت یکی دیگر از رسوم یلدا در اردبیل است. قووت را خانم‌ها و مادربزرگ‌های خانواده درست می‌کنند. گندم برشته را آسیاب و آن را با آرد نخودچی و شکر مخلوط می‌کنند و در کنار یکدیگر می‌خورند.

تبریزی‌ها

عاشیق‌ها خنیاگران تبریز در شب یلدا هستند. عاشیق‌ها خنیاگران محلی هستند که اشعار و موسیقی آنان برگرفته از موسیقی مردمی است. آنها در حین اجرای برنامه داستان می خوانند، فی‌البداهه شعر می‌سرایند و ساز می‌زنند. «قصه‌هایی که عاشیق‌ها در شب یلدا می‌گویند، ریشه در افسانه‌های کهن ایرانی دارد. قصه‌هایی مثل «کوراوغلو» و قصه‌های مهر و محبت شبیه «قربانی و پری» از قصه‌های مشهور عاشیق‌هاست.»

کردستانی‌ها

برگزاری آیین یلدا در میان کردستانی‌ها، خانوادگی است و گردهمایی‌ها به خویشاوندان و دوستان نزدیک محدود می‌شود. سنندجی‌ها چند ماه قبل از شب چله، خربزه‌های کوچکی را که از روستای سراب قامیش تهیه می‌شود، در تفاله سرکه می‌اندازند تا برای این شب کالک تورش (خربزه ترش) را که از اصلی‌ترین موارد سفره است، داشته باشند. اگر زن منزل، در همسایگی یا در فامیل بداند زن حامله‌ای وجود دارد، حتما از آن خربزه ترش برایش خواهد برد.

استان کرمان، سرزمین تاریخ، هنر و یک دنیا فرهنگ

ایران سرزمینی پهناور با دیدنی‌های بسیار است. سیاحان و جهانگردان خاطرات و کتاب‌های بسیاری درباره دیدارشان از ایران بیان کرده و نوشته‌اند و همیشه با تحسین و بهت و حیرت به وصف کشورمان پرداخته‌اند. در میان بی شمار مناطق زیبای ایران، استان کرمان از مناطقی است که از زیبایی‌ها، فرهنگ و تاریخ آن شاید کمتر خبر داشته باشیم. این استان با دربر گرفتن بیش از ۱۱ درصد از وسعت کشورمان پس از استان سیستان و بلوچستان، دومین استان پهناور ایران است. ازجمله شهرستان‌های این استان می‌توان به بافت، بردسیر، بم، جیرفت، راور، رفسنجان، زرند، سیرجان، شهربابک، فهرج، کرمان، کوهبنان، کهنوج و... اشاره کرد در ادامه به معرفی برخی مکان های تاریخی و جاذبه های استان کرمان می پردازیم.

دیدنی‌های تاریخی

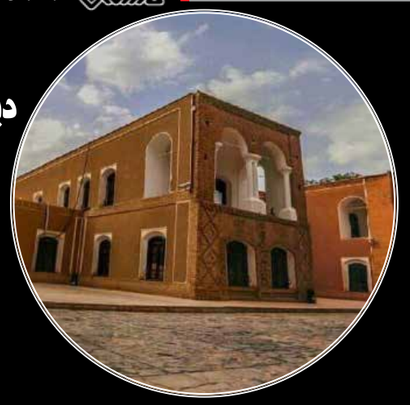

ارگ بم: بزرگترین مجموعه شهری خشتی جهان است که حدود ۲ هزار و ۲۰۰ سال قدمت دارد. این بنا در شمال شرقی بم بر فراز تپه آذرین قرار گرفته و از چهار قسمت ۳۸ برج دیده‌بانی، یک خندق و بارویی عظیم تشکیل شده است. مساحت ارگ حدود ۲۰ هکتار و دور تا دور آن، خندقی عمیق بوده که در طول قرن‌ها این مجموعه را از یورش‌ها حفظ کرده است. مصالح اصلی بنا، خشت خام و گل‌رس است. به ندرت سنگ، آجر و تنه خرما نیز در بنای ارگ به کار رفته است.

باغ موزه هرندی: مجموعه باغ موزه هرندی و بنای موجود در آن مربوط به اواخر دوره قاجار است. این مجموعه از سوی مرحوم «عدل السلطان» بنا شد. یکی ازنکات موردتوجه تاریخی، توقف «رضاخان» در مسیر آخرین سفر تبعیدیش در این منزل است و به همین مناسبت قسمتی از باغ توسط مالک به وزارت فرهنگ و هنر وقت اهدا و در نهایت سایر بخش‌های آن خریداری شد. در حال حاضر در طبقه همکف این ساختمان، موزه سازهای سنتی استاد مسعود و در طبقه فوقانی آن موزه باستان شناسی قرار دارد.

خانه بهادرالملک: خانه بهادرالملک بردسیر یکی از بناهای تاریخی شهر بردسیر در بر غربی خیابان شریعتی این شهر واقع شده است. این بنا به کوشش عبدالمظفرخان سرتیپ، مشهور به بهادرالملک که در بردسیر به «ابدال» معروف بود، در دوره قاجار ساخته شد. از جمله بخش‌های جالب این بنا علاوه بر تالار بزرگ آن، انبارهای طبقه فوقانی برای ذخیره مواد غذایی و برج خشتی این خانه است که بخش تحتانی آن به صورت محل گذر عموم است.

حمام گنجعلی‌خان: این حمام تاریخی در بازار جنوبی واقع شده است. معمار حمام و همه مجموعه گنجعلی‌خان کار استاد محمد معمار یزدی است. معماری که بحق اوضاع اقلیمی و اقتصادی فرهنگی زمان و محیط خود را می‌شناخته و در خلق آثار فوق از هنر مندانی چون علیرضا عباسی یاوری جسته است. حمام گنجعلی‌خان اثری بدیع با کاشیکاری‌ها، نقاشی‌ها، گچبری‌ها، مقرنس کاری‌ها و کاربندی‌های زیبا با به کار گرفتن سنگ‌ها و تزئینات سنگی بسیار ظریف با مساحتی حدود ۱۰۰۰ متر مربع است.

حمام یا چایخانه سنتی وکیل: اولین بخش از مجموعه وکیل شهر کرمان، بنای حمام قدیمی یا چایخانه امروزی وکیل است که در سال ۱۲۸۰ به شکل باشکوه با تأثیرپذیری از سبک معماری عصر زندیه - قاجاریه احداث شده است.

آرامگاه شاه نعمت الله ولی: آرامگاه و خانقاه شاه نعمت الله ولی (بقعه ماهان) در جنوب شرقی شهر کرمان و در شهر زیبای ماهان واقع شده است. شاه نعمت الله ولی از شاعران برجسته قرن ششم و هفتم است که حافظ شیرازی به نوعی شاگرد او در شعر محسوب می‌شود.

آرامگاه شاه فیروز: این بنا در پنج کیلومتری جنوب شرقی قلعه سیرجان در نزدیکی روستای وحدت آباد بر فراز صخره ای از سنگ سبز تیره به ارتفاع ۳۰ متر واقع شده و در محل به نام شاه فیروز معروف است. مردم محلی بنای شاه فیروز را آرامگاه ابوکالیجار بن عضدوالدوله و یا فرزند او می‌دانند که بر اثر خوردن گوشت شکار در شکارگاه در گذشته و بر فراز این صخره دفن شده است. با توجه به شیوه معماری به نظر می‌رسد که این بنا متعلق به دوره ایلخانی - قرن هشتم و نهم هجری باشد.

مسجد ملک (امام): این مسجد در خیابان امام خمینی(ره) شهر قرار دارد و از بناهای دوران سلجوقی است. مسجد امام از نوع مساجد چهار ایوانی و یکی از بزرگترین مسجدهای کرمان به شمار می‌رود. سابقه تاریخی این بنا به قرن پنجم هجری عصر سلجوقی می‌رسد و ساخت آن را به ملک توران شاه منصوب کرده‌اند.

مسجد یامنار: این مسجد در خیابان فتحعلی شاه کرمان قرار دارد و از آثار دوره حکومت آل مظفر است. این بنا در سال ۷۹۳ هجری قمری به فرمان عمادالدین سلطان محمود برادر شاه شجاع از خاندان آل‌مظفر ساخته شده و شامل سردر ورودی ومناره وصحن کوچکی است. نمای سردر این مسجد با کاشیکاری مقرنس کار زیبایی تزئین شده است.

مسجد جامع: یکی از زیباترین مساجد ایران است که دارای سر در رفیع، صحن، ایوان و شبستان است. این مسجد در دوران حکومت امیر مبارز الدین محمد مظفر سرسلسله آل مظفر بنا شده است. ارزشمندترین قسمت بنا، کاشیکاری معرق محراب و سردر شرقی مسجد است.

بازار اصلی کرمان: این بازار بزرگ از میدان ارگ شروع و به میدان مشتاقیه ختم می‌شود و از غرب به شرق بازارهای آن شامل بازار ارگ، بازار وکیل، بازار عطاری، بازار قدمگاه و بازار مظفری است. مشهورترین بخش بازار اصلی کرمان بخش بازار ارگ آن است. در ضلع شرقی بازار میدان ارگ، سر در ورودی بازار اصلی واقع شده است. این بازار از میدان ارگ شروع و تا چهارسوق گنجعلی خان ادامه می‌یابد. این بازار به دو بخش فرعی به نام بازار نقار خانه و بازار سراجی تقسیم می‌شود. گویا در گذشته در طبقه بالای بازار نقارخانه نقاره می‌نواختند.

امامزاده حسین جوبار: این بنا که آرامگاه یکی از فرزندان امام موسی کاظم (ع) است، مشتمل بر حیاط، حرم، گنبد و رواق و در دوره صفویه بنا شده است. روستای میمند در ۳۶ کیلومتری شمال شرقی شهر بابک قرار گرفته است و زمان بنای آن در دوره‌های قبل از اسلام می‌رسد. این بناحدود ۳۵۰ اثر معماری صخره‌ی دارد که در دل کوه کنده شده است و عمق برخی از آنها به ۲۵ متر می‌رسد.

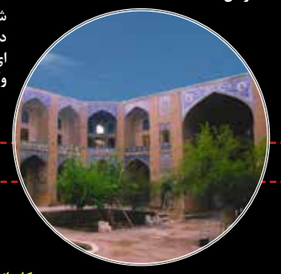

کاروانسرای گنجعلی خان: کاروانسرای گنجعلی خان در دوره صفویه بنا شده و از جمله کاروانسراهای شاه عباسی است که در عهد شاه عباس صفوی به دستور حاکم وقت آن زمان گنجعلی خان در مجموعه ای به همین نام ساخته شده و در مجاورت کاروانسرای وکیل قرار گرفته است.

کاروانسرای کبوترخان: کاروانسرای صفوی کبوتر خان که در ۳۰ کیلو متری جنوب شرقی شهر رفسنجان، در مسیر جاده کرمان و در روستایی به نام کبوتر خان واقع شده است، از جایگاهی ویژه در بین آثار تاریخی این منطقه برخوردار است. قدمت این کاروانسرا به دوران صفویه می‌رسد. در این دوره جهت سرویس دهی به جاده اصفهان تا کرمان از یزد تا کرمان به مسافت تقریبی هر ۳۰ کیلو متر یک کاروانسرا احداث شده است.

کاروانسرای وکیل: کاروانسرای وکیل از مجموعه کاروانسراهای درون شهری است که در مجموعه وکیل جنب کاوانسرای گنجعلی خان قرار گرفته است. بنای این کاروانسرا به فرمان محمد اسماعیل خان وکیل الملک والی کرمان شروع شد و در زمان مرتضی قلی خان در سال ۱۲۸۷ هجری قمری به اتمام رسید. این کاروانسرا در سمت چپ بازار وکیل از بزرگترین کاروانسراهای شهر کرمان و یکی از کاروانسراهای بزرگ ایران به شمار می آید.

خانه والی میرحسینی: در خیابان ۱۷شهریور شهر راین و در بخش میانی کوچه خان‌ها، خانه زیبایی متعلق به یکی از بزرگان این شهر قرار دارد به نام خانه والی که بخشی از آن متعلق به دوره زندیه و بخش دیگر آن متعلق به دوره پهلوی است. طرح این خانه به صورت "خانه باغ" یا گودال باغچه ای در مقابل عمارت اصلی است. در هر یک از اتاق‌های این خانه، بخاری‌های زیبای گچی تعبیه شده است.

کاروانسرای هندوها: این کاروانسرا به دست مرحوم حاج سید جواد امام جمعه حدود سال‌های ۱۱۵۰ هجری شمسی ساخته شده و دو طبقه دارد. وجه تسمیه آن از هندی اخذ شده است.

جاذبه‌های طبیعی

تالاب جازموریان: تالاب جازموریان در فصل زمستان زیستگاه مناسبی برای هزاران پرنده مهاجر، از جمله فلامینکو، انواع غاز، اردک و مرغابی وحشی و به ویژه محل مناسبی برای زمستان گذرانی هوبره است و زیبایی‌های خاص خود را دارد.

تپه کنار صندل: در طول ۴۰۰ کیلو متر رودخانه هلیل تاکنون بیش از ۱۰۰ منطقه باستانی شناسایی شده است. محوطه‌های تاریخی جیرفت که در طول هزاره‌های سوم پیش از میلاد آثار ارزشمندی را در خود جای داده است، از غنی‌ترین محوطه‌های تاریخی جهان محسوب می‌شوند. یکی از بقایای این تمدن عظیم، تپه کنارصندل است که در ۳۰ کیلومتری جیرفت قرار دارد. سازه‌های خشتی آن که به عنوان مرکز مذهبی استفاده می‌شده است و در بالای آن معبدی قرار دارد یکی از عظیم‌ترین زیگورات‌هایی یافت شده در دنیا بیش از چهار میلیون خشت است. این تپه قسمتی از شهری بوده که یک طرف آن وسعت دو کیلومتر داشته است.

تپه یحیی: این تپه بازمانده تمدنی کهن است که به اعتقاد برخی باستان شناسان تاریخی آن به هزاره پنجم قبل از میلاد مسیح می‌رسد. تپه یاد شده در دشت صوغان ۳۰ کیلومتری شمال شرقی دولت آباد از توابع بافت قرار گرفته است و تامرز استان ۲۲۰کیلومتر فاصله دارد.

کوه شاه(لاله زار): این کوه با ارتفاع قله ۴۴۰۲ متر است که در شهرستان بافت در استان کرمان واقع شده‌است. بیشتر شهرت این قله به دلیل محافظت قرق چیان شاهنشاهی از حیات وحش بی‌نظیر آن در گذشته بوده که تامیانه دوره قاجار به عنوان قرق اختصاصی شاهنشاهی از آن محافظت می‌شده‌است؛ چندین سنگ نوشته نیز در خصوص حدود قرق و توصیف شکار در ارتفاعات تخت شاهزاده به یادگار مانده‌است؛ که آخرین آن مربوط به ناصرالدین شاه قاجار است که به دست قرقچی هنرمند لاله زاری با خطی خوش روی تخته سنگی کنده کاری شده‌است.

چشمه حسین آباد: این چشمه در ۳۳ کیلومتری شمال غربی راین - کرمان واقع شده است. این نوع آب‌ها در دستگاه گوارش باعث قلیایی شدن محیط معده، سپس تحریکات ترشحات آن می‌شود و در سیستم کبدی و لوزالمعده به سبب تحریک لوزالمعده و بزاق، اثر بهبود بخشی دارند.

چشمه قلعه عسکرا: این چشمه در ۱۱ کیلومتری روستای سلطان آباد در جنوب کرمان واقع شده است. این دسته آب‌ها بیشتر مصرف خارجی دارد و در رفع بیماری‌های لنفاتیسم، راشی ستیسم، برخی بیماری‌های پوستی، رماتیسمی و نیز بیماری‌های زنانه مؤثر است. چشمه آب معدنی قاسم آباد: این چشمه در شش کیلومتری شرق رفسنجان، روستای قاسم آباد واقع شده است و در اصل قنات قدیمی است که آب آن از سال‌های گذشته مورد استفاده درمانی اهالی منطقه بوده است. خواص درمانی این نوع آب‌ها در درمان بیماری‌های رماتیسمی، گوش و حلق و بینی است. همچنین اثر نیرو بخش دارد. چشمه معدنی ته خاتون: این چشمه در شرق کرمان، ۱۳ کیلومتری روستای جوشان واقع شده است. آب این چشمه دارای اثر آرام بخش برای دردهای مفصلی و عصبی است.

چشمه معدنی قرقره (باب ترش): این چشمه در ۴۰ کیلومتری راین کرمان واقع شده است. این نوع آب در درمان خارجی بیماریهای لنفاتیسم، راشیتیسم و بیماری‌های پوستی، رماتیسمی، همچنین بیماری‌های زنانه استفاده می‌شود. چشمه آب معدنی ابارق: این چشمه در جنوب شرقی کرمان، ۱۱ کیلومتری شمال دهکده ابارق واقع شده است. آب چشمه برای دستگاه هاضمه بدن مفید است. مصرف این دسته آب‌ها در درمان بیماری‌های مفصلی نیز توصیه می‌شود.

مراقب دست‌های خود باشید

مشعل- چقدر در سرما و آلودگی محیط مراقب دست‌هایتان هستید؟ چقدر از کرم‌های مراقبتی و بهداشتی برای بهداشت و لطافت پوست دستتان استفاده می‌کنید؟ و آیا فکر می‌کنید این سوال فقط برای خانم‌هاست؟ تا چه اندازه درباره سلامت دست‌ها و پوست دستتان می‌دانید و آن را انجام می‌دهید؟ این تصور اشتباه بین خانم‌ها و بیشتر در میان آقایان وجود دارد که دست‌ها تنها با همین کرم‌های مرطوب کننده اوضاعشان خوب است و آن اندازه که به پوست صورتشان اهمیت می‌دهند، به دست‌هایشان نمی‌دهند، در حالی که دست‌های ما از پیشتازترین عضوهای بدن در ایجاد ارتباط و تعامل با دیگران است. مهمتر اینکه دست‌هایی خسته و چروکیده با پوستی زمخت و خشک ابتدا خودمان را آزار می‌دهد. قبل از آنکه درباره روش‌های مراقبت بیشتر از دست‌ها و پوست دست‌ها حرف بزنیم یک نکته را پیشاپیش یادآوری می‌کنیم که از همه مهمتر است و علاوه بر دست‌ها برای تمام پوست بدن مفید و لازم است: آب خوردن و آن هم به مقدار بیش از هشت لیوان در یک روز که بهتر است آن را جدی بگیرید.

> دستانتان را همانند صورتتان از قرار گرفتن در معرض نور مستقیم خورشید به مدت طولانی و بدون کرم ضد آفتاب، قرار گرفتن در معرض اشعه‌های مضر و یا مواد شوینده دور نگه دارید. در بسیاری از موارد افراد این‌گونه برداشت می‌کنند که دست‌ها نیازی به مراقبت ندارند، یا فراموش می‌شوند

اول باید دستتان سالم و قوی باشد

● ماساژ دست‌ها را جدی بگیرید و در طول روز برای چند دقیقه هم که شده دست‌هایتان را از هر مدلی که می‌دانید و راحت هستید، حتی برای دقایقی کوتاه ماساژ دهید. بدانید که ماساژ دست‌ها باعث آرامش یافتن، دفع تنش‌های روزانه و به فعالیت انداختن جریان خون تا نوک انگشتان می‌شود. دست‌ها را اندام‌های دور از مرکز بدن و قلب هستند و به خصوص در سرما زودتر سرد می‌شوند اما در عین حال خیلی زود ماساژ آن انجام می‌گیرد و به گرمای مورد نظر می‌رسد. اگر برای ماساژ دادن از روغن‌های گیاهی و یا کرم‌های مرطوب کننده هم استفاده کنید حتما بهتر خواهد بود.

● یکی از مهمترین موارد در مراقبت از دست‌ها استفاده از دستکش در زمان انجام کارهایی است که ممکن است دست و یا پوست دست شما را تهدید کند. اگر نجاری می‌کنید یا میخی به دیوار و تخته ای می‌کوبید، اگر با چسب‌های صنعتی کار می‌کنید، اگر در باغچه گل می‌کارید و یا خیاطی می‌کنید و اگر هر شب و ظرف می‌شویید، دستکش‌های مخصوص آن را به دست کنید تا از تماس مستقیم دست با مواد یا ابزار پر خطر جلوگیری شود. آب، مواد شوینده یا سرمای زیاد می‌توانند در بلند مدت دست‌ها را بیمار کنند و لازم است دستکش‌های مخصوصی داشته باشید. در زمستان اگر سوار موتور سیکلت می‌شوید، حتما روی موتور دستکش بگذارید و یا خودتان دستکش دست کنید تا باد سرد پوست دستتان را نیازارد. اگر آقایان هم همانند خانم‌ها کرم مرطوب کننده در کیف همراه خود داشته باشند یا موقع ظرف شستن دستکش دستشان کنند، کسی ایرادی به آنها نمی‌گیرد و به عکس نشانه اهمیت دادن به بدن خودمان است.

دستانتان را همانند صورتتان از قرار گرفتن در معرض نور مستقیم خورشید به مدت طولانی و بدون کرم ضد آفتاب، قرار گرفتن در معرض اشعه‌های مضر و یا مواد شوینده دور نگه دارید. در بسیاری از موارد افراد این‌گونه برداشت می‌کنند که دست‌ها نیازی به مراقبت ندارند، یا فراموش می‌شوند.

*خوراکی‌هایی که دستتان را خوشحال می‌کند

بهترین راه نجات پوست بدن و دست‌ها، خوردن آب به اندازه کافی است. کم آبی مهمترین عامل برای خشکی پوست و شروع چروک شدن آن است. پوست دست اغلب تمایل به خشک شدن دارد، بنابراین باید دست‌ها را با کرم مناسب نوع پوست دست مرطوب کنید، این کار بعد از شست‌وشوی دست یا پس از استعمال مایع ظرفشویی و دیگر شوینده‌ها، اهمیت بسیار زیادی دارد.

از برخی مواد خوراکی می‌توان برای دست‌ها کمک گرفت. گلاب و گلیسیرین را خوب مخلوط کنید و آن را روی پوست دستتان بگذارید و آرام ماساژ بدهید، سپس با آب ولرم بشویید.

+نصف فنجان آب توت فرنگی، یک قاشق چایخوری نمک طبیعی (در اصطلاح نمک درشت یا تصفیه نشده) به همراه یک قاشق عسل طبیعی را خوب باهم مخلوط کنید. این خمیر را روی دست بمالید و به خصوص روی قسمت‌هایی که ترک و شیار وجود دارد، بیشتر ماساژ دهید. این خمیر بهترین دستور طبیعی برای رفع چین و چروک‌ها هستند.

● در زمانی که آرامش دارید و دور از استرس هستید، دست‌ها را به خوبی بشویید و بعد عسل طبیعی را کمی روی دست‌ها بمالید و بگذارید زمانی باقی بماند. در ضمن یادتان باشد که ماهی به خصوص ماهی‌های روغن داری مثل ماهی آزاد حاوی اسید چرب امگا ۳ است که به مرطوب کردن و تقویت پوست کمک می‌کند.

● اگر به خاطر زیاد زیر آفتاب ماندن پوستتان سوخته است، هلو و زغال اخته بخورید. این میوه‌های خوشمزه حاوی میزان زیادی ویتامین E هستند. این ویتامین به برطرف کردن قرمزی و ورم آفتاب سوختگی کمک می‌کند. همچنین با افزایش قابلیت کشسانی پوست، در از بین بردن چین و چروک نیز موثر است.

● گوجه فرنگی حاوی سه آنتی اکسیدان مهم ضد سرطان مثل بتاکاروتین، ویتامین C و لیکوپن است. گوجه فرنگی را به هر شکلی از جمله خام، پخته یا حتی به شکل سُس می‌توانید استفاده کنید. اگر می‌خواهید جذب لیکوپن را در بدنتان بالا ببرید، گوجه فرنگی را در مقدار کمی روغن زیتون بپزید.

● بادام خواص فوق‌العاده ضد پیری دارد. نه تنها حاوی میزان زیادی ویتامین E است بلکه حاوی میزان زیادی اسید چرب است که به نرم کردن پوست کمک می‌کند.

حواستان به ناخن‌هایتان هم باشد

● درست است که بخش زیادی از نگهداری ناخن‌ها مخصوصا برای خانم‌ها مربوط به حفظ زیبایی آنها می‌شود، اما سلامت آن اهمیت بیشتری دارد که در این مورد دیگر زن و مردم نمی‌شناسد. ناخن نقش زیادی در حفاظت از پوست سر انگشتان دارد و ناخن سالم چه بلند و چه کوتاه باید سطحی بدون شیار، برآمدگی، فرورفتگی و لکه‌های سفید داشته باشند. پس توجه کنید که این علائم ربطی به زیبایی ندارد و سلامت ناخن را نشان می‌دهد.

● از ناخن‌هایتان به عنوان ابزار استفاده نکنید. کرم‌های جداگانه ای که حاوی کلسیم هستند، برای نوک انگشتان و ناخن‌ها وجود دارند که می‌توانید از آنها استفاده کنید. گوشه‌های ناخن یا خود ناخن را با دندان نجوید و بگذارید همیشه اندازه ای از ناخن روی دستتان باشد و آن را از ته و جایی که به گوشت زیر ناخن می‌رسد، کوتاه نکنید.

● اگر به آرایشگاه می‌روید و یا خودتان ناخن‌ها را مانیکور می‌کنید به سلامت لوازم مانیکور توجه داشته باشید تا در برابر قارچ‌ها و عفونت‌های مسری، مصون بمانید. اگر ناخنتان به هر دلیلی شکافته یا زخم شد، حتما پوششی روی آن بگذارید و نگذارید آلودگی به زیر ناخن شما برسد. ممکن است زخم‌های اینگونه کوچک به نظر بیایند اما بسیار دردآور هستند و می‌توانند محل تجمع میکروب باشند.

● لاک زدن به طور مداوم را از برنامه مانیکور کردن ناخن‌ها حذف کنید. اجازه دهید تا به ناخن‌ها کمی اکسیژن برسد. برای برطرف کردن کوتیکول‌های زبر و خشن شده اطراف ناخن‌ها چند راه حل ساده وجود دارد. زمانی که در حمام هستید، پوست اطراف ناخن‌ها نرم شده و بهترین موقعیت برای برداشتن سلول‌های سخت و مرده اطراف ناخن‌ها از طریق ساییدن آنها است. زیر ناخن‌ها را زود به زود تمیز کنید و سوهان کشیدن را ترک نکنید.

● حداقل هفته‌ای یک‌بار با استفاده از یک اسکراب دست، پوست خشک و خشن دست‌ها را پاک کنید و ظاهری نرم و سالم به آنها بدهید. دست‌های خود را با آب ولرم مرطوب کنید و مقدار کمی از اسکراب را روی هر دو دست خود به‌صورت حرکات دایره‌ای ماساژ دهید. سپس آنها را با آب گرم بشویید و مرطوب کننده بزنید. اسکراب دست را می‌توانید از داروخانه‌ها و یا فروشگاه‌های لوازم بهداشتی خریداری کنید. اگر دوست داشته باشید می‌توانید با مخلوط کردن موادی که در آشپزخانه دارید اسکراب دست طبیعی خودتان را تهیه کنید. شکر و روغن زیتون را به‌اندازه‌های مساوی باهم مخلوط کنید و به‌عنوان اسکراب دست از آنها استفاده کنید. پوست دست‌های آقایان معمولا ضخیم، چرب و پرموتر است، بنابراین بهتر است کرم یا اسکرابی تهیه کنید که مخصوص پوست آقایان باشید. کرم‌های آقایان معمولا بافت غنی‌تری دارند و معطر نیست.

● پوست دست‌ها هم درست مثل بقیه پوست بدن، نسبت به نور خورشید آسیب‌پذیر است. نور خورشید باعث ایجاد لکه‌های تیره روی پوست و چروک‌شدن دست‌ها می‌شود. برای محافظت از دستان خود از نور خورشید، هر روز از کرم ضدآفتاب با SPF ۳۰ یا بالاتر استفاده کنید. برای افرادی که به دلیل محیط کار و شرایط کاری زمان زیادی را در محیط باز و زیر آفتاب مستقیم هستند، استفاده از ضد آفتاب و تمدید آن در طول روز لازم است.

پایان کارنفتی ها در نیم فصل نخست لیگ برتر فوتبال

امیدوار به آینده بهتر و درخشان

مشعل – هفته پایانی لیگ برتر فوتبال باشگاه‌های ایران در نیم فصل نخست، همانقدر که برای تیم فوتبال نفت آبادان بخوبی به پایان رسید، برای پارس جنوبی جم خوب نبود و با شکست به تعطیلات رفتند. در این میان، نفت مسجد سلیمان، سومین نماینده نفتی‌ها در لیگ برتر با تساوی به کار خود پایان داد که با توجه به کسب این نتیجه در بیرون از خانه، باید گفت که هفته آخر برای آنها هم بخوبی تمام شد.

پارس جنوبی، میان نمایندگان نفتی، بهترین نتیجه را گرفت و با کسب ۱۹ امتیاز رتبه ششم جدول را به خود اختصاص داد؛ البته تیم پارس جنوبی در این فصل نوسان زیادی داشت؛ ولی در نهایت توانست جایگاه مناسبی برای خود در پایان نیم فصل نخست پیدا کند.

تیم فوتبال نفت آبادان که در لیگ برتر فوتبال ایران به سلطان تساوی‌ها معروف شده، دومین برد خود را در آخرین بازی فصل کسب کرد تا با پیروزی به تعطیلات برود. شاگردان سرجیو پرتغالی بعد از کسب دهمین تساوی موفق شدند در بازی آخر و در خانه، با پیروزی مقابل سایپا، هم دومین پیروزی فصل را کسب کنند و هم اینکه در جدول رده‌بندی، صعود کرده و هم با ۱۶ امتیاز به کار خود در رتبه یازدهم پایان دهند.

هرچقدر که پارس جنوبی جم و نفت آبادان به لحاظ مدیریت و کادرفنی ثبات داشتند، در مقابل، سومین نماینده نفت که برای بار دوم به لیگ برتر صعود کرده بود، در هر دو بخش یعنی مدیریت و کادرفنی با مشکلات عدیده‌ای مواجه بود؛ استعفای چند باره مدیر عامل، تعویض و جا به جایی هیات مدیره و برکناری سرمربی و جذب سرمربی جدید، همه و همه باعث شد تا نفت، لیگ را خوب شروع نکند و در انتهای جدول قرار داشته باشد؛ اما بعد از آمدن علیرضا مرزبان به عنوان سرمربی جدید و نیز ثبات در هیات مدیره، تیم نفت رفته رفته خودش را پیدا کرد و هم از انتهای جدول بالا آمد و هم با قرار گرفتن در رتبه دوازدهم، رشد خوبی در جدول داشت.

نفت مسجد سلیمان با چند برد پی در پی از قعر جدول جدا شد و سپس درآخرین بازی نیم فصل خود خارج از خانه و در اصفهان موفق شد تیم ذوب آهن را با ستاره‌هایش با نتیجه بدون گل متوقف کند تا با کسب یک امتیاز حیاتی، به تعطیلات نیم فصل برود.

نفت مسجد سلیمان در پایان نیم فصل نخست لیگ برتر ۱۵ امتیازی شد و در رتبه دوازدهم قرار گرفت.

نفتی‌ها با توجه به نتایجی که کسب کردند، به آینده و حضوری بهتر در ادامه لیگ برتر امیدوار شدند، بخصوص دوتیم نفت آبادان و نفت مسجد سلیمان که فصل را زیاد جالب شروع نکرده بودند.

برگزاری ۷۰۰ دوره آموزشی در ورزش نفت فلات قاره

مهمترین فعالیت‌های امور ورزش شرکت نفت فلات قاره ایران از آغاز سال جاری تاکنون تشریح شد. طبق این بررسی از ابتدای امسال بیش از ۷۰۰ دوره آموزشی و تمرینی در هر ماه با حضور ۱۲۱۵ نفر از کارکنان مناطق عملیاتی سیری، لاوان، بهرگان، خارگ، قشم و کیش برگزار شده است.این دوره‌هادر رشته‌های شنا، فوتبال، فوتسال، بسکتبال، والیبال، تنیس خاکی، تنیس روی میز، بدمینتون، دارت، فوتبال دستی، قایقرانی، بیلیارد، دوومیدانی، شطرنج، بدنسازی و دوچرخه‌سواری برای آقایان و رشته‌های ایروبیک، بدمینتون، شنا، بدنسازی، یوگا، پیلاتس، آمادگی جسمانی، کوهنوردی و تنیس خاکی برای بانوان بوده است.همچنین در این مدت، به مناسبت‌های مختلف از جمله هفته دفاع مقدس، آزادسازی خرمشهر، ماه مبارک رمضان و... مسابقات ورزشی در همه رشته‌ها بین بانوان و آقایان برگزار شده است.از دیگر فعالیت‌های امور ورزش شرکت نفت فلات قاره ایران، برگزاری مدرسه ورزش فرزندان پسر در تابستان با حضور ۴۰ نفر در چهار رشته ورزشی فوتبال، کشتی، پینگ‌پنگ و فوتبال دستی در ستاد تهران و ۹۰ نفر در دو رشته ورزشی فوتبال و دوومیدانی در منطقه بهرگان بوده است.همچنین برگزاری جلسه مسئولان ورزش مناطق عملیاتی در ستاد تهران و منطقه عملیاتی خارگ، برگزاری تست‌های سلامت ورزشی در مناطق عملیاتی و تهران با حضور ۴۰۰ نفر از آقایان و ۶۰ نفر از بانوان در تهران، دفتر شیراز و منطقه کیش، راه‌اندازی سامانه امور ورزش و سیستم جامع ورزشی کارکنان و انبارداری، ۸۷ مورد اعزام مربی به مناطق عملیاتی، ۶ مورد اعزام تعمیرکار دستگاه‌های بدنسازی به مناطق عملیاتی و ستاد تهران و ۵ مورد اعزام کارشناس پیست دوومیدانی به مناطق عملیاتی از مهمترین فعالیت‌های امور ورزش شرکت نفت فلات قاره ایران در ۶ ماهه نخست سال جاری بوده است.

01 قهرمانی تیم فوتسال بسیج گازگلستان

به مناسبت گرامیداشت هفته بسیج، یاد و خاطره شهدای غواص، یک دوره مسابقات فوتسال از سوی حوزه مقاومت شهید بهشتی ادارات کل استان گلستان با حضور ۱۶ تیم ازتمام دستگاه‌های اجرایی استان برگزار شد.

در این دوره از مسابقات، تیم‌های حاضر در ۴ گروه باهم رقابت کردند که درنهایت، پس انجام بازی‌های جذاب، نفرات راه یافته به مرحله پایانی مشخص شدند. در این مرحله، تیم شرکت گاز با برتری برتیم بانک ملی به فینال مسابقات راه یافت و حریف تیم اقتصاد و دارایی شد.

در مرحله فینال نیز پس از ارائه بازی درخور تحسین، تیم شرکت گاز توانست در کمال شایستگی با غلبه بر تیم اقتصاد و دارایی، مقام قهرمانی این دوره از مسابقات را از آن خود کند و تیم بانک ملی نیز در جایگاه سوم قرار گرفت.

در مراسم اختتامیه این بازی‌ها که با حضور مسئولان استان و شهرستان و همچنین بسیج ادارات کل استان برگزار شد، از تیم های برتر با اهدای لوح تقدیر و جام قهرمانی تجلیل به عمل آمد .

در همین زمینه مدیرعامل، فرمانده پایگاه بسیج شهید گرزین، روابط عمومی و هماهنگی امور ورزشی گازگلستان از تلاش‌های ارزنده مسئولان و اعضای تیم برای کسب این مقام ارزشمند و تکرار آن تقدیرکرد .

شایان ذکراست، تیم پایگاه بسیج گاز گلستان در مسابقات فوتسال بسیج ادارات کل استان که درتیرماه سال جاری به مناسبت گرامیداشت دهه کرامت و هفته حجاب و عفاف برگزار شده بود نیز توانست مقام قهرمانی را از آن خود کند.

02 نایب قهرمانی گازی‌ها در فوتسال بسیج ادارات بیرجند

تیم فوتسال شرکت گاز استان خراسان جنوبی با راه یابی به فینال مسابقات بسیج، به نایب قهرمانی این دوره از مسابقات دست یافت.

تیم فوتسال شرکت گاز در این مسابقات با برتری مقابل تیم های بانک کشاورزی، استانداری، زیر ساخت وراهداری و حمل و نقل به فینال راه یافت . فوتسالیست های شرکت گاز در مسابقه نهایی با وجود ارائه یک بازی خوب، در نهایت با شکست مقابل تیم بانک ملت، به مقام دوم این دوره از مسابقات رسیدند.

گفتنی است، این مسابقات به مناسبت گرامیداشت یادواره ۲۰۰۰ شهید خراسان جنوبی به مدت یک هفته و با حضور ۱۴ تیم در سالن ۱۵ آذر کانون بسیج بیرجند برگزار شد.

03 وزنه‌برداران جوان نفتی مدال‌ها را درو کردند

هفته سوم(فینال) مسابقات لیگ برتر وزنه‌برداری جوانان استان خوزستان، با برتری پولاد مردان جوان نفتی به پایان رسید. هفته پایانی مسابقات لیگ برترجوانان استان خوزستان در شهرستان امیدیه و به میزبانی باشگاه نفت و گاز آغاجاری برگزار شد.

در این هفته از مسابقات ۸ تیم با هم به رقابت پرداختند که در پایان، باشگاه نفت و گاز آغاجاری میزبان این مسابقات با درخشش وزنه‌بردارانش توانست با کسب ۲۲۴۹ امتیاز به مقام قهرمانی لیگ جوانان استان در سال ۹۷ دست یابد.

پس از نفت و گاز آغاجاری، وزنه برداران باشگاه مناطق نفت خیز جنوب (اهواز) با کسب ۲۱۱۷ امتیاز با حضور در جایگاه دوم، نایب قهرمان این رقابت‌ها شد و هیات وزنه‌برداری شهرستان دزفول نیز با کسب ۲۰۲۴ امتیاز در جایگاه سوم قرار گرفت.

شایان ذکر است، وزنه برداران تیم باشگاه ملی حفاری اهواز هم با۱۴۰۵ امتیاز در مکان پنجم این رقابت‌ها قرار گرفت.

ملی حفاری پرچمدار وزنه‌برداری نفت در ایران و آسیا

سرمایه‌گذاری روی جوانان در این باشگاه جواب داد و سرانجام بعد از تقریبا یک دهه از سال ۸۹ تا ۹۲ در ٤ دوره پیاپی قهرمان مطلق وزنه‌برداری باشگاه‌های ایران شدند

مشعل | ورزش و نفت، دو نامی هستند که سال‌هاست در ورزش کشور با هم عجین شده‌اند و افتخارات زیادی را در عرصه های داخلی و بین‌المللی کسب کرده‌اند. شرکت ملی حفاری اهواز از جمله شرکت‌های زیرمجموعه شرکت ملی نفت ایران است که سال‌هاست در ورزش، چه در بخش های همگانی و چه در بخش قهرمانی فعالیت می‌کند و به جرات می‌توان گفت در این زمینه از جمله شرکت‌های پیشتاز است. فوتبال، فوتسال، گلف و وزنه‌برداری از جمله رشته‌های ورزشی هستند که در این شرکت فعالیت دارند و بسیار افتخارآفرین هستند.

اگر بگوییم وزنه‌برداری در این شرکت چشمگیرتر بوده، سخنی گزافه نگفته‌ایم؛ چراکه هم ملی‌پوشان زیادی را به ورزش ایران معرفی کرده و هم در عرصه بین‌المللی بسیار موفق ظاهر شده و در قاره کهن، عناوین متعدد قهرمانی را کسب کرده و از ستون‌های اصلی تیم ملی ایران در این رشته ورزشی است.

شرکت ملی حفاری اهواز به طور رسمی از سال ۱۳۷۶ با حضور در مسابقات وزنه‌برداری قهرمانی کشور نام خود را بر سر زبان‌ها انداخت و می‌توان گفت از همین سال، فعالیت حرفه‌ای وزنه‌برداری در این شرکت شروع شد.

سرمایه‌گذاری روی ورزشکاران بومی، به‌خصوص جوانان از اولویت‌های شرکت ملی حفاری است و همین موضوع باعث شد در سال‌های اولیه شکل‌گیری وزنه‌برداری در ملی حفاری، تیم جوانان از سال ۱۳۸۷ تا سال ۱۳۹۷ در رده سنی جوانان، هشت عنوان قهرمانی در سطح کشور کسب کند. سرمایه‌گذاری روی جوانان در این باشگاه جواب داد و سرانجام بعد از تقریبا یک دهه از سال ۸۹ تا ۹۲ در ۴ دوره پیاپی قهرمان مطلق وزنه‌برداری باشگاه‌های ایران شدند. البته استارت قهرمانی در سال ۸۶ زده شد و تیم ملی حفاری با نایب‌قهرمانی کار خود را شروع کرد؛ ولی همانطور که گفتیم با کسب تجربه بیشتر سرانجام در سال ۸۹ طعم قهرمانی را چشید.وزنه‌برداران باشگاه ملی حفاری اهواز در سال‌های ۹۵ و ۹۶ موفق شدند نایب‌قهرمان لیگ شوند و در نهایت در بیست و یکمین سال حضور رسمی خود در وزنه‌برداری ایران، یعنی در سال ۹۷ هم نایب‌قهرمان لیگ شدند تا در نایب‌قهرمانی هت‌تریک کرده باشند.

البته این پایان درخشان حضور شرکت ملی حفاری ایران در عرصه وزنه‌برداری ایران نبود، چراکه وزنه‌برداران ملی حفاری در این سال‌ها در عرصه بین‌المللی هم درخشیدند. باشگاه ملی حفاری اهواز در آسیا هم یکی از پرافتخارترین باشگاه‌های وزنه‌برداری به شمار می‌آید.

وزنه‌برداران تیم ملی حفاری اهواز ۶ بار در مسابقات باشگاه‌های آسیا به عنوان نماینده ایران حضور داشتند که ۵ مرتبه موفق شدند مقام قهرمانی را کسب کنند و بر بام وزنه‌برداری آسیا بایستند و یک‌بار هم نایب‌قهرمان آسیا شدند.البته قهرمانی و افتخارآفرینی آنها در آسیا، فقط به تیم بزرگسالان محدود نمی‌شود؛ بلکه جوانان وزنه‌بردار ملی حفاری اهواز در آسیا هم خوش درخشیدند.وزنه‌برداران جوان ملی حفاری در سال ۸۶ و در اولین دوره مسابقات وزنه‌برداری جوانان آسیا که در دمشق سوریه برگزار شد، به مقام قهرمانی رسیدند و سپس در سال ۸۷ در کره‌جنوبی نایب‌قهرمان شدند.

همچنین تیم وزنه‌برداری بزرگسالان ملی حفاری در مسابقات بین‌المللی در سال‌های ۸۸ در ازبکستان و ۹۲ و ۹۵ در دوحه قطر به مقام قهرمانی دست یافت تا کارنامه بسیار پررنگ‌تری پیدا کند.البته باید این را هم اضافه کنیم که درخشش باشگاه ملی حفاری اهواز فقط به قاره آسیا محدود نشد؛ چراکه وزنه‌برداران این باشگاه در سال ۹۳ در ازبکستان و در رقابت‌های آسیا–آفریقا صاحب عنوان قهرمانی شدند. همانطور که گفتیم، وزنه‌برداران شرکت ملی حفاری اهواز امسال نیز نایب‌قهرمانی لیگ برتر وزنه‌برداری بزرگسالان باشگاه‌های کشور را به خود اختصاص دادند و با کسب نایب قهرمانی در مسابقات وزنه‌برداری بزرگسالان در سال جاری، سهمیه حضور در مسابقات باشگاه‌های آسیا را نیز به دست آوردند.

وزنه‌برداران تیم ملی حفاری اهواز ۶ بار در مسابقات باشگاه‌های آسیا به عنوان نماینده ایران حضور داشتند که ۵ بار موفق شدند مقام قهرمانی را کسب کنند و بر بام وزنه‌برداری آسیا بایستند و یک‌بار هم نایب‌قهرمان آسیا شدند

رامهرمزی : در آسیا هم مقتدرانه ظاهر می شویم

سرمربی تیم وزنه‌برداری ملی حفاری اهواز عقیده دارد که این باشگاه از پیشاگامان وزنه‌برداری در ایران و آسیا بوده و هست و کسب افتخارات متعدد بر درستی این موضوع دلالت می‌کند.

فرامرز رامهرمزی، سرمربی تیم وزنه‌برداری شرکت ملی حفاری ایران که تیمش امسال موفق شد به مقام نایب‌قهرمانی دست پیدا کند، سطح برگزاری لیگ برتر وزنه‌برداری جوانان و بزرگسالان در این فصل را بسیار مطلوب عنوان کرد و گفت: در این دوره از مسابقات با ۶۰ درصد از نیروهای بومی شرکت کردیم که خوشبختانه در رده سنی جوانان به مقام قهرمانی و در رده سنی بزرگسالان نایب‌قهرمان شدیم و مطمئنا با توجه بیشتر از سوی مسئولان و دست‌درکاران، تیم وزنه‌برداری این شرکت طی سال‌های آینده همچون گذشته حرف‌های زیادی برای گفتن خواهد داشت و ورزشکاران متعددی را به وزنه‌برداری کشور معرفی خواهد کرد.

او با اشاره به رشته پرمدال وزنه‌برداری گفت: از آنجا که رشته وزنه‌برداری به همراه کشتی، بیشترین مدال‌های المپیکی را برای کشورمان به همراه داشته است، مسئولان و دست‌درکاران می‌توانند با اهتمام بیشتر به این رشته، شانس کسب مدال در المپیک و رقابت‌های جهانی آتی را بیش از پیش افزایش دهند.

سرمربی تیم وزنه‌برداری ملی حفاری ایران همچنین با بیان اینکه هر وزنه‌بردار روزانه ۱۰ تن وزنه جابه‌جا می‌کند و برای حضور مقتدرانه در لیگ برتر یک سال تمام، توان خود را به کار می‌گیرد، گفت: اکنون پس از درخشش در مسابقات قهرمانی کشور و کسب سهمیه حضور در جام باشگاه‌های آسیا از مدیرعامل ورزش‌دوست شرکت ملی حفاری انتظار داریم تا با حمایت از تیم وزنه‌برداری این شرکت، شاهد حضور مقتدرانه در جام باشگاه‌های آسیا و افتخارآفرینی دوباره برای کشورمان در سطح قاره کهن باشیم.

ملی حفاری بارها ثابت کرده که ظرفیت قهرمانی در آسیا را دارد، بنابراین اگر کمی بیشتر حمایت شویم، باز هم می‌توانیم پرچم نفت را به اهتزاز درآوریم.

رامهرمزی در ادامه با اشاره به سرمایه‌گذاری روی جوانان و فرزندان شرکتی و بومی گفت: در میان فرزندان نفتی و بومی‌های استان، استعدادهای زیادی وجود دارد که به این رشته بسیار علاقه‌مند هستند، بنابراین باید با سرمایه‌گذاری روی آنها خود را برای سال‌های آینده بیمه کنیم، همانطور که از ابتدا در باشگاه ملی حفاری به این موضوع نگاه ویژه‌ای شده و باید باز هم ادامه پیدا کند. خوشبختانه جواب این سرمایه‌گذاری را در سال‌های گذشته گرفته‌ایم، بنابراین باز هم تاکید می‌کنم که این قهرمانی‌ها و موفقیت‌ها به خاطر بها دادن و سرمایه‌گذاری روی جوانان است.

01 مرگ ، موتورهزارو با زیکن جوان نفت آبادان

خبر درگذشت بازیکن جوان تیم فوتبال صنعت نفت آبادان که بر اثر تصادف جانش را از دست داد، تلخ‌ترین خبر این روزهای فوتبال است.

بازیکنی که برای رسانه‌ها معروف نبود؛ اما برای خانواده و دوستانش بی‌شک بهترین فوتبالیست بالقوه صنعت نفت و لیگ برتر بود. محسن میرزایی ۱۹ ساله، مدافع چپ تیم امیدهای نفت آبادان که از رده‌های نونهالان در این باشگاه بازی کرده است.

روز ۲۶ آذر، محسن میرزایی با وجود مخالفت پدر و مادرش، به همراه دوست خود که مسئول پیست موتورسواری آبادان بود، با یک موتور سنگین هزار سی‌سی به موتورسواری می‌رود که در یک سانحه، موتور پس از عبور با سرعت زیاد از روی سرعت‌گیر به هوا پرت می‌شود و سپس با اتوبوس کنار خیابان تصادف می‌کند که متاسفانه دوست موتورسوار او در صحنه تصادف و محسن میرزایی بر اثر خونریزی در بیمارستان فوت می‌کنند.

02 مصاف پیشکسوتان نفت اهواز و امیدیه در دیداری خیرخواهانه

تیم‌های فوتبال پیشکسوتان نفت اهواز و امیدیه در دیداری دوستانه و خیرخواهانه به یاد مرحوم شاهپور منصوری، فوتبالیست ارزنده خوزستانی، در ورزشگاه نفت اهوازبه مصاف هم رفتندکه این دیدار خیرخواهانه با نتیجه تساوی صفر بر صفر به پایان رسید.

بازیکنان دو تیم همراه با مسئولان ورزش مناطق نفت‌خیز جنوب، قبل از آغاز بازی با قرائت فاتحه خاطره این فوتبالیست پیشکسوت را گرامی داشتند. این دیدار با شور و هیجان بالایی برگزار شد و هر دو تیم به خاطر ارائه بازی زیبا، مورد تشویق تماشاچیان قرار گرفتند.

03 برگزاری مسابقات فوتسال و والیبال در گازگلستان

به مناسبت گرامیداشت هفته بسیج، یک دوره مسابقه فوتسال و والیبال بین کارکنان بسیجی شرکت گازاستان گلستان برگزارشد.

در این دوره از مسابقات که با هدف گرامیداشت این ایام و همچنین تقویت روحیه ورزشی، ایجاد نشاط و شادابی برای کارکنان در سالن ورزشی شهید گرزین این شرکت برگزار شد، در رشته فوتسال ۸ تیم شرکت کردند که در پایان تیم ستاد (یک) باغلبه بر تیم اداره گاز علی‌آباد مقام اول را از آن خود کرد و تیم ستاد (۲) به مقام سوم دست یافت.در رشته والیبال نیز ۸ تیم حضور داشتند که در نهایت، تیم اداره گاز آق‌قلا توانست با ارائه یک بازی دیدنی، حائز مقام اول شود و تیم‌های ستاد (یک) و اداره گاز گرگان (یک) به ترتیب دوم و سوم شدند. در مراسم اختتامیه این بازی‌ها که مزنگی، فرمانده حوزه بسیج شهید بهشتی ادارات کل استان گلستان نیز حضور داشت، رحیمی، مدیرعامل گاز این استان ضمن گرامیداشت هفته بسیج با ابراز رضایت از استقبال و انجام منظم این مسابقات، از متولیان برگزاری آن صمیمانه تشکر کرد.

وی در ادامه افزود: خوشبختانه در این مسابقات، تیم‌ها به صورت دوستانه و صمیمی با هم رقابت کردند که بسیار حائز اهمیت بوده و نقش برجسته‌ای در سلامت و شادابی کارکنان دارد.

گفتنی است، در پایان این مراسم با حضور مدیرعامل شرکت گاز و فرمانده حوزه بسیج شهید بهشتی ادارات کل استان گلستان، از تیم‌های برتر رشته‌های فوتسال و والیبال تجلیل به عمل آمد.

بوی عید برای همسایگان مسیحی

مشعل: کشوری که در آن به مهربانی و صلح زندگی می‌کنیم، در خود مردمانی از اقوام مختلف را جای داده است؛ مردمانی که شاید از کیش و آیین عموم ایرانیان نباشند، اما دلشان همچون همه ما برای ایران می‌تپد و با شادی و غم ما شاد و غمگین می‌شوند. درباره مسیحیان ایران صحبت می‌کنیم که این روزها در آستانه عیدشان قرار گرفته اند و بخشی از اقلیت‌های مذهبی به حساب می‌آیند. جمعیت اصلی مسیحیان ایرانی به دو بخش ارمنی‌ها و آشوری‌ها تقسیم می‌شوند که گرامیداشت آئین‌های کریسمس آنها با هم تفاوت دارد.

بیشتر مسیحیان درست همانند ما ایرانی‌ها که ابتدای فروردین را ابتدای سال می‌دانیم و آن را جشن می‌گیریم، ابتدای سال را اول ژانویه می‌دانند و ۲۵ دسامبر را به عنوان روز کریسمس یا تولد حضرت عیسی مسیح(ع) می‌شناسند و آن را جشن می‌گیرند، اما این شرایط درباره مسیحیان ایران تفاوت دارد. بیشتر مسیحیان ایران شامل دو دسته اصلی ارامنه و آشوری‌ها می‌شوند که جز در تهران در برخی از شهرهای ایران همچون اصفهان و تبریز، ارومیه و... نیز حضور دارند. آشوری‌ها مانند بیشتر مسیحیان دنیا، روز ۲۵ دسامبر را سالروز تولد عیسی مسیح می‌دانند و آن را گرامی می‌دارند اما ارامنه ده روز دیرتر این مراسم را دارند و ۶ دسامبر را به عنوان روز تولد حضرت عیسی مسیح و روز کریسمس جشن می‌گیرند و ما در این متن به برخی از رسوم ارامنه می پردازیم. در حقیقت ارامنه ایران پیرو کلیسای شرقی گریگوری هستند و همراه با دیگر پیروان این کلیساها ۶ ژانویه را به عنوان سالروز تولد عیسی مسیح جشن می‌گیرند. با این حال سال نوی میلادی را در همان اول ژانویه یا ۱۱ دی هر سال جشن می‌گیرند. ارامنه ایران بخش اصلی مسیحیان کشور را تشکیل می‌دهند و در استان‌هایی مختلفی همچون اصفهان و تبریز و تهران ساکنند و محله‌هایی را برای خودشان دارند که با حضور آنها گاه متفاوت شده است. محلاتی همچون شرق تهران که به خاطر حضور ارامنه فضایی متفاوت و آرام دارد و مخصوصا در این روزها حال و هوایی شاد گرفته است و ساکنانش در جنب و جوش جشن‌ها هستند. «ده متری ارامنه» در خیابان خواجه نظام، محله زرکش، شهید اسماعیل افشاری(پدرثانی)، شهید سهیلیان (شیرمرد جنوبی) شهید غیاثی پور(آبادان جنوبی) میدان‌های ۸۴،۸۵،۸۶و۹۲ و دیگر محلات این محدوده که در خانه‌هایی عموما قدیمی زندیگ می‌کنند. البته در محلات دیگری مانند شانزده متری اول و دوم، خیابان استاد حسن بنا و سه راه ارامنه مجیدیه، خیابان‌های میرزای شیرازی، سنایی، قائم مقام فراهانی، هفت تیر، استاد نجات اللهی(ویلا)، لارستان، خیابان آبان و حافظ شمالی، سبلان شمالی، خیابان نادری(میرزا کوچک خان) و ونک و ده‌ونک هم ارمنی‌های تهران ساکن هستند. بسیاری از مردم اقلیت‌های ارمنی را با شغل‌هایی که ثابت و معتمد مانده‌اند، می‌شناسند.

در تهرانی که نگارنده بیشتر می‌شناسد، قهوه فروشی‌ها و قنادی‌هایی همچون کافه قنادی «لرد» در ابتدای خیابان ویلا وجود دارد که سال‌ها مشتریانش ثابت مانده و همچنان پرطرفدارند. همچنین بسیاری از مردم ارامنه را با مکانیکی‌های خوش دست و کاربلد می‌شناسند و هنوز هم مکانیکی‌های ارامنه طرفداران خودش را دارد. ارامنه ایران در آیین‌های خود خوراکی‌هایی دارند که برخی از آنها معروفتر هستند، اما فکرش را می‌کردید که ارامنه ایران هم در شب کریسمس خود (۶ ژانویه) درست مثل شب چهارشنبه سوری و شب سال نو ما ایرانی‌ها، سبزی پلو با ماهی و کوکوسبزی بخورند؟ درست است. البته این عادت را ارامنه ارمنستان ندارند و به نظر می‌رسد در نتیجه تعاملات فرهنگی ایجاد شده باشد. ارامنه همچنین شیرینی پزهای خوش دستی هستند و شیرینی‌های معروفی همچون «پیروک» و «نان گاتا» را خودشان می‌پزند. «گاتا» ترکیبی از لایه‌های خمیری فوق‌العاده ترد و خوشمزه است. پیروک یا «بِروک» هم نوعی شیرینی مغزدار است که خمیر آن شباهت زیادی به خمیر انواع پای دارد و در مغز آن هم انواع مارمالاد را قرار می‌دهند و بسیار لذیذ است. در عین حال همانند بسیاری از رسم‌های مسیحیان در این ایام سال بسیاری از شکلات‌ها و شیرینی‌ها با تصویر یا شمائل بابانوئل پخته و آماده می‌شوند. اگر این روزها سری به خیابان‌هایی که ارامنه شهرتان در آنجا سکونت دارند بزنید این فضای شادی و حال و هوای عید را احساس می‌کنید. این روزها پیاده رو خیابان قائم مقام فراهانی و ویترین مغازه‌های این راسته شهری در تهران پر از کاج‌های تزئین شده مصنوعی و طبیعی است و عطر کاج همراه با بوی عطرهایی که به فروش می‌رسند، در فضا می‌پیچد و مردم در این شلوغی در تردد و خرید هستند. در محلات ارامنه هم هر خانه‌ای به نحوی این حال و هوا را بروز می‌دهد؛ یا حلقه‌ای سبز از کاج همراه با توپهای رنگی به در و پنجره می‌آویزد، یا عروسک بابانوئل را از دیوار و پنجره بیرون می‌آورد یا ریسه ای رنگی روشن می‌کند.

مغازه‌ها هم پوستر جشنها و کنسرتها در تهران و ارمنستان را پشت شیشه‌ها چسبانده‌اند.

کلیساهای قدیمی و فعال شهرها هم آماده حضور مهمانانشان و شب سال نو و روز تولد حضرت عیسی مسیح می‌شوند و این آمادگی خودش حال و هوایی دیدنی دارد. بسیاری از این کلیساها مختص حضور ارامنه نیستند و هموطنان ایرانی هم می‌توانند در این مراسم حضور داشته باشند و این همراهی می‌تواند بسیار شادی بخش باشد.

ارامنه شیرینی پزهای خوش دستی هستند و شیرینی‌های معروفی همچون «پیروک» و «نان گاتا» را خودشان می‌پزند. «گاتا» ترکیبی از لایه‌های خمیری فوق‌العاده ترد و خوشمزه است. پیروک یا «بروک» هم نوعی شیرینی مغزدار است که خمیر آن شباهت زیادی به خمیر انواع پای دارد و در مغز آن هم انواع مارمالاد را قرار می‌دهند و بسیار لذیذ است

شاعرانه‌ها

میلاد

ناگهان
عشق
آفتاب‌وار
نقاب برافکند
و بام و در
به صوتِ تجلی
درآکند،
شعشعه آذرخش‌وار
فروکاست
و انسان
برخاست

احمد شاملو

چه بشنویم؟

نوایی در میانه قدیم و جدید

علی زند وکیلی خواننده و نوازنده خوش صدایی است که بیشتر در موسیقی کلاسیک کار کرد، اما در فضای موسیقی پای هم جایگاه خودش را دارد. او برای چند تیتراژ تلوزیونی هم خوانده و بخشی از معروفیت خود را از این طریق به دست آورده است. تیتراژ مجموعه‌های دزد و پلیس، پژمان و شاهگوش و زیر پای مادر از جمله این کارهای شنیدنی است. او در زمستان ۱۳۹۲ آلبومی را تحت عنوان عبور از مه در ژانر سنتی با اشعاری از حافظ، زهرا پناهی، حسین منزوی و وحشی بافقی در ۱۴ قطعه منتشر کرد.

چه ببینیم؟

داستان یک شراکت

«آذر» فیلمی به کارگردانی محمد حمزه‌ای، نویسندگی احسان بیگلری و تهیه‌کنندگی و بازی نیکی کریمی است که در سال ۹۵ آماده و در سال ۹۶ اکران شد. نیکی کریمی، حمیدرضا آذرنگ، هستی مهدوی‌فر، لیلا زارع، پژمان جمشیدی و هومن سیدی از جمله بازیگران این فیلم هستند. امیر و آذر خانه پدری امیر را برای راه اندازی رستورانشان با شراکت پسرعموی امیر می‌فروشند و کار خوب پیش می‌روند تا اینکه ماجرا به مرحله‌ای سخت برای امیر و آذر می‌رسد. این فیلم هم اکنون در شبکه سینمای خانگی در دسترس است.

رویداد

دومین نمایشگاه بزرگ کتاب خراسان با مدیریت صنعت نفتی‌ها

با همکاری شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد و اداره فرهنگ و ارشاد شهرستان سرخس، پانزدهمین نمایشگاه کتاب سال سرخس با حضور قائم مقام اداره کل فرهنگ و ارشاد خراسان رضوی، امام جمعه شهرستان، مدیران ارشد پالایشگاه و جمعی از مسئولان شهرستان در محل نمایشگاه دائمی شهرک گاز شهید مهاجر آغاز به کار کرد.

ابوالفضل نعمتی، رئیس روابط عمومی پالایشگاه گاز شهید هاشمی نژاد درباره این نمایشگاه می گوید: امسال طبق سال‌های گذشته شاهد برگزاری بزرگترین رویداد فرهنگی استان پس از برگزاری نمایشگاه کتاب مشهد در شهرستان مرزی سرخس هستیم و خوشبختانه تداوم برگزاری این نمایشگاه هر سال با استقبال پرشور مردم همراه شده است. شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد در کنار ماموریت سازمانی خود (تولید گاز طبیعی) توجه ویژه‌ای به مسئولیت‌های اجتماعی و ذی‌نفعان دارد و اعتقاد داریم که تامین زیرساخت‌های فرهنگی، نقش بسزایی در سلامت جامعه و کاهش آسیب‌های اجتماعی دارد. برگزاری نمایشگاه کتاب سال سرخس تأثیر مثبتی بر ارتقای شاخصه‌های فرهنگی این شهرستان دارد امسال برای نخستین بار و با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، بن تخفیف خرید کتب برای استفاده عموم شهروندان سرخسی از این نمایشگاه در نظر گرفته شد. این نمایشگاه از روز یازدهم آذرماه و به مدت ۱۰ روز صبح‌ها از ساعت ۹ تا ۱۲ و بعداز ظهرها ۱۶ تا ۲۲ در محل نمایشگاه‌های دائمی شهرک گاز شهید مهاجر سرخس دایر شد. در پانزدهمین نمایشگاه کتاب سال سرخس، چهار هزار و ۵۰۰ عنوان کتاب در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفت و عموم علاقه‌مندان می توانستند از تخفیف ۵۰ درصدی بهره‌مند شوند این نمایشگاه برای اولین بار در جدول سالیانه نمایشگاهی کتاب وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ثبت شد.

کافه کتاب در شهرک شهید مهاجر

پس از برگزاری نمایشگاه کتاب، در آیینی با حضور قائم مقام اداره کل فرهنگ و ارشاد خراسان رضوی و جمعی از مدیران شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد، اولین کافه کتاب در مجتمع مسکونی شهرک گاز شهید مهاجر سرخس به بهره‌برداری رسید. رئیس روابط عمومی این شرکت در این خصوص گفت: امروزه با وجود گسترش نفوذ و اثرگذاری فناوری‌های نوین ارتباطی، توسعه فرهنگی هر کشوری در گرو اهمیت دادن به کتاب و افزایش نرخ سرانه کتابخوانی است و کتاب جایگاه مهمی در سبد فرهنگی جوامع ایفا می کند. با نظر مثبت مدیریت محترم عامل و شورای فرهنگی پالایشگاه، به منظور گسترش و ایجاد جاذبه در محیط‌های کتابخوانی و مطالعاتی پروژه کافه کتاب با هدف جذب اهالی فرهنگ و ادب به ویژه جوانان و خانواده‌ها و تلطیف فضای مطالعه در مجموعه رفاهی کارکنان شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد با اعتبار افزون بر دو میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال به بهره‌برداری رسید این کافه کتاب معادل ۳۰۰ متر مربع مساحت دارد. کتاب‌های موجود در این کافه کتاب در حوزه‌های زبان و ادبیات فارسی، علوم اجتماعی، دینی، تاریخ، جغرافیا، رمان‌های تاریخی، روانشناسی، کامپیوتر، هنر، اطلاعات علمی نوجوانان، کمک درسی، فنی و مهندسی است که علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به این کافه، از کتاب‌های موجود استفاده کنند.

بازدید معاون فرهنگی

معاون فرهنگی و مطبوعاتی اداره کل فرهنگ و ارشاد خراسان رضوی از پروژه‌های فرهنگی شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد، به منظور حمایت از اصحاب حوزه فرهنگ و ادب شهرستان سرخس در مجتمع مسکونی شهید مهاجر بازدید کرد. افشین تحفه گر در این خصوص گفت: استان خراسان رضوی قدمت دیرینه‌ای در حوزه فرهنگ و هنر دارد و امروز شاهد آثار هنرمندان در بخش‌های مختلف شامل هنرهای نمایشی، آموزش عکاسی، شعر و ادب هستیم. خوشبختانه در حوزه‌های مختلف فرهنگی، هنری فرصت و بسترهای خوبی برای رشد و بالندگی حوزه هنر در شهر سرخس وجود دارد و مدیران شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد توجه ویژه‌ای به این حوزه دارند. علاقه مندی جدی از سوی مدیران این مجتمع گازی نسبت به حوزه فرهنگ و هنر در سطح شهرستان سرخس وجود دارد و امروز شاهد برپایی نمایشگاه عکس، برگزاری پانزدهمین نمایشگاه کتاب، افتتاح کافه کتاب هستیم. خوشبختانه با همت مدیران پالایشگاه شاهد راه اندازی نخستین کافه کتاب شهرستان سرخس به هدف توسعه فرهنگ کتابخوانی در سطح جامعه هستیم تا مردم بتوانند از چنین فضاهای فرهنگی استفاده کنند. ما به عنوان نماینده اداره کل ارشاد خراسان رضوی آماده هر گونه همکاری با ادارات شهرستان در زمینه‌های فرهنگی و هنری هستیم.

اپ‌های مفید برای دانشجویان

Timetable

این برنامه می‌تواند دسته‌بندی و برنامه‌ریزی مباحث و پروژه‌های کوتاه و بلند مدت و حتی تا یک‌سال را انجام دهد. مهم نیست برنامه شما ابتدایی یا فشرده باشد. این برنامه جزییات این اطلاعات و برنامه‌ها را به شما یادآوری می‌کند. این اپلیکیشن می‌تواند براحتی کلاس‌ها را مدیریت، اعلام و اتفاقات مهم را یادآوری می‌کند. همچنین قادر است به‌صورت اتوماتیک در زمان کلاس، گوشی‌تان را روی حالت بی‌صدا قرار دهد. مدل‌هایی از این برنامه قابلیت تنظیم زبان هم دارند.

Google Drive

گوگل درایو، یکی از کامل‌ترین و جامع‌ترین ابزارهای مدیریت و سازماندهی فایل‌ها در کلاس و محل کار است. مانند دیگر ابزارها، این اپلیکیشن گوگل هم به شما فضای ابر گونه ارائه می‌دهد؛ اما در کنار آن امکان ساخت فایل حاوی تکست، مقاله و ارائه‌های دانشگاهی از طریق ابزارهای درون برنامه را نیز می‌دهد. این سرویس شامل افزوده‌های گوگل داکس، گوگل شیتس و گوگل اسلایدز به همراه سری برنامه‌های اداری است که به کاربر توانایی ویرایش انواع فایل‌های سرور گوگل، از جمله اسناد کتبی، صفحه‌گسترده‌ها، اسلایدها، نقاشی‌ها و . . . را می‌دهد. از جمله ویژگی‌های گوگل درایو، سینک (هماهنگ) بودن آن با سرویس‌های دیگر از جمله گوگل پلاس، گوگل مپس، کلاس روم، جی میل، پیکاسا و... است.

Cal

Cal، تقویمی رایگان، ساده و هوشمند با طراحی زیباست که با تقویم گوگل هماهنگ می‌شود. برنامه‌ریزی روزانه، به خاطر سپردن تولد دوستان و رویدادهای مهم و پیدا کردن رستوران‌های نزدیک با Cal آسان می‌شود. برای هر روز، هر هفته و هر ماه خود برنامه‌ریزی کنید. علاوه بر اینها، اپلیکیشن Cal قابلیت همگام سازی با اپلیکیشن معروف Any. Do را نیز دارد. با این کار می‌توانید تمام برنامه‌ریزی‌ها و فعالیت‌های‌تان را یک جا مشاهده کنید.

داستان عکس: اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس جمهوری دوشنبه ۱۹ آذرماه، به منظور بازدید و افتتاح چند طرح و پروژه مهم صنعتی، اقتصادی و عمرانی وارد استان هرمزگان شد. یکی از این مناطق شهرستان حاجی آباد و منطقه محروم کوهشاه احمدی بود که از قضا بخشی از اقوام معاون اول رئیس جمهور هم از اهالی آن بودند. در میان مردمی که برای استقبال آمده بودند، خاله اسحاق جهانگیری هم حضور داشت و او را در آغوش گرفت. این تصویر در روزهای گذشته در شبکه‌های اجتماعی بازنشر بالایی داشت.

عکس: حمید فروتن. ایسنا

شما هم مثل شازده کوچولو نگران گل تان هستید؟

داستان ساده دوست داشتن

مشعل– داستان‌های ایرانی و خارجی زیادی وجود دارد که کودکان دهه‌های مختلف حتما آن را شنیده‌اند و بعدها برای فرزندان‌شان هم گفته‌اند یا کتابش را برای‌شان خوانده‌اند. ماه پیشانی، شنل قرمزی، هزار گیسو، شنگول و منگول، چوپان دروغگو یا شازده کوچولو؛ داستان‌هایی که از بچگی تا بزرگسالی با کودک می‌ماند و چه بسیار بزرگسالانی که هنوز با همین داستان‌ها زندگی می‌کنند و خاطرات شیرین دارند. در این میان، شازده کوچولو جزو داستان‌هایی بین‌المللی است که کودکانی در سراسر دنیا احتمالا آن را شنیده‌اند و هنوز هم این داستان کم حجم، جزو پرفروش‌ترین‌ها در ایران و جهان است. داستانی ساده و کودکانه که پیام‌هایی دلنشین و آموزنده برای کودکان و البته بزرگسالان دارد.

داستان معروف شازده کوچولو، بر اساس اتفاقی واقعی رخ داده که سنت اگزوپری به آن پر و بالی تخیلی داده و به داستانی تبدیل کرده که برای همگان خواندنی و الهام بخش شده است. هواپیمای ائو در صحرای بزرگ آفریقا دچار نقص فنی می‌شود و به ناچار فرود می‌آید و مدتی در آنجا باقی می‌ماند تا نجات پیدا کند؛ اما در داستان خیالی، خلبان که خود اوست، به طور اتفاقی با پسرکی کوچک و عجیب آشنا می‌شود. پسرک می‌گوید از اخترکی دوردست برای اولین بار و اتفاقی به زمین آمده و بعد داستانش تا رسیدن به زمین را تعریف می‌کند؛ اینکه برای رسیدن به زمین از چند اخترک عجیب گذشته و داستان ساکنانش را می‌گوید و بعد به داستان چیزهایی که روی زمین دیده، می‌رسد. او درباره گل‌ها و قطار و روباهی که در مسیرش دیده و با آنها صحبت کرده، حرف می‌زند و بعد به خلبان می‌گوید که تنها دوست او گلی بوده که در اخترکش تنها گذاشته و به زمین آمده و حالا دلتنگ و نگران گلش است. پسرک و خلبان از تشنگی به دنبال آب می‌روند و بعد خلبان متوجه می‌شود که شازده کوچولو به دنبال راهی خطرناک برای برگشتن به اخترک خود است و ...

در این داستان کوتاه که تاکنون ترجمه‌های مختلفی داشته و حتی احمد شاملو و جمعی از هنرمندان قدیمی دوبله، با صدایی گیرا این داستان را به صورت صوتی روایت کرده‌اند، جملاتی تاثیر گذار آمده است که می‌تواند نگاه همه انسان‌ها را به نوع زندگی و تعاملات و دوست داشتن یکدیگر تغییر دهد. نویسنده با کمک گرفتن از مثال‌هایی ساده، دنیای خسته کننده و پیچیده آدم بزرگ‌ها را با دنیای ساده و بدون تکلف بچه‌ها مقایسه می‌کند و از مخاطب می‌خواهد تا می‌تواند در دنیای ساده و مهربان بچه‌ها بماند. در این داستان، شازده کوچولو با استفاده از نماد شخصیت‌های داستانی، همچون حاکمان، اخترک‌هایی دیده که درباره خصوصیات اخلاقی و رفتاری آدم‌ها حرف می‌زند؛ آدم‌هایی که می‌خواهند با منطقی اشتباه بر تمام دنیا تسلط داشته باشند، آدم‌هایی خودپسند و مغرور، آدم‌هایی که هدفی در زندگی ندارند و دچار تکرار شده‌اند، آدم‌هایی که پول پرست هستند یا آدم‌هایی که زندگی خود را فدای دیگران می‌کنند. شازده کوچولو در این داستان، آنگونه درباره گلش حرف می‌زند که مخاطب می‌تواند هر کسی را که در زندگی دوست دارد، جای گل بگذارد و هم ذات پنداری کند و یاد بگیرد که چگونه باید گلش را دوست بدارد و از آن مراقبت کند. در جایی از داستان و در گفت و گوی کوتاه شازده کوچولو با یک روباه نویسنده، به مخاطب می‌گوید که چگونه اهلی شدن می‌تواند دوستی، محبت و عشق بین آدم‌ها را ایجاد کند و آدم‌ها معنی وابستگی را یاد بگیرند.

شازده کوچولو، یکی از داستان‌ها و کتاب‌هایی است که هنوز هم بسیاری از نوجوانان و جوانان در کنار هدیه‌هایی که به هم می‌دهند، جای دارد و این داستان کوتاه، اما تاثیر گذار و جمله‌های آن در دیالوگ‌های روزانه و فیلم‌ها و سریال‌ها تکرار می‌شود. اگر تا امروز کوچولو را نخوانده یا نشنیده‌اید، به این فکر کنید که چطور یک داستان کوتاه می‌تواند دهه‌ها بین مردم دنیا در نسل‌های مختلف چرخیده باشد و هنوز هم جزو چند کتاب پر فروش دنیا باشد و شما آن را نخوانده باشید و داستان ساده دوست داشتن را ندانید!

بخش‌هایی از این داستان کوتاه و معروف که شاید شنیده یا خوانده باشید:

«... شهریار کوچولو گفت: نَه، پیِ دوست می‌گردم. اهلی کردن یعنی چی؟

روباه گفت: یک چیزی است که پاک فراموش شده. معنایش ایجاد علاقه کردن است.

—ایجاد علاقه کردن؟

روباه گفت: معلوم است. تو الان واسه من یک پسر بچه‌ای مثل صد هزار پسر بچه دیگر. نه من هیچ احتیاجی به تو دارم نه تو هیچ احتیاجی به من. من هم واسه تو یک روباهم مثل صد هزار روباه دیگر؛ اما اگر منو اهلی کردی، هر دوتامان به هم احتیاج پیدا می‌کنیم. تو واسه من میان همه عالم، موجود یگانه‌ای می‌شوی من واسه تو.

شهریار کوچولو گفت: کم‌کم دارد دستگیرم می‌شود. یک گلی هست که گمانم مرا اهلی کرده باشد...»

«...روباه گفت: خدانگه‌دار!. . . و اما رازی که گفتم خیلی ساده است: جز با دل هیچی را چنان که باید، نمی‌شود دید. نهاد و گوهر را چشمِ سَر نمی‌بیند.

شهریار کوچولو برای آن که یادش بماند تکرار کرد: نهاد و گوهر را چشم سَر نمی‌بیند.

—ارزشِ گل تو به قدرِ عمری است که به پاش صرف کرده‌ای.

شهریار کوچولو برای آن که یادش بماند تکرار کرد: به قدر عمری است که به پاش صرف کرده‌ام.

روباه گفت: انسان‌ها این حقیقت را فراموش کرده‌اند؛ اما تو نباید فراموشش کنی. تو تا زنده‌ای، نسبت به چیزی که اهلی کرده‌ای، مسئولی. تو مسئول گُلتی. . .

شهریار کوچولو برای آن که یادَش بماند، تکرار کرد: من مسئول گُلمَم...»